

fita
el nu

fundació fita ff.

fita
el nu

fundació fita ff.

FUNDACIÓ FITA

PRESIDENT

Domènec Fita i Molat

VICEPRESIDENT

Àngela Rodeja i López

VICEPRESIDENT SEGON

Carles Pàramo i Ponsetí

SECRETARI

Josep Radresa i Fonts

VOCALS INSTITUCIONALS

Josep Quintanas i Bosc,
representant de la Generalitat de Catalunya.

Joan Manuel del Pozo,
representant de l'Ajuntament de Girona.

Enric Vilert i Butchosa,
representant de la Diputació de Girona.

VOCALS

Jaume Casademont i Perafita

Francesc Compte i Alburnà

Francesc Compte i Cervera

Pere Franch i Frigolé

Joaquim Jubert i Gruart

Arcadi Pla i Masmiqel

Joaquim M. Puigvert i Solà

Joan Pujol i Sureda

Joaquim Rabaseda i Matas

Esteve Vilanova i Vilà

Fundació Fita

Hortes, 22 17001 Girona

Telèfon: 972 216 465

correu@fundaciofita.com

www.fundaciofita.com

CATÀLEG

EDICIÓ

Fundació Fita

AUTOR

Domènec Fita

CORRECCIONS

Dani Vivern

FOTOS

Francesc Compte i Cervera

Joaquim Puigvert

Ramon Vilà

Julián López Arenas

IMPRESSIÓ

Palahí Arts Gràfiques

© de l'edició, Fundació Fita

© dels textos, els seus autors

Primera edició

INTRODUCCIÓ

Quant més primitiu era l'ésser humà, menys important era la nuditat i més s'acostava a l'animal. Per tant, també els seus sentits estaven més al servei de l'autodefensa, de manera que les representacions artístiques pròpies del Paleolític Superior –amb les seves venus estatopígies– s'orientaven vers la reproducció i la fertilitat més que no pas cap a una estètica valorativa de la bellesa del cos, com feren després els grecs i romans amb cànons i proporcions, i, després, el Renaixement, amb una voluntat de coneixement i entrant en l'anatomia, en les visions en escorç i perspectiva. La formació acadèmica que s'utilitzà en el Renaixement és la mateixa que tingueren els grans genis del segle XX, que iniciaren una nova estètica trencant i transgredint les normes imperants fins aleshores. Aquesta fou també la nostra formació artística, després de la Guerra Civil espanyola, en el que representen els deu anys que van de 1940 a 1950. La meua formació, doncs, ha sigut acadèmica, fins diria que rigorosa, pensant que això era el que comportaven els feixismes que ens van tocar viure. Però, tot i els seus defectes, cal considerar-ne un aspecte molt important: l'educació de la percepció visual, el fet de disciplinar la captació de les formes humanes, l'anatomia, i d'aprendre a transportar-les a un pla o un volum, igualment com els molts aspectes de la natura, tant encaixar la línia com el clar i el fosc, o el color, la perspectiva, l'atmosfera, etc. Al meu entendre, captar la realitat té un vessant enriquidor per les moltes formes que ens són necessàries per deslliurar-nos de les maneres o modes com les imatges ja fetes ens poden influir. Partir de la realitat m'ha portat a ser més independent en la meua creativitat, encara que el procés pot ser més llarg que el simple fet de captar les obres materialitzades, i partir d'elles i les seves inquietuds. A mi em plau més fer néixer l'obra, si és possible, de la realitat, del seu plantejament, del pensament o de la lectura. Però reconec que no és fàcil prescindir d'aquelles obres que ens ofereixen les exposicions, els museus, les publicacions, especialment d'art contemporani, etc.

Si bé al principi el que feia eren models de guix de figures humanes de l'art grec i romà o del Renaixement, o sortia a dibuixar el meu entorn (persones, animals o paisatges), fou el 1944 que vaig trobar-me amb el model viu a

l'Escola d'Arts i Oficis d'Olot, i semblantment en l'Escola Superior de Belles Arts de St. Jordi de Barcelona. Al meu entendre, aquells anys no foren en va, però sí que deixaren un hàbit de captació objectiva del qual és difícil alliberar-se, però crec que pot ser un mitjà per anar a més si s'aguditza la intenció. Ha de ser un mitjà, més que no pas una finalitat. És cert que molts artistes plàstics prefereixen aprofundir en un concepte determinat, i que se'ls valori per aquest tipus d'obra. A mi em plau pensar que en tots els conceptes i expressions hi ha molt a fer i a dir, i que l'ésser humà serà sempre la referència primera i aquella que ens relaciona, com també la pauta objectiva per tal d'enriquir precisament l'expressió subjectiva, que és el que he procurat fer al llarg de la vida.

El tema del nu porta implícita una empatia dins l'espècie, és una atracció que està per damunt de la raó, en la qual tant els rostres com les diferents parts del cos ens comuniquen i ens motiven, i al llarg dels segles s'ha anat enriquint de diferents maneres.

Després de l'època escolar acadèmica, arriba una època de sequera, primer per la meua caiguda i després per tendir més cap a l'obra d'encàrrec: el fet de pensar i orientar una obra vers un fi, un espai i un servei, per a una funció determinada, féu que el tema del nu quedés apartat, i fou en petits moments (1965-1967, 1970-1971) que el vaig reprendre. Però el 1972 s'inicià una forta entrada en aquest tema, tant en dibuixos com en pintures, que culminà de manera especial amb unes escultures de poliuretà de 1973/1974. El 1979, en obrir l'acadèmia "Estudi d'Art", el meu interès s'enfocava en l'objectiu que, durant el segon trimestre, el coneixement del cos humà hi fos molt present. Això, per tant, significà entrar novament en el tema del nu. I així, durant els prop de 20 anys que va durar l'Estudi, el vaig tenir ben present en l'educació de la percepció visual, igualment com en les diferents representacions plàstiques que donaren lloc a diverses exposicions. Hi hagué un moment en què es tractava de fer que dues expressions contradictòries convisquessin en una mateixa obra, també aplicant-hi tècniques noves.

Les tandes de dibuixos foren un tornar a al·limentar la captació objectiva per a derivar-la a

noves expressions subjectives. Voldria fer un cant a la realitat objectiva, que és el que tots vivim, com el medi més enriquidor del nostre aliment sensitiu i que virtualitza molts aspectes de la nostra vida, i qui es dedica a l'art en rep, per la seva sensibilitat, un ampli panorama engruixit per les moltes representacions a diferents nivells que les seves capacitats li ofereixen.

Aquest anar a la font i procurar alimentar-te'n de nou no és una acció regressiva, ans al contrari, sinó que amplia, abasta i potencia el molt que podem dir i donar amb llenguatges subtils o agressius, ineptes, espontanis... Cal procurar trencar els propis esquemes i contradir la pròpia lògica per a fer més lliure la creativitat, en disciplines diferents, en expressions i tècniques diverses, i, com he dit abans, posant en joc dues o tres expressions al mateix temps. Variar les tècniques demana també noves solu-

cions, tant si és un dibuix fet mitjançant el traç en una matèria determinada, com un gravat que trenca les normes establertes. Tot es va sumant per a deixar testimoni del que cadascú és i viu. S'han d'obrir constantment les nostres possibilitats. Fer nous plantejaments per a acabar el que tenim. I és molt el que podem donar encara. Hem de vigilar que els conceptes que semblen més coherents en una certa direcció, per més consagrada que estigui, no ens bloquegin i ens impedeixin anar més enllà.

Al meu entendre, és important insistir en els tempteigs i el naixement de dibuixos i estudis en els blocs o quaderns. He pogut trobar 18 blocs de 80 fulls i 6 de 60 fulls, que fan un total de 1.080 fulls (i com que jo sóc d'abans de la II Guerra Mundial, aprofito els fulls per un costat i per l'altre). Per tant, vol dir que el nu està protegit per un bon coixí d'esbossos i ganes d'aprofundir-hi.

INTRODUCTION

The more primitive human beings were, the less important nudity was and the closer we were to animals. So, also, were their senses more in tune with self-defense, so that the artistic representations typical of the Paleolithic Superior Era—with their venus estatopígies—were orientated towards reproduction and fertility rather than an evaluative esthetic of the beauty of the body, as the Greeks and Romans would do later with regulations and proportions, and, later, the Renaissance, with a wish to know about and enter into anatomy, in the foreshortening visions and perspective. The academic studies which were undertaken in the Renaissance are the same as those undertaken by great geni of the XX century, who started a new esthetic breaking and transgressing of the rules which had been so imperative until then. This was also our artistic education, after the Spanish Civil War, in which are represented the ten years between 1940 and 1950. My education, then, has been academic, to the point of rigorous, remembering that that was what the facists forced us to live through. But despite its defects, it is necessary to consider it a very important aspect: the education of visual perspective, the fact of disciplining the capturing of human forms, anatomy, and of learning to transport them to a plain or a volume, just like the many aspects of nature, like fitting together the line, with the light and dark, and the colour, perspective, atmosphere, etc. To my understanding, capturing reality is an enriching aspect because of the many forms which are necessary to free us from the manners or fashions like the images already made which can influence us. Starting from reality has made me more independent in my creativity, although the process can be longer than the simple fact of capturing the materialised works, and moving on from these works and their anxieties. It pleases me to give birth to a work, if it is possible, from reality, from its planning, from thought or reading. But I recognise that it is not easy to do without those works, which are on offer to us by exhibitions, museums, publications, especially contemporary art, etc.

If it is true that in the beginning what I was doing was plaster models of human figures of Greek and Roman art or from the Renaissance, or going out to draw my surroundings (people, animals or landscape), it was in 1944 that I found myself with a live model at the School of

Arts and Trades of Olot, and seemingly at the Superior School of Belles Arts of Saint Jordi of Barcelona. To my understanding, those years were not in vain, but they did leave a habit of objective captivation from which it is difficult to free myself, but I think that it might be a means to arrive at more, if the intention is sharpened. It has to be a means, more than an end in itself. It is true that many plastic artists prefer to go deeper into a determined concept, and that they are valued for this type of work. It pleases me to think that in all the concepts and expressions, there is a lot to do and to say, and that the human being is always the first reference and that which relates to us, as also the objective guideline is, so as to enrich precisely the subjective expression, which is what I have tried to do throughout my life.

The nude subject implies an empathy within the species, is an attraction which is over and above reason, in which the faces as much as the different parts of the body communicate to us and motivate us, and throughout the centuries it has enriched us in different ways.

After the academic schooling period, came a time of drought, first because of my fall, and later for a tendency towards more ordered pieces: the fact of thinking of and orientating a work towards an end, a space and a service, for a determined function, made the subject of the nude stay separate, and it was in short periods of time (1965-1967, 1970-1971) that I took it up again. But in 1972 a strong foray into this theme was initiated, as much drawings as paintings, which culminated in a special way with some sculptures poliuretà of 1973/1974. In 1979, on opening the academy "Art Study", during the second term, my interest focused on the objective of making the knowledge of the human body very present. This, then, would signify entering once again into the theme of the nude. And in this way, during the next nearly 20 years during which the Study lasted, I had this very present in the education of visual perception, as equally in the different plastic representations which gave way to diverse exhibitions. There was a moment in which it was about making two contradictory expressions live side by side in the same work, applying also new techniques to it.

The series of drawings were a return to feeding the objective captivation to derive from it

new subjective expressions. I wanted to make a song to objective reality, which is what we all live, like the most enriching medium of the senses and which embodies many aspects of our lives, and he who dedicates himself to art receives this, because of his sensitivity, a wide panorama amplified by the many representations of different levels which his abilities have offered him.

This going back to the source and procuring to be inspired once again is not a regressive action, quite the contrary, it amplifies, satisfies and gives power to what we can say and give, with subtle or aggressive languages, in an inept way, or spontaneous... It is necessary to break with ones own schemes and contradict its own logic in order to free creativity, in different disciplines, in expressions and diverse techniques, and as I have said before, bringing into play two or three expressions at the same time. Varying the techniques also needs new solutions, as much

if it is a drawing done by means of the trace in a determined material, as if it is an engraving which breaks the established norms. All adds up to bear witness to the fact that each one of us is and lives. One has to constantly be open to our possibilities. Making new plans to reap what we have. And it is much that we can give still. We have to be careful that the concepts which seem most coherent in a certain direction, however sacred they are, do not block us and we are impeded from going any further.

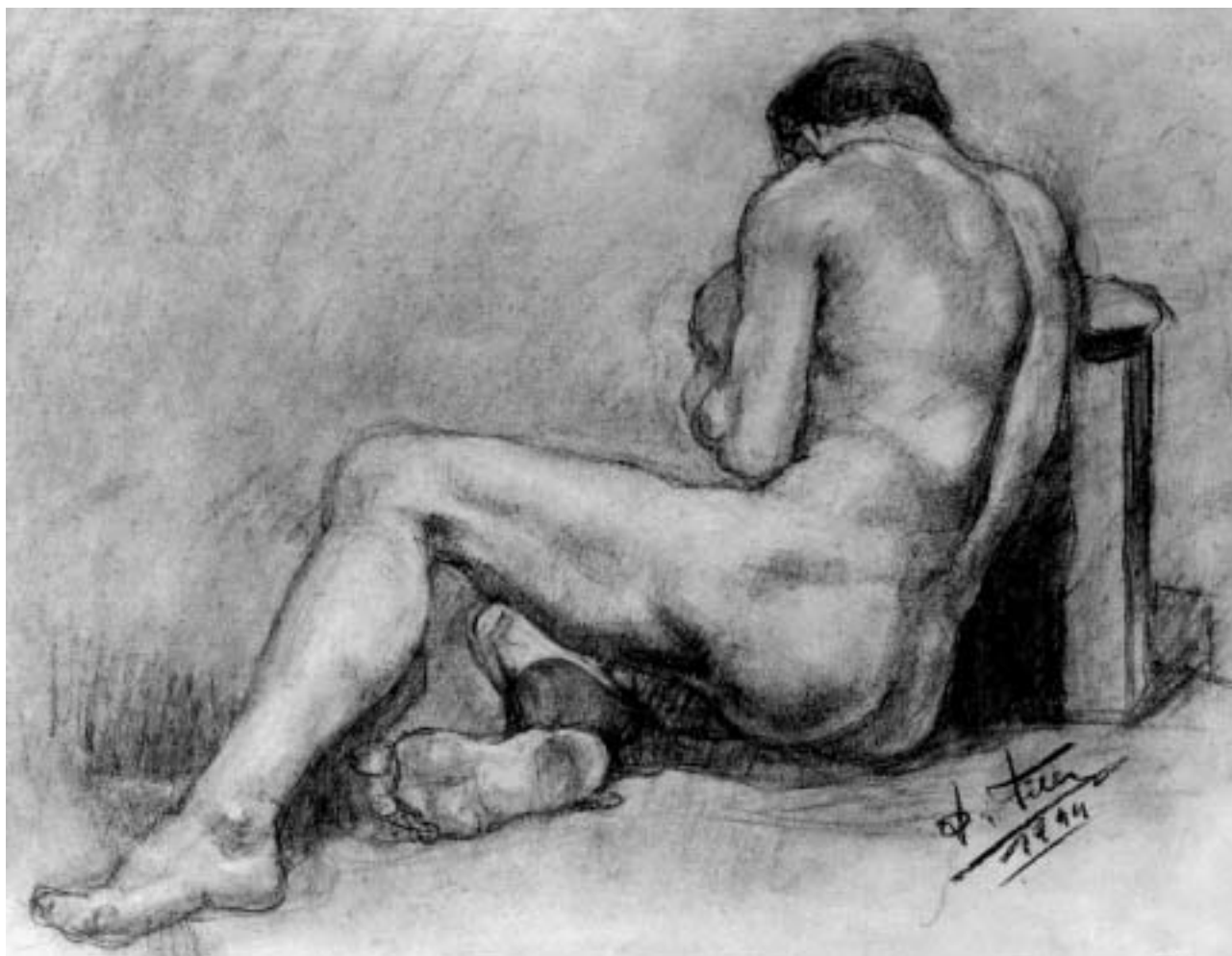
To my understanding, it is important to insist on making attempts and the birth of drawings and studies in the notebooks and sketchpads. I have been able to find 18 pads of 80 sheets of paper and 6 of 60 sheets, which make a total of 1,080 sheets (and as I am from another time before the Second World War, I use up the sheets on both sides). So, what I want to say is that the nude is protected by a cushion of sketches and the wish to go further.

1944 Joan de Cal Fat.
23,5 x 20,5 cm.
Llapis plom.

1944 *Model.*
35 x 25 cm.
Llapis plom.

1944 Model nu.
46 x 69 cm.
Carbonet.

1945 Model nu escorç.
34,7 x 24,6 cm.
Llapis plom.

1945 *Home dret.*
31 x 21 cm.
Canya tinta blava.

1946 *Model asseguda.*
35 x 25,4 cm.
Llapis plom.

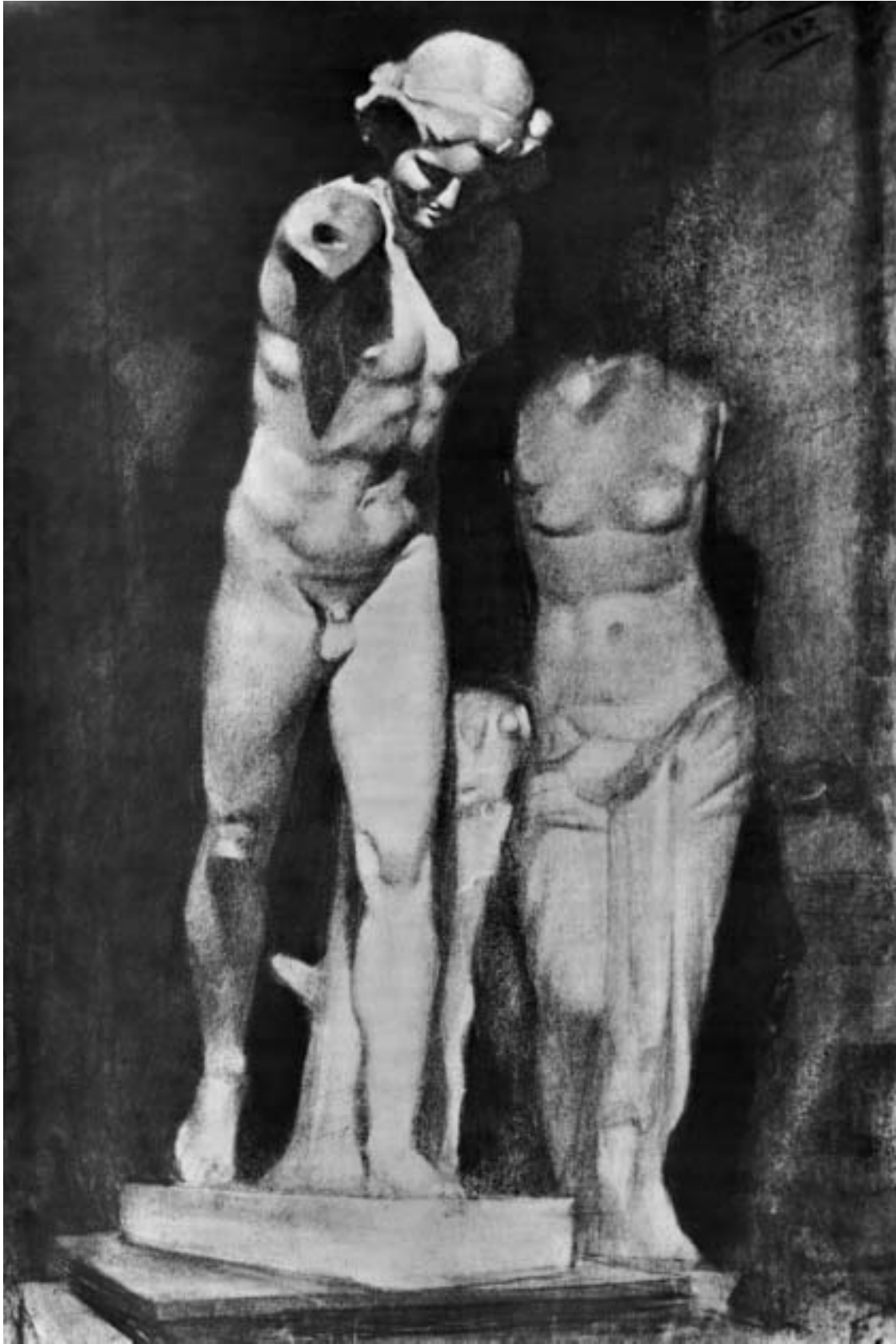
1946 Model dempeus.
35 x 24,4 cm.
Llapis plom.

1946 *Nano.*
28 x 33 cm.
Canya nogalina.

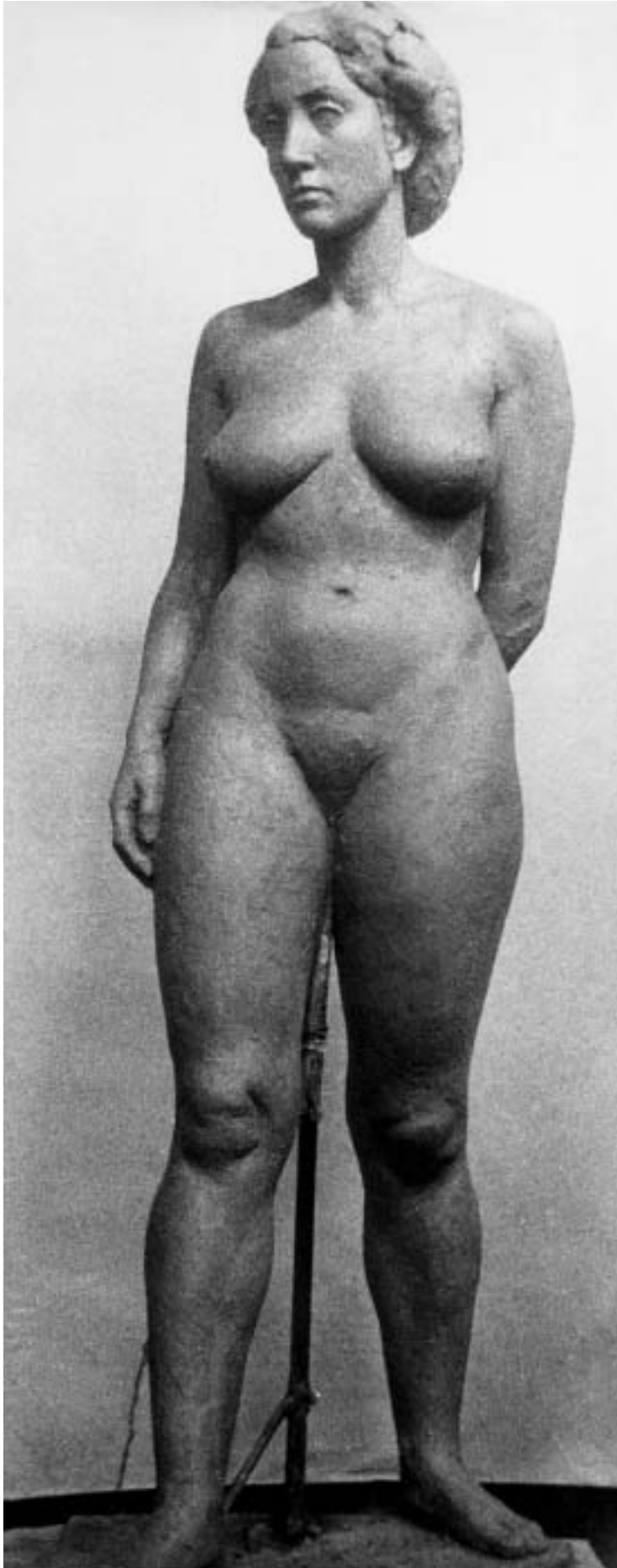
1946 Agustí.
150 cm alt.
Guix.

1947 *Acadèmia.*
100 x 75 cm.
Carbonet.

*1947 Paquita.
98 cm d'alt.
Bronze.*

1947 *Escultura.*
80 cm d'alt.
Fang.

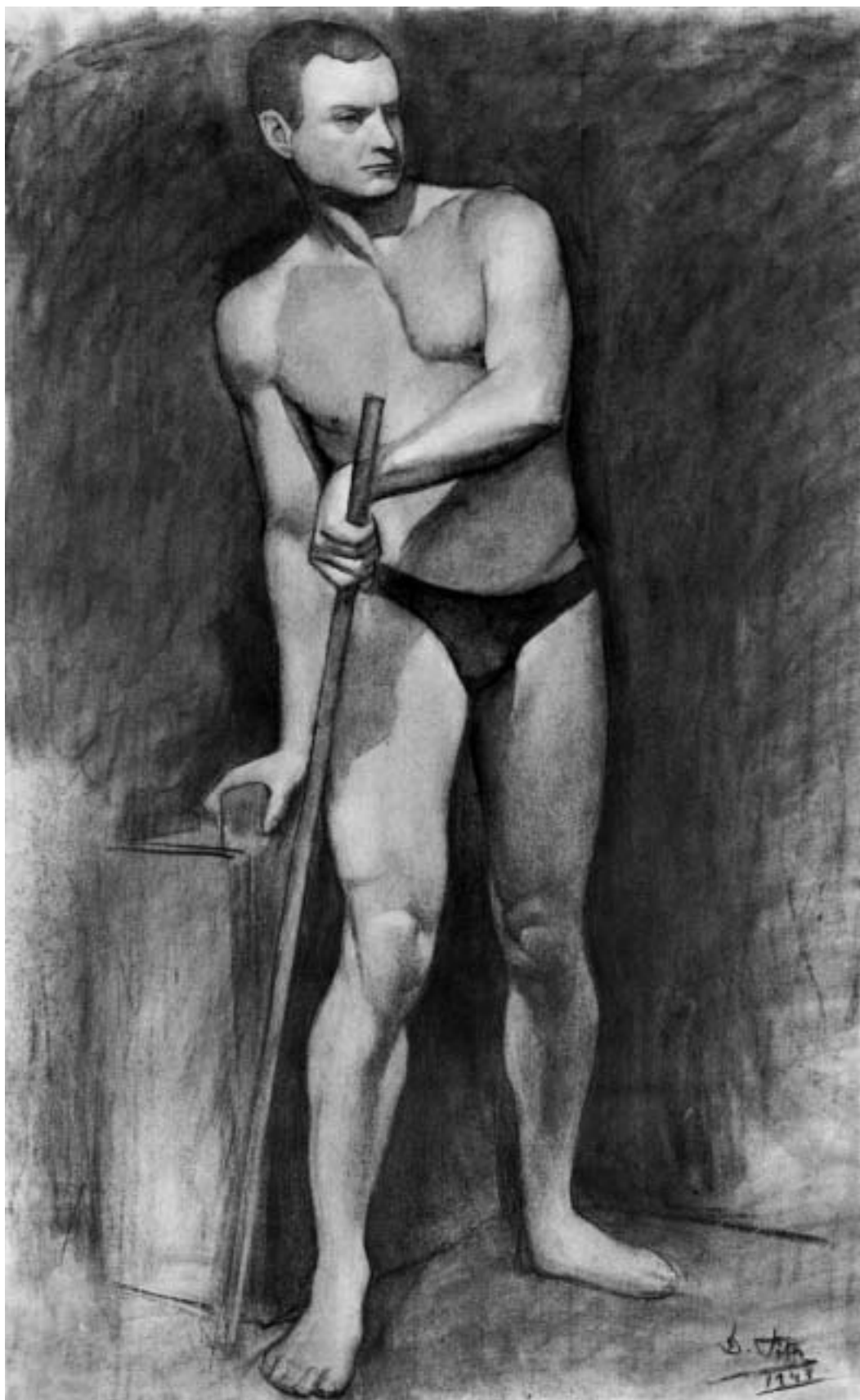
1947 *Escultura.*
80 cm.
Fang.

1947 *Pintura.*
81 x 54 cm.
Oli tela.

1948 *Cames.*
60 x 73 cm.
Oli tela.

1949 *Samper Acadèmia.*
100 x 75 cm.
Carbonet.

1948-49 *Negre.*
100 x 75 cm.
Carbonet.

1949 *Acadèmia. Nu espatlla.*
100 x 75 cm.
Carbonet.

1949 *Acadèmia.*
100 x 75 cm.
Carbonet.

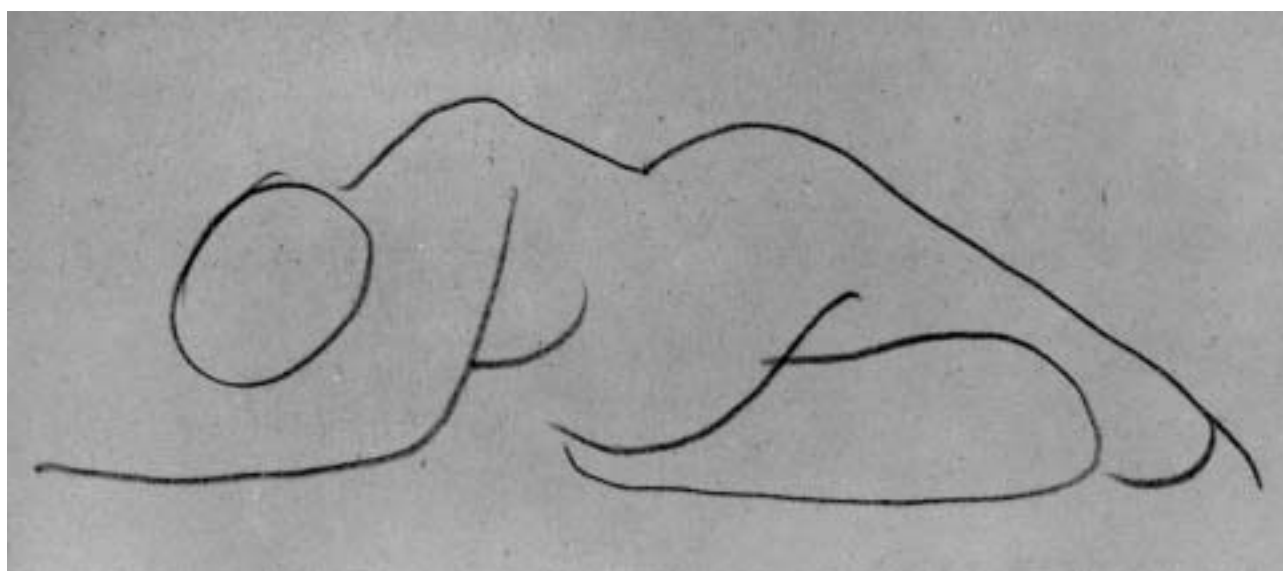
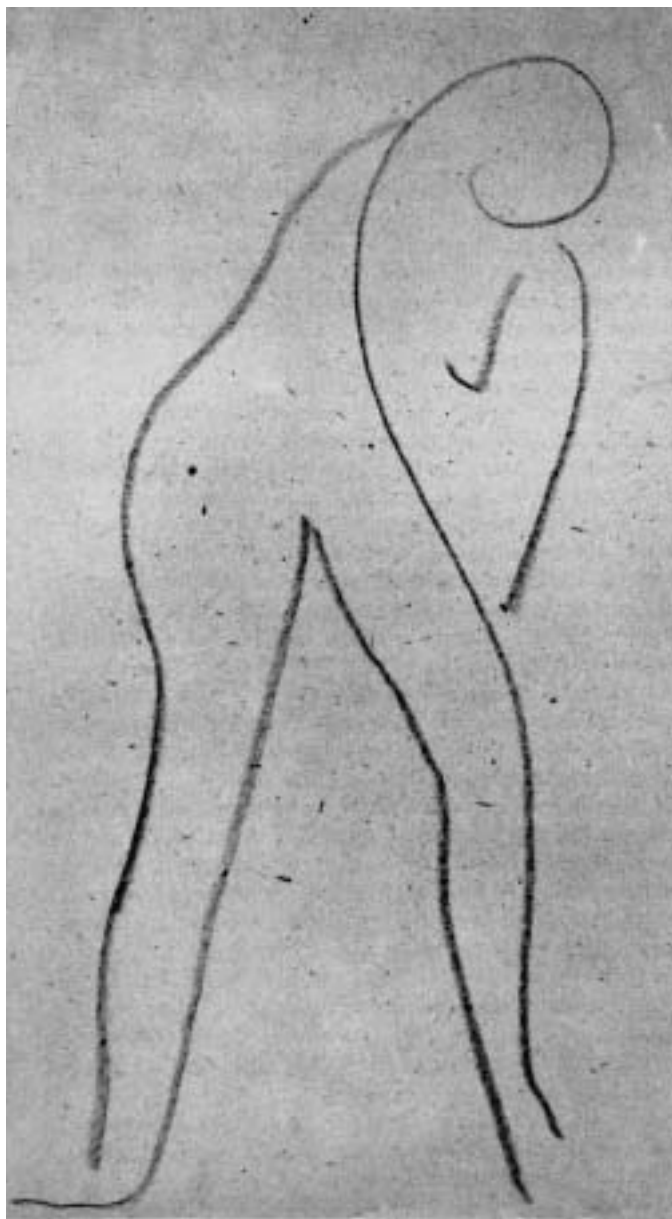

1949-50 *Apunts moviment.*
16 x 21 cm.
Llapis plom.

1949-50 *Apunts moviment.*
16 x 21 cm.
Llapis plom.

1949-50 *Apunts moviment.*
15 x 21 cm.
Llapis plom.

1950 *Fita modelant mediterrània.*

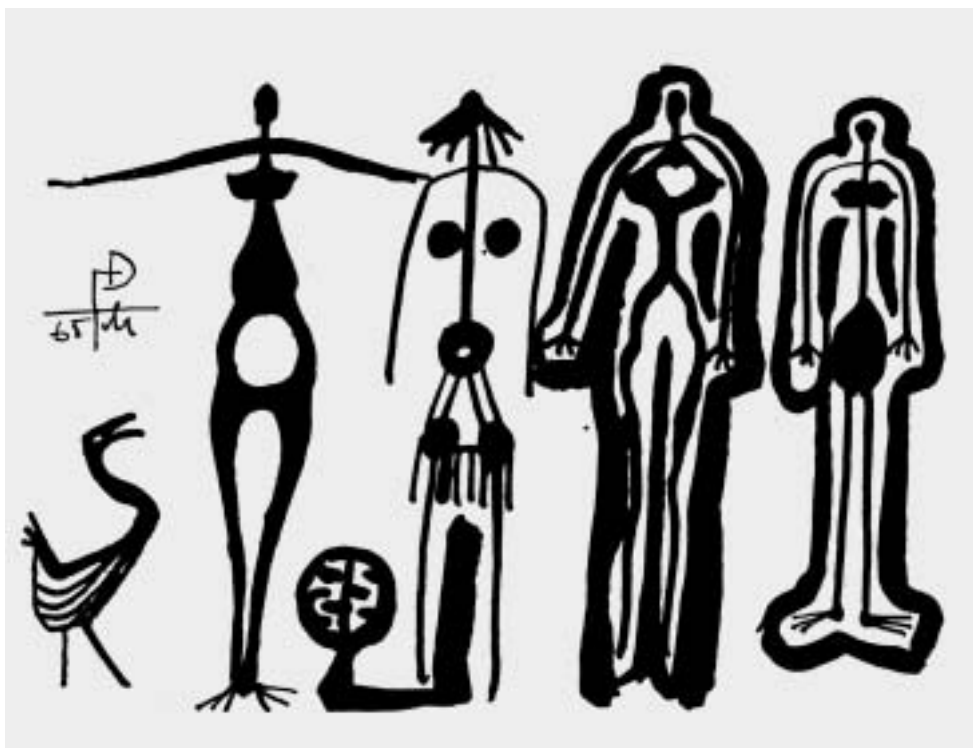
*1950 Mediterrània.
150 cm llarg.
Terra cuita.*

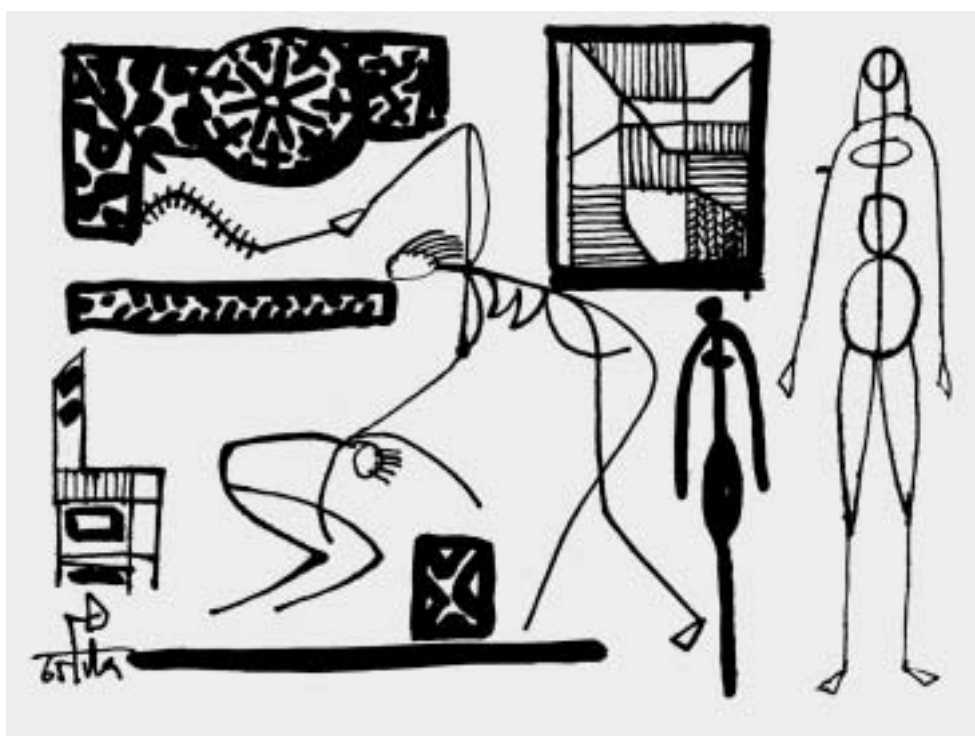
1965 *Esquemes 2.*
12 x 17 cm.
Pinzell, tinta xinesa.

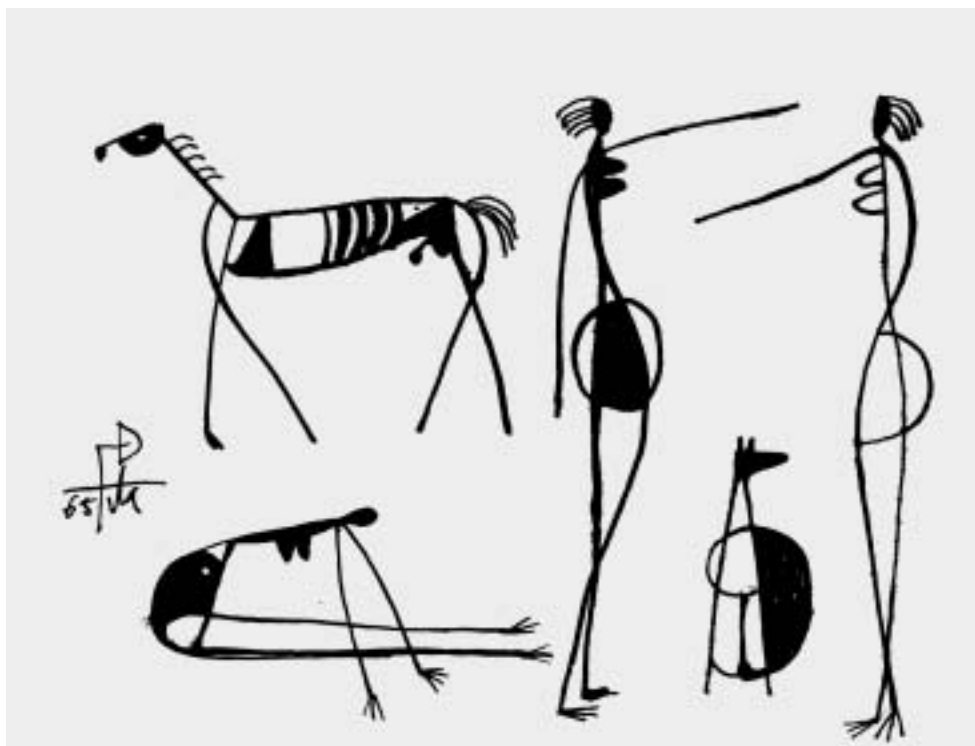
1965 Esquemes 4.
12 x 17 cm.
Pinzell, tinta xinesa.

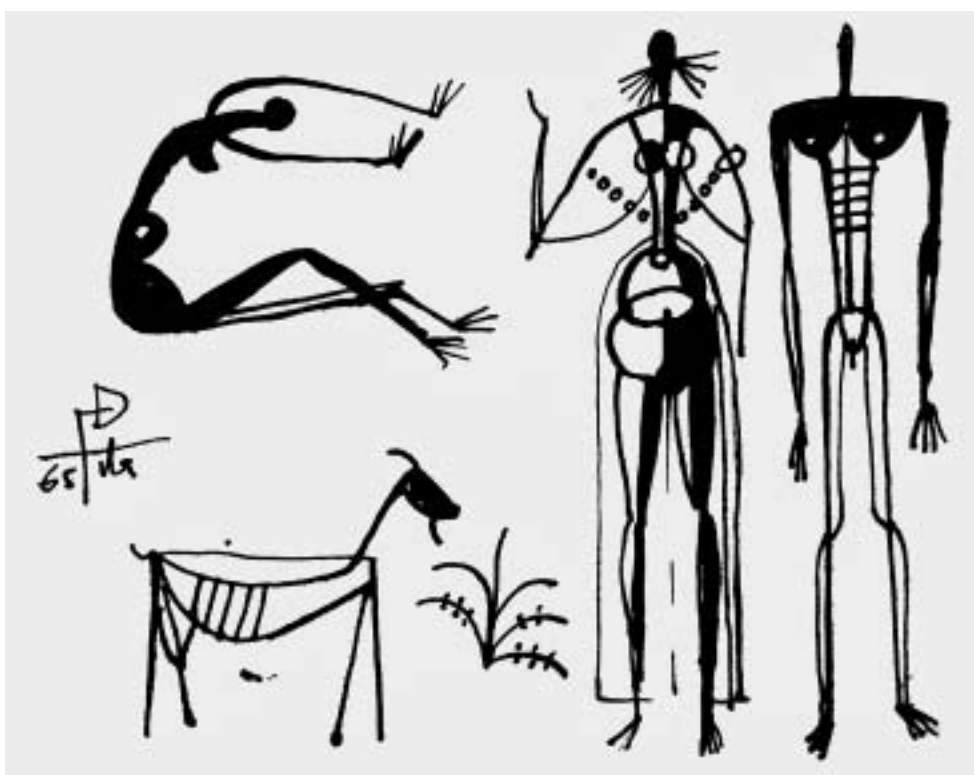
1965 *Esquenes 1.*
12 x 17 cm.
Canya pinzell
tinta xinesa.

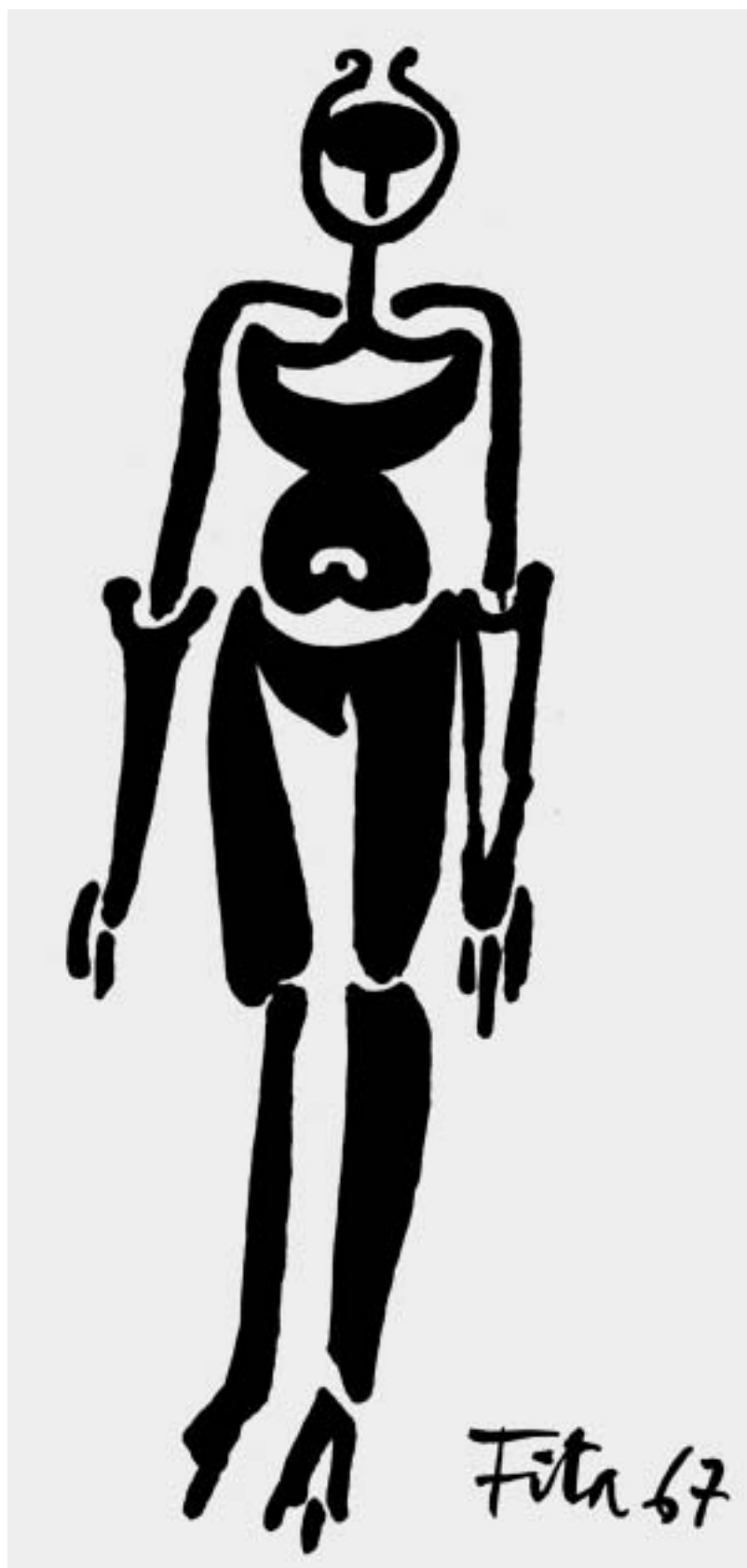
1965 *Esquenes 3.*
12 x 17 cm.
Ploma tinta xinesa.

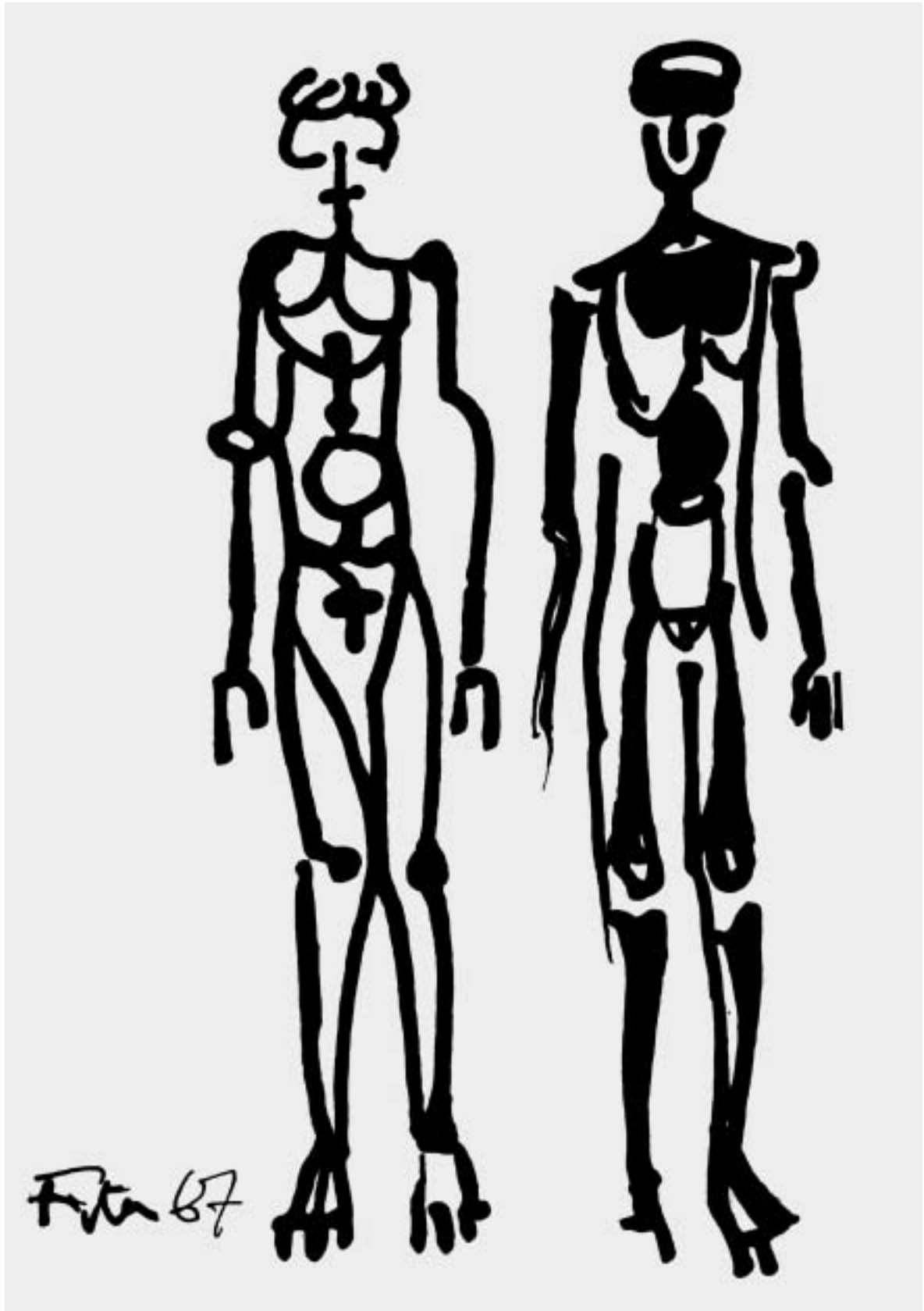
1965 Esquenes 5.
12 x 17 cm.
Canya pinzell
tinta xinesa.

1965 Esquenes 6.
12 x 17 cm.
Ploma tinta xinesa.

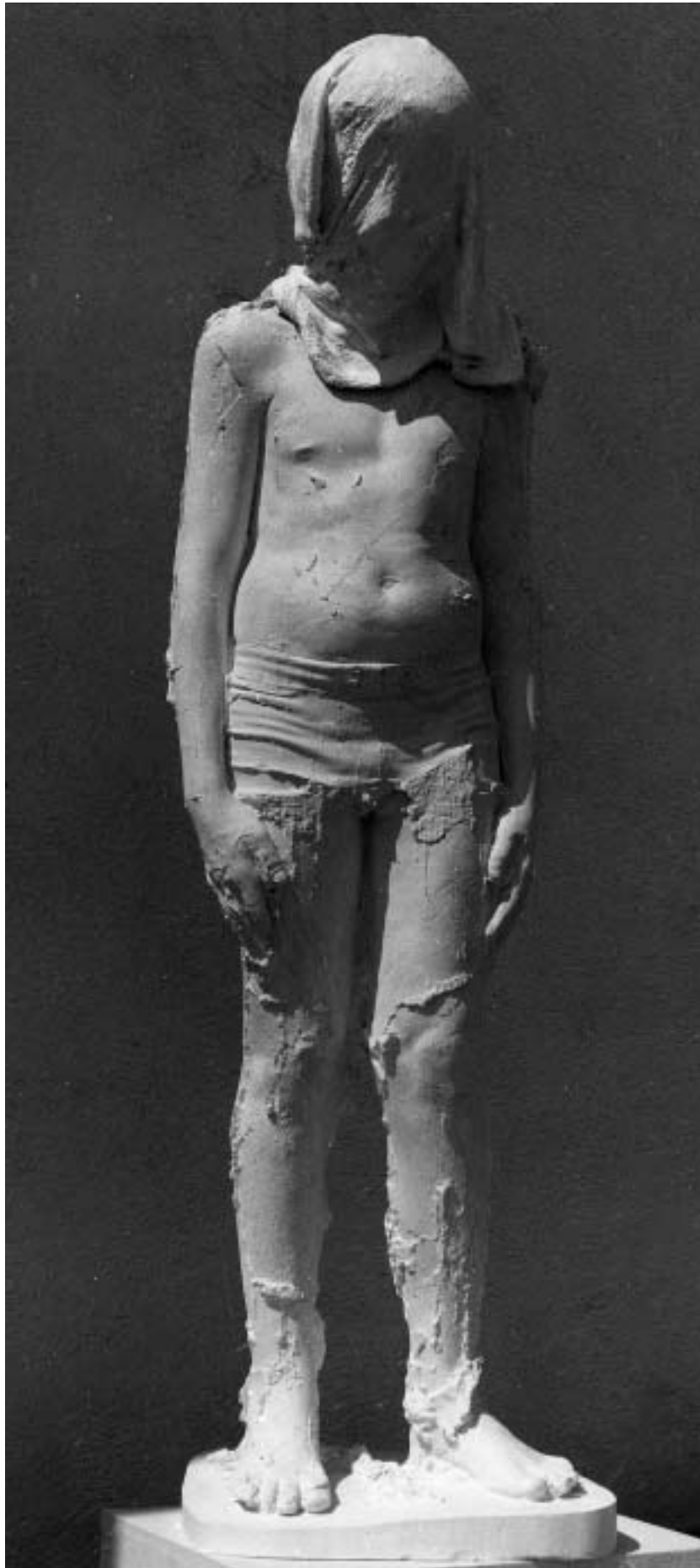
1967 *Esquema humà.*
24 x 17 cm.
Pinzell tinta xinesa.

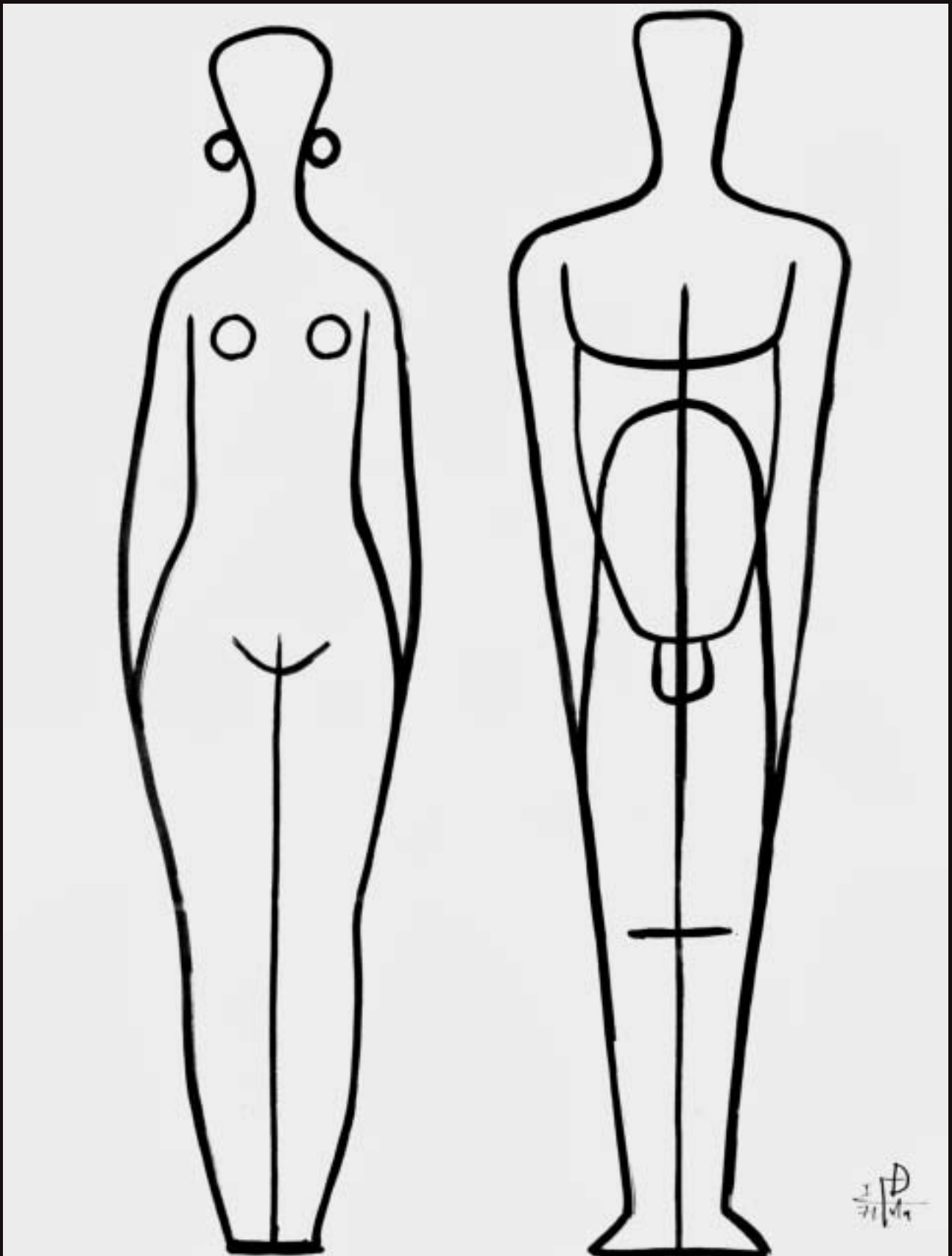
1967 *Esquema humà.*
24 x 17 cm.
Pinzell tinta xinesa.

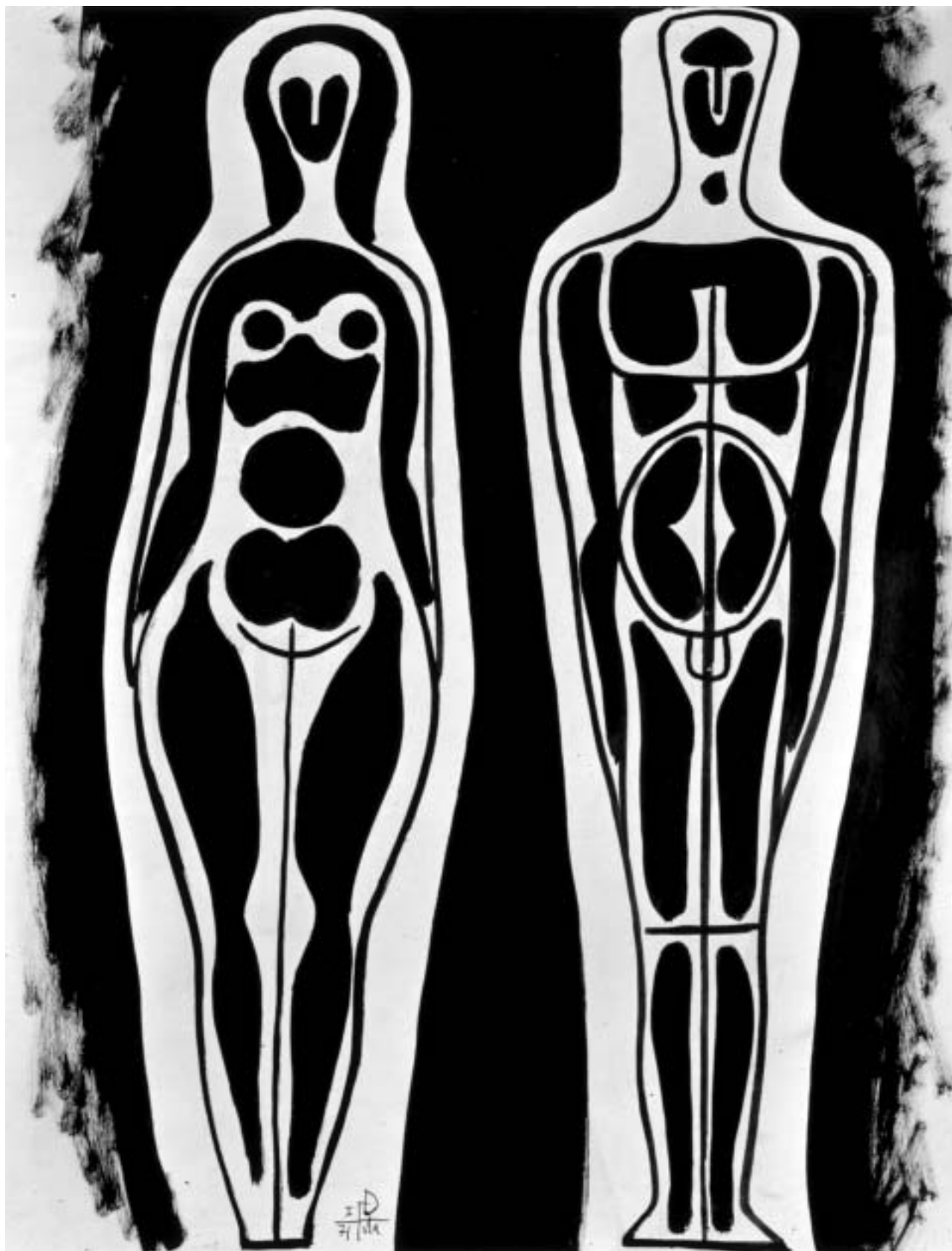
1970 *Figures.*
38 x 47,7 cm.
Pinzell tinta xinesa.

1971 *Rafel*.
160 cm alt.
Guix.

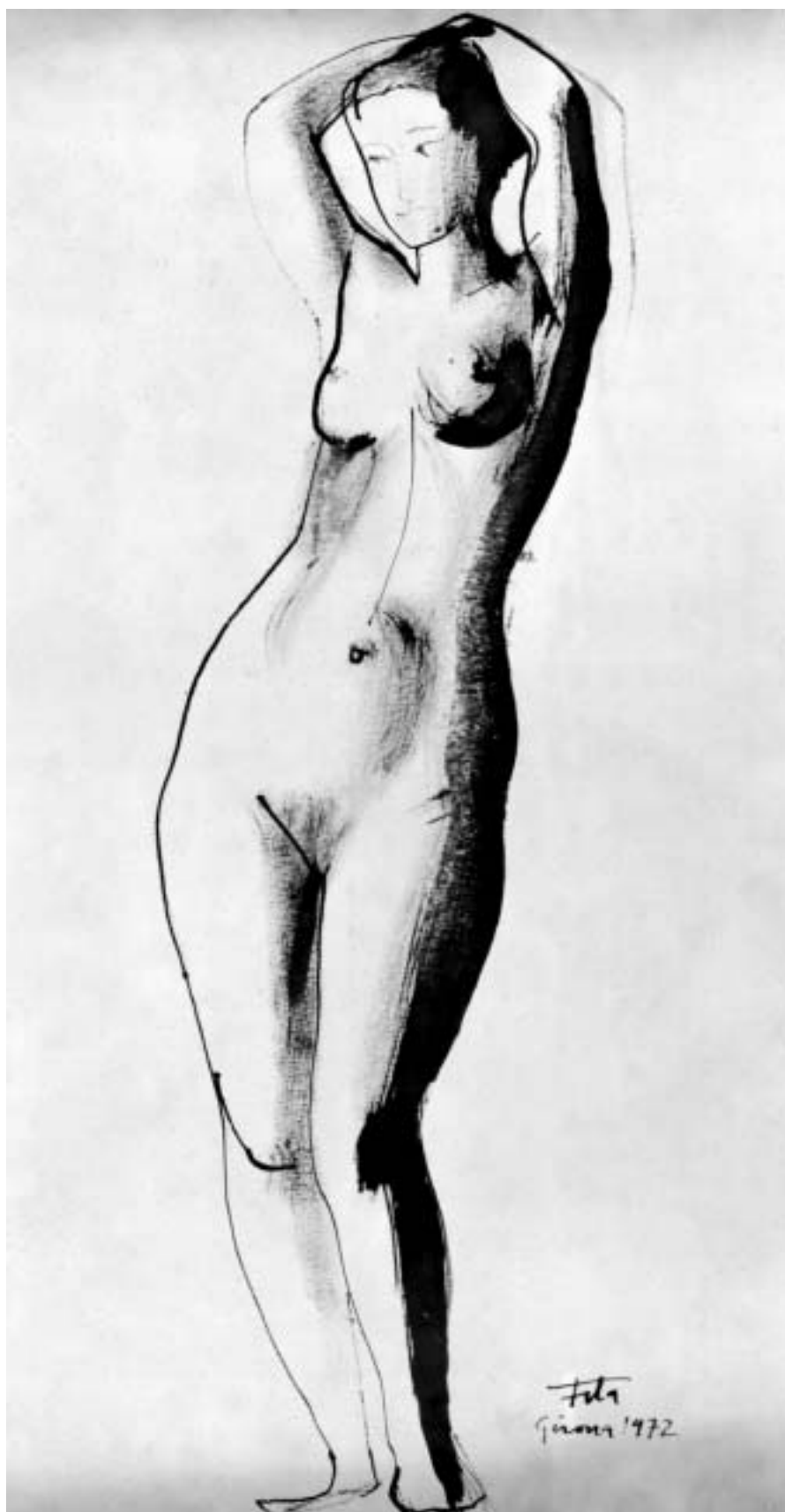
1971 Parella línia.
50 x 65 cm.
Pinzell tinta xinesa.

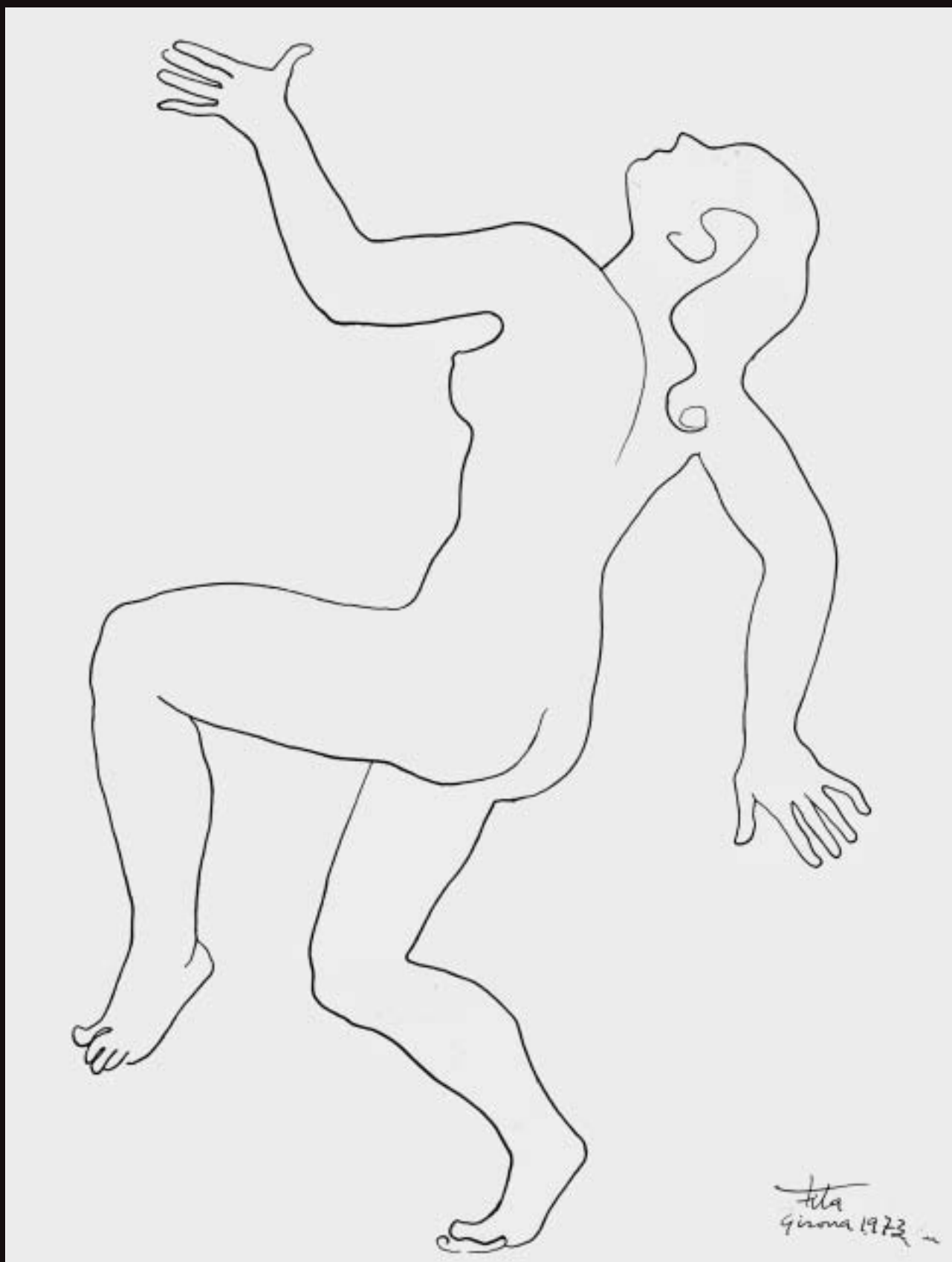
1971 *Parella foscos.*
65 x 50 cm.
Pinzell tinta xinesa.

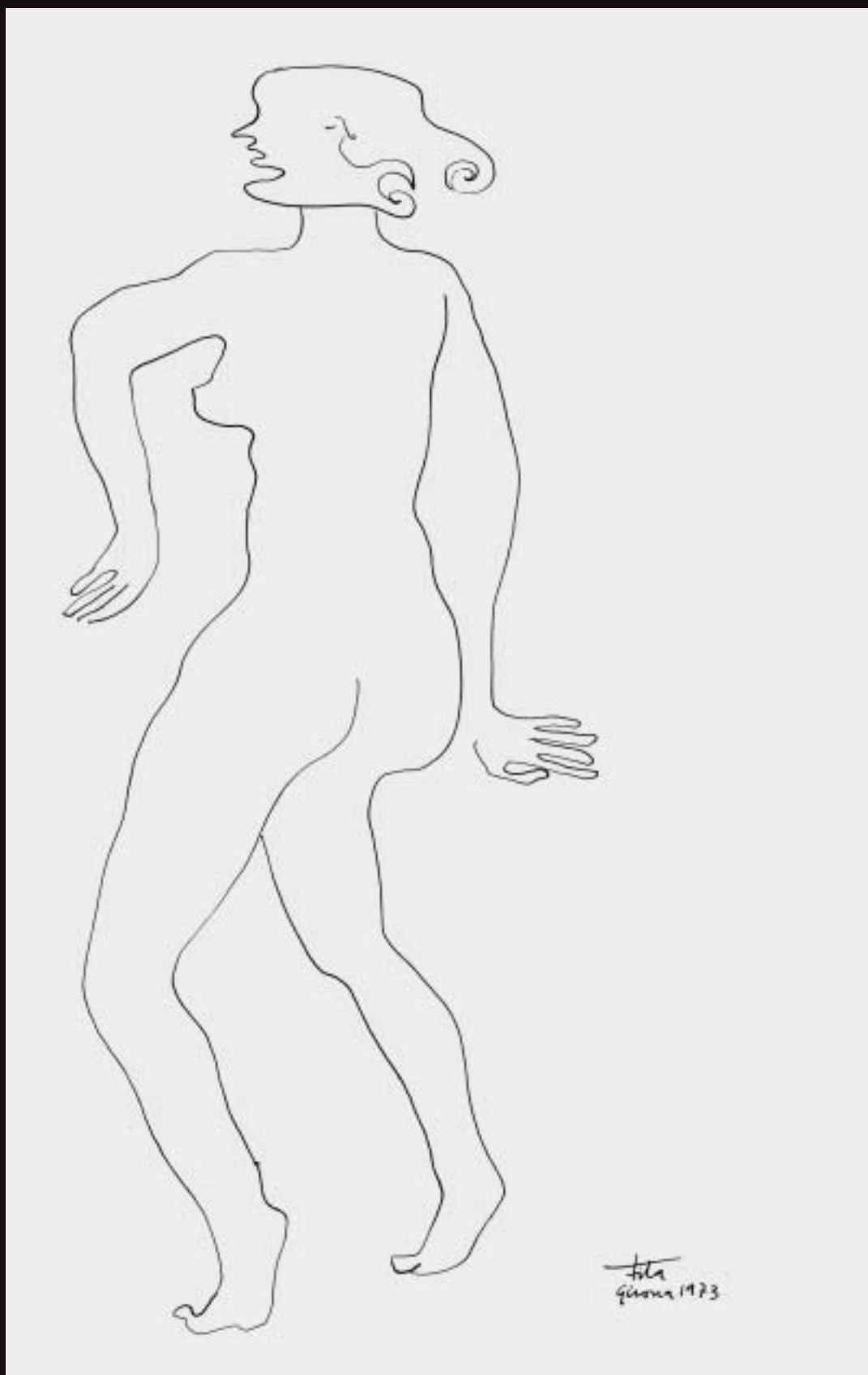
1972 *Asseguda*.
50 x 32,5 cm.
Canya pinzell. Tinta xinesa.

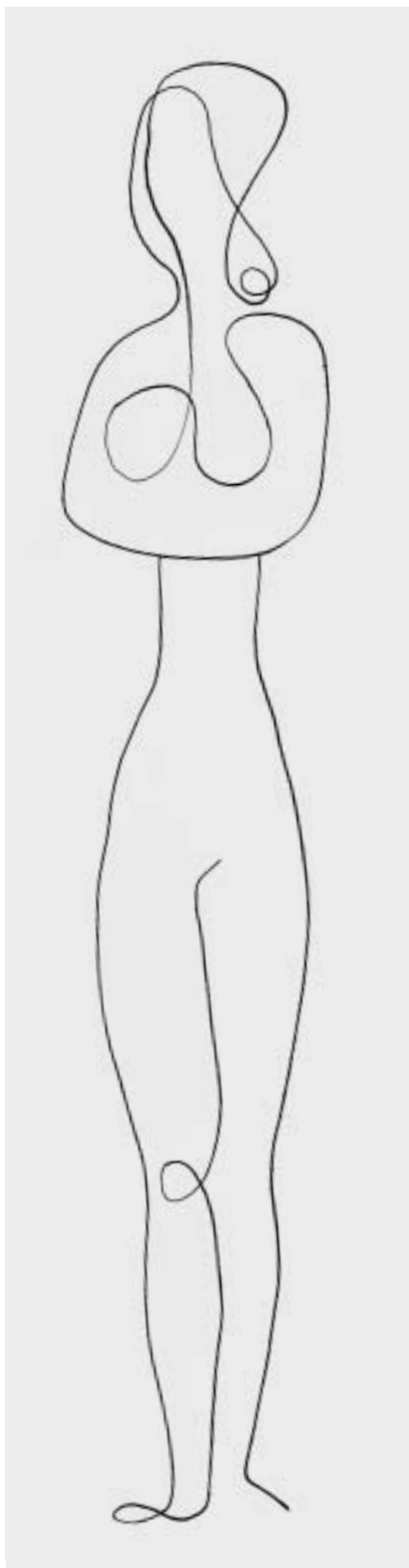
1972 *Gràcia.*
50 x 32,5 cm.
Canya pinzell.
Tinta xinesa.

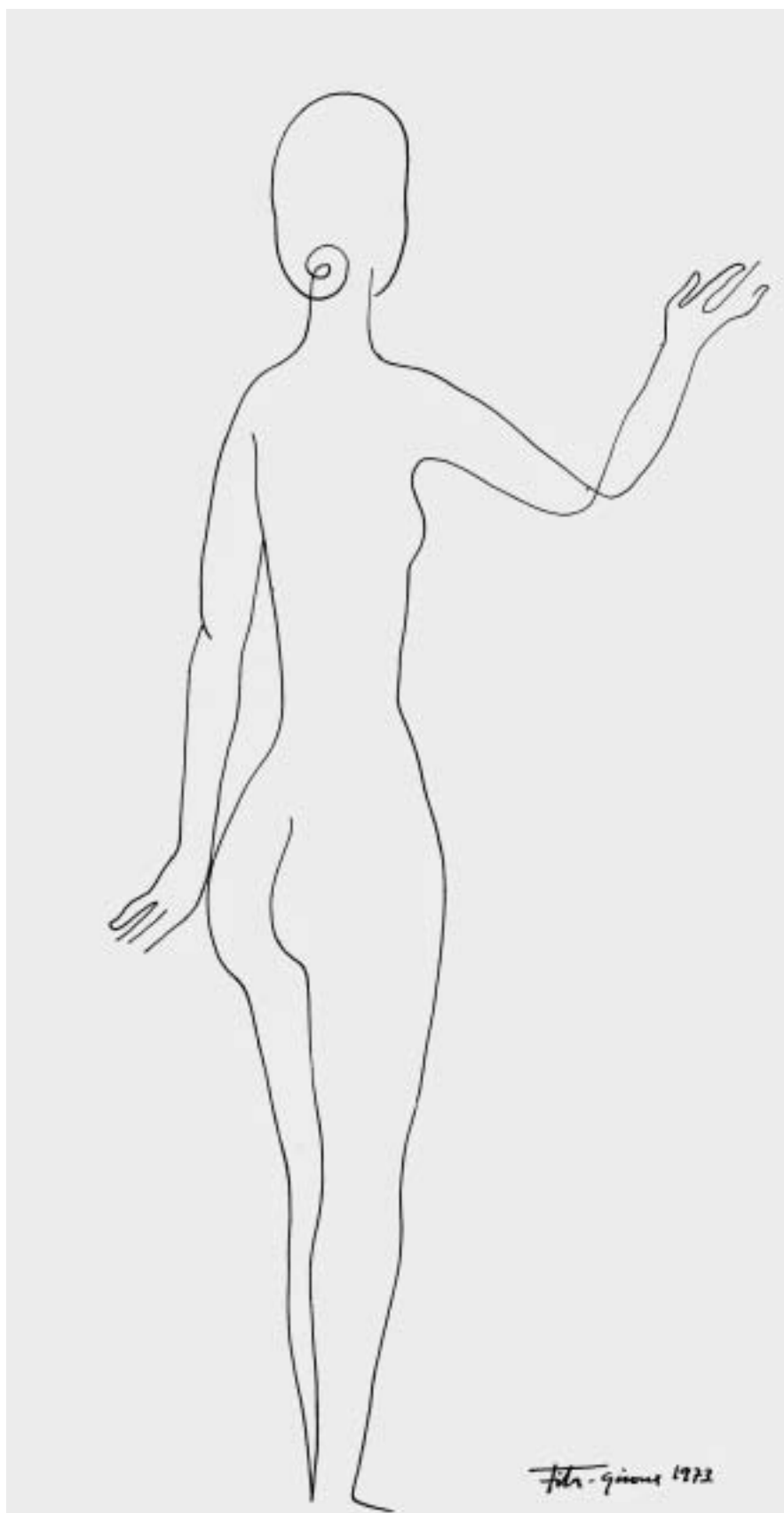
1973 *Dansant.*
32 x 24 cm.
Ploma tinta xinesa.

1973 Tremolor.
47,5 x 32 cm.
Ploma tinta xinesa.

1973 *Estilització davant.*
47,8 x 34 cm.
Ploma tinta xinesa.

1973 *Estilització darrera.*
47,6 x 32,3 cm.
Ploma tinta xinesa.

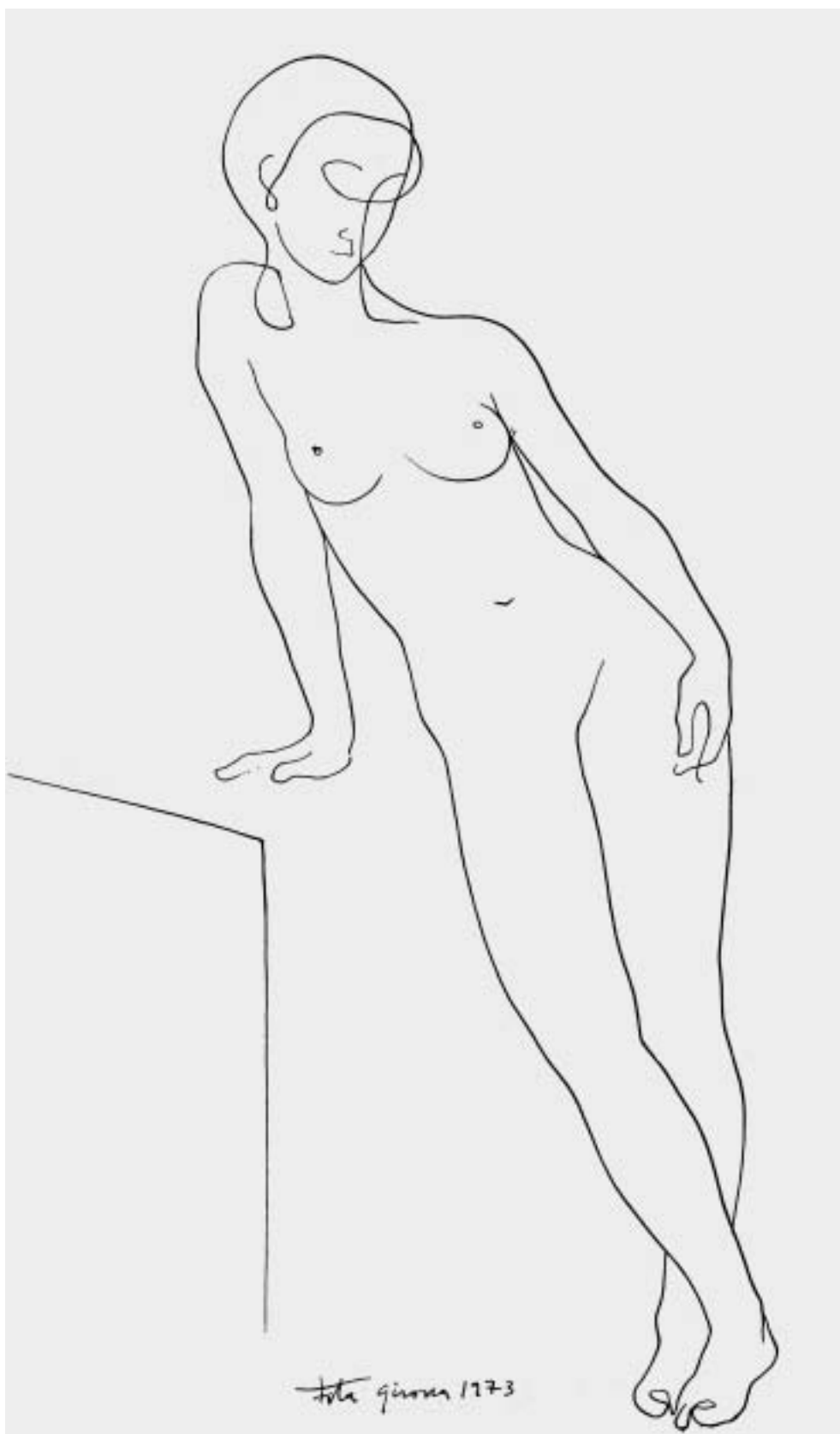
1973 Cap per avall.
46,5 x 36,4 cm.
Ploma tinta xinesa.

1973 *Peu sobre l'altre.*
47 x 32,5 cm.
Ploma tinta xinesa.

1973 *Tocant-se l'orella.*
47,8 x 34,4 cm.
Ploma tinta xinesa.

1973 *Recolzada.*
47,8 x 34,4 cm.
Ploma tinta xinesa.

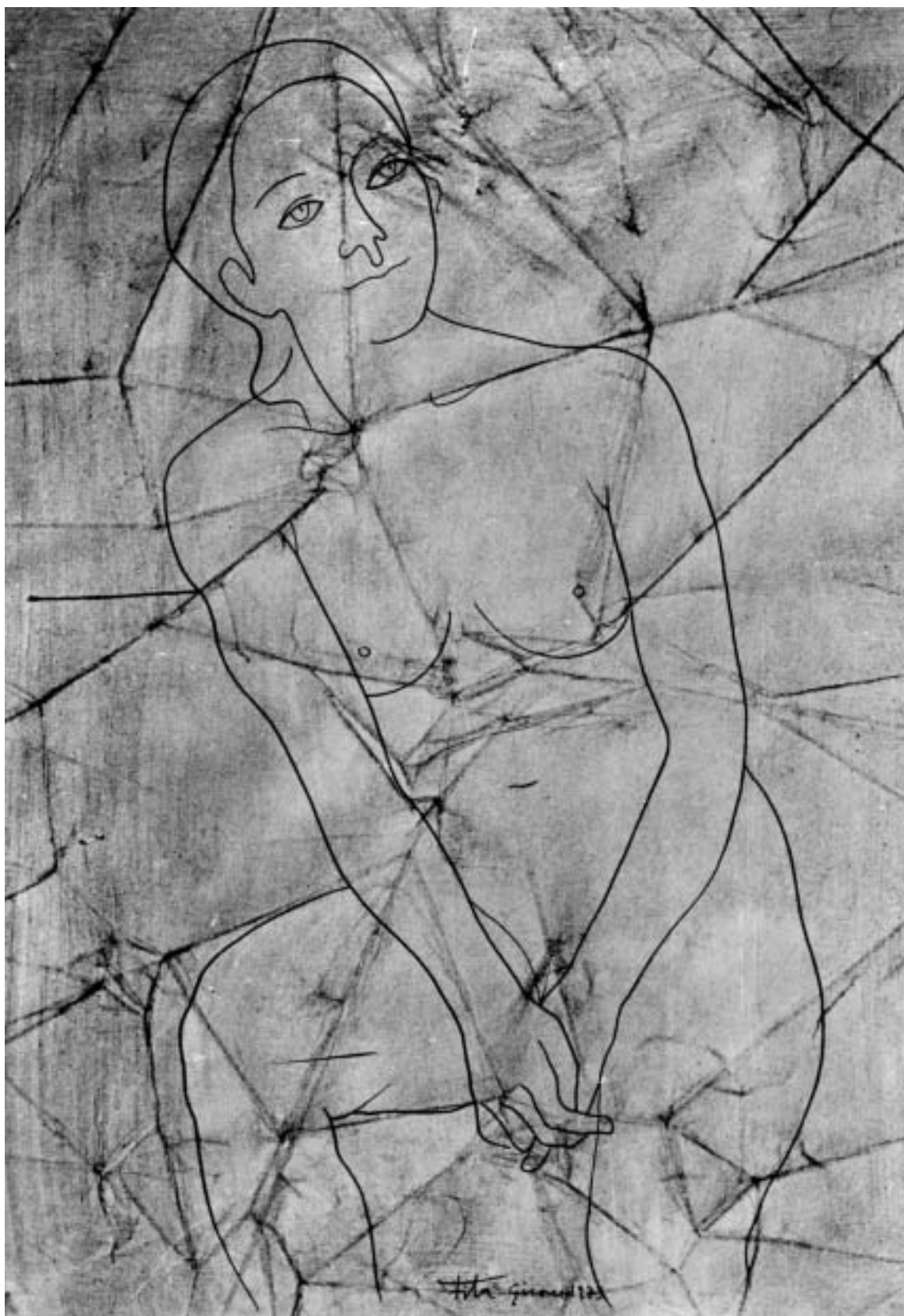
1973 *Asseguda*.
47,8 x 33,5 cm.
Pinzell tinta xinesa.

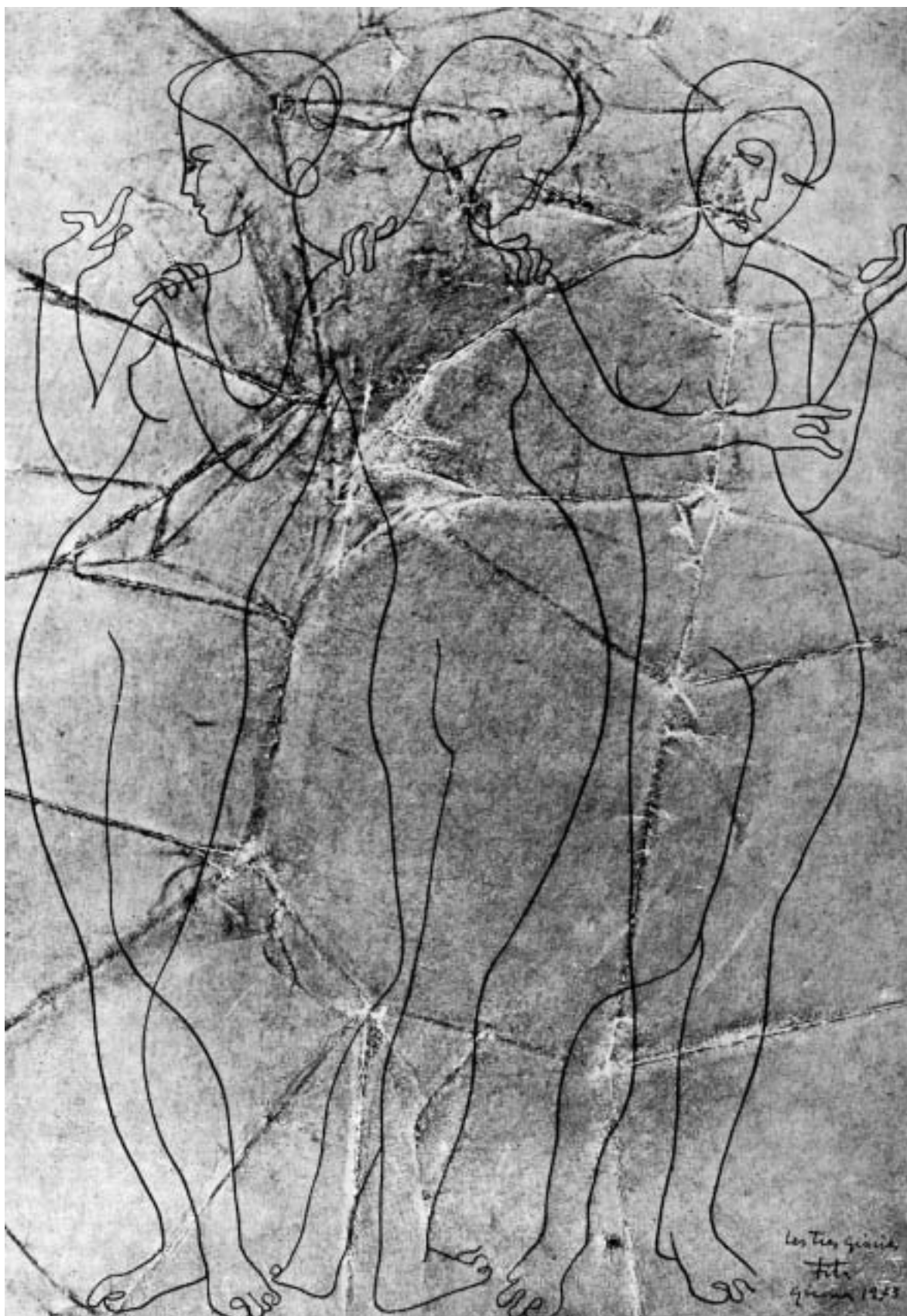
1973 *Mans al darrera.*
46 x 36,3 cm.
Pinzell tinta xinesa.

1973 *Meditant.*
47,8 x 34, 5 cm.
Ploma tinta xinesa.

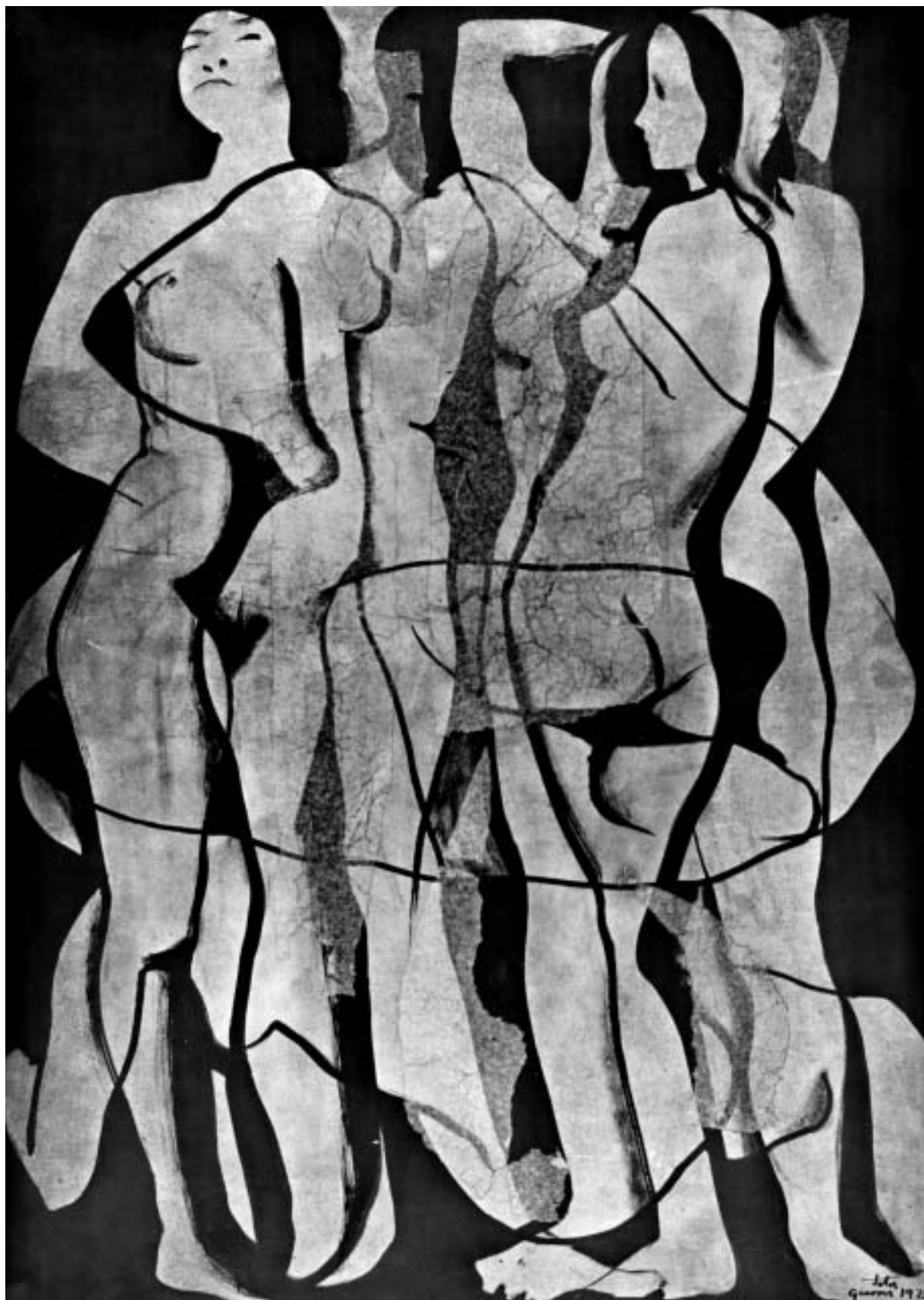
1973 *Mans en descans.*
47,8 x 34, 5 cm.
Ploma tinta xinesa.

1973 *Les tres Gràcies*.
47,8 x 34,3 cm.
Ploma tinta xinesa.

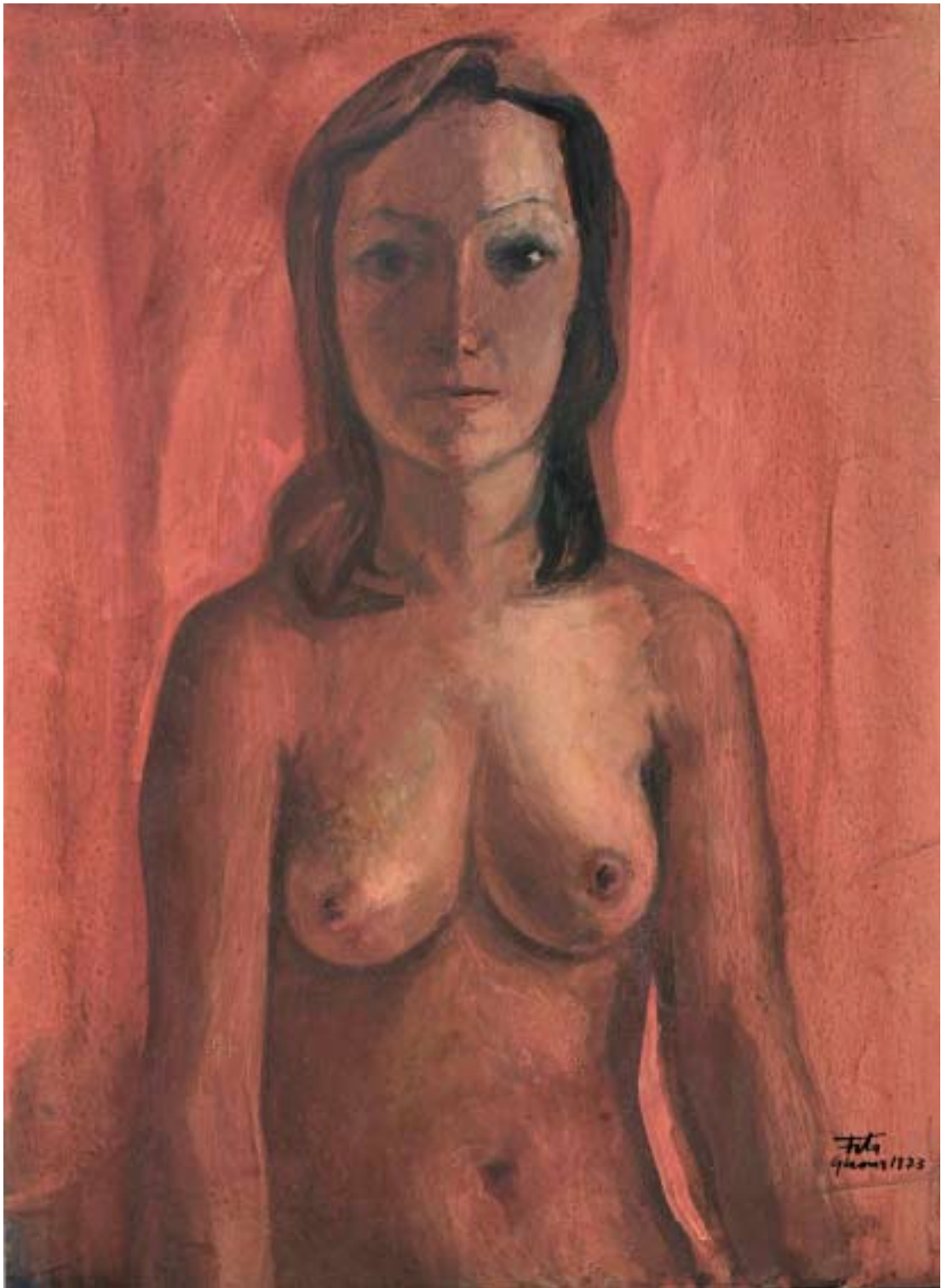
1973 *Estripats*.
47,8 x 34,5 cm.
Pinzell tinta xinesa.

1973 *Moguda*.
100 x 75 cm.
Pinzell tinta xinesa.

1973 *Reunió.*
100 x 75 cm.
Pinzell tinta xinesa.

1973 *Nua.*
65 x 47 cm.
Acrylic paper.

1973 *Estrips.*
65 x 47 cm.
Acrylic paper.

1973 Nuesa 56.
46 x 36 cm.
Canya tinta xinesa.

1973 Nu 27.
48 x 34 cm.
Canya pinzell.
Tinta xinesa.

1973 Ajaguda.
65 x 50 cm.
Ploma xinesa.

1973 *Mòmia taronja.*
130 cm alt.
Poliuretà.

1973-84 *Embollada*.
145 cm alt.
Bronze.

1973 *Mòmies i Fita*.
Exposició Galeria Maçanet.
Puigvert - Fita.

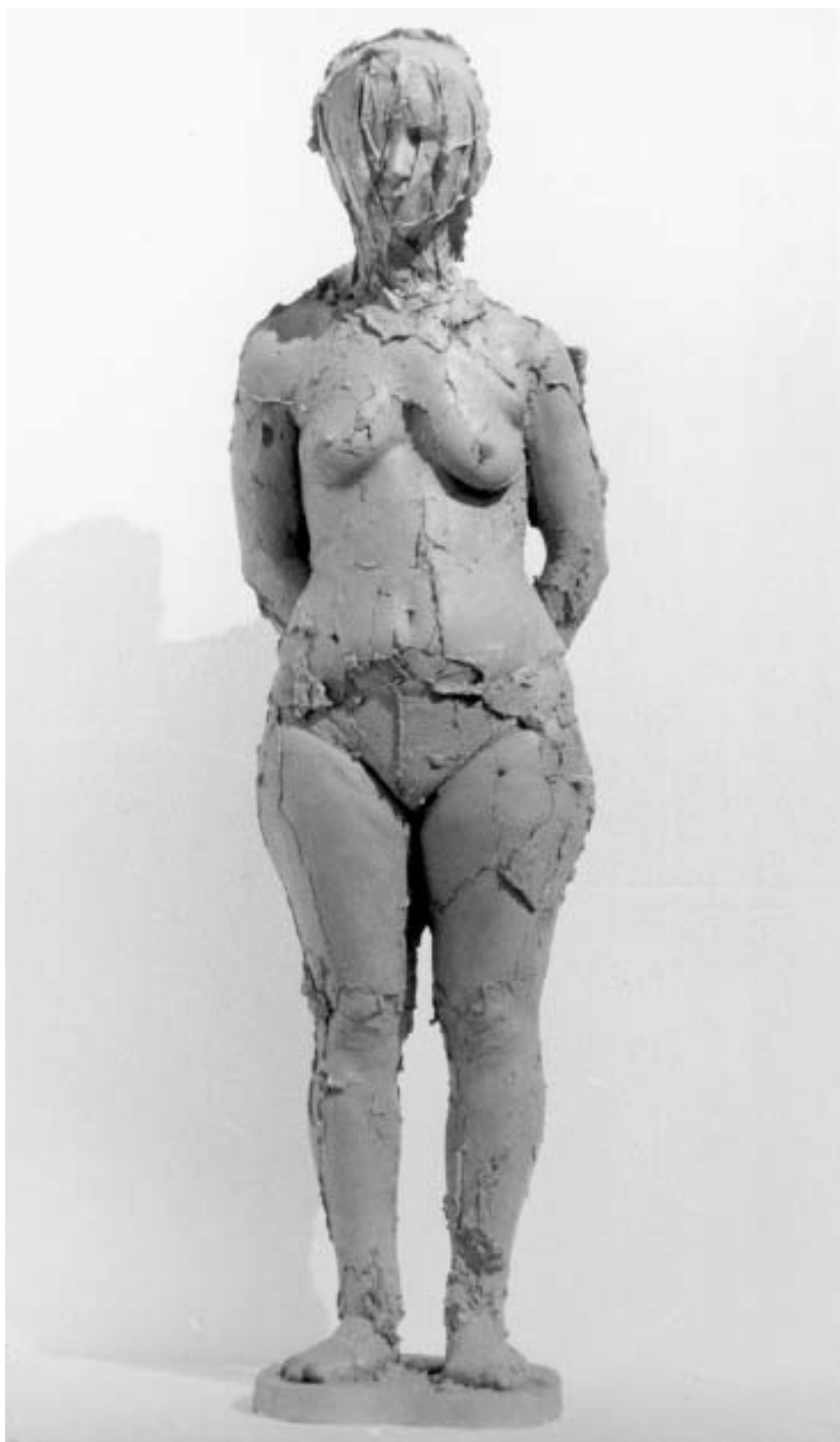
1973 *Agenollada taronja*.
100 m alt.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmia ocre.*
1,60 m.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmia verda.*
Mida natural.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmia groga.*
1,65 m alt.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmies.*
Mida natural.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmia rosa.*
Mida natural.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmies.*
Fragment.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmia.*
Mida natural.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmia violeta.*
166 cm llarg.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmia.*
Mida natural.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmia blava.*
165 cm alt.
Poliuretà.

1973-74 *Mòmia tortell.*
160 cm llarg.
Poliuretà.

1973-74 *Modernista.*
122 cm alt.
Poliuretà.

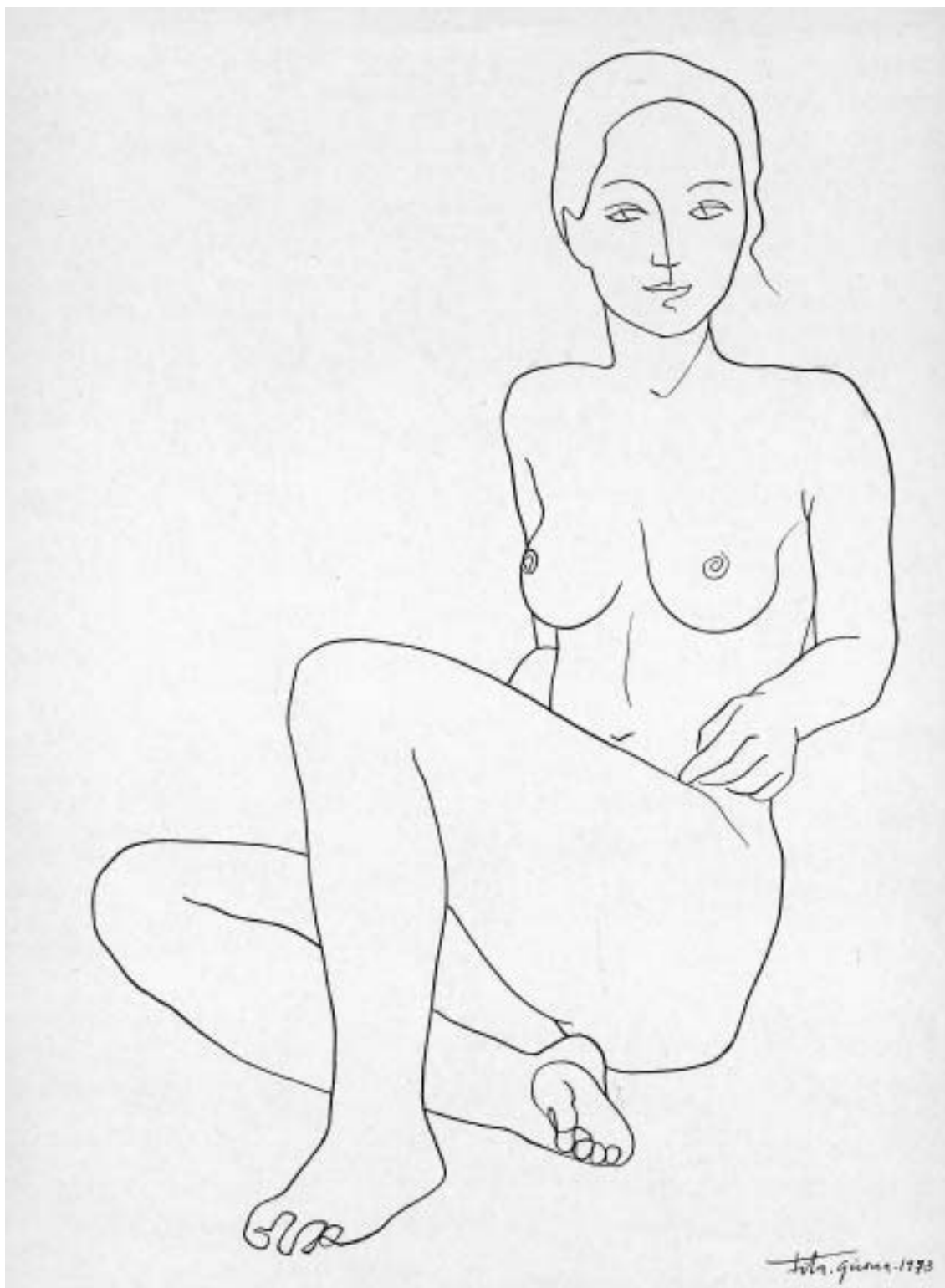

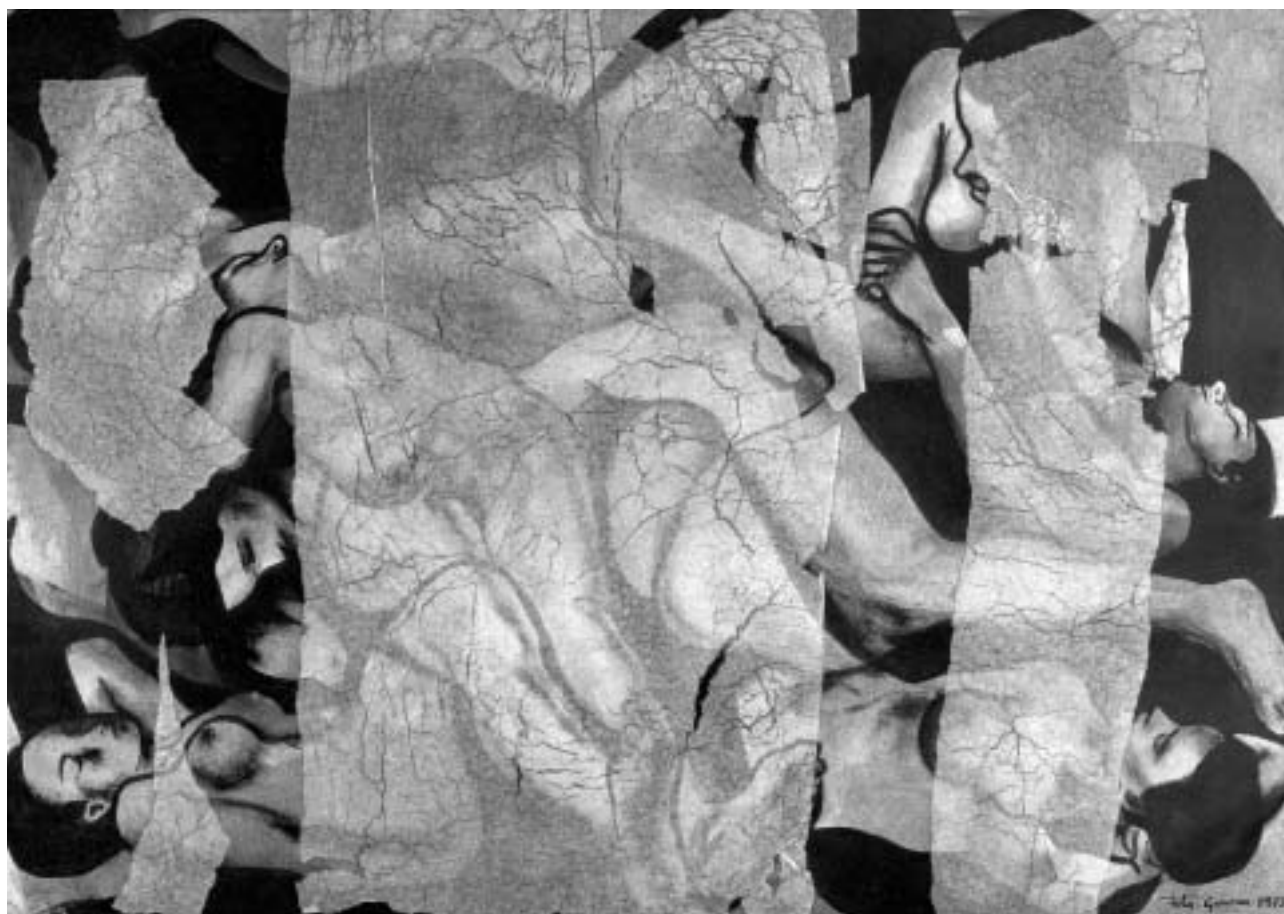
1973-74 Grup mòmies.
Mida natural.
Poliuretà.

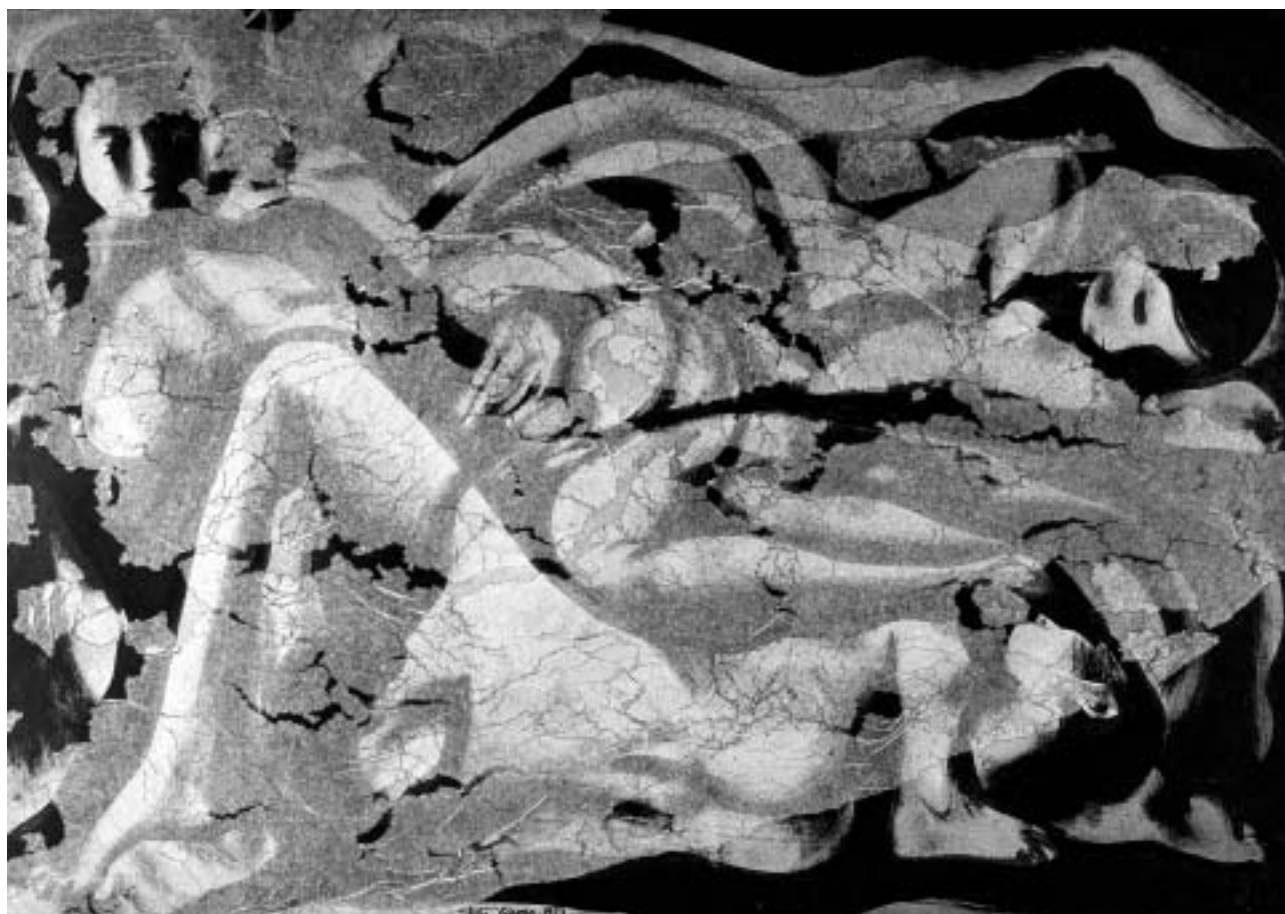
1973 Nu.
50 x 40 cm.
Pinzell tinta xinesa.

1973 Nu.
70 x 50 cm.
Ploma tinta xinesa.

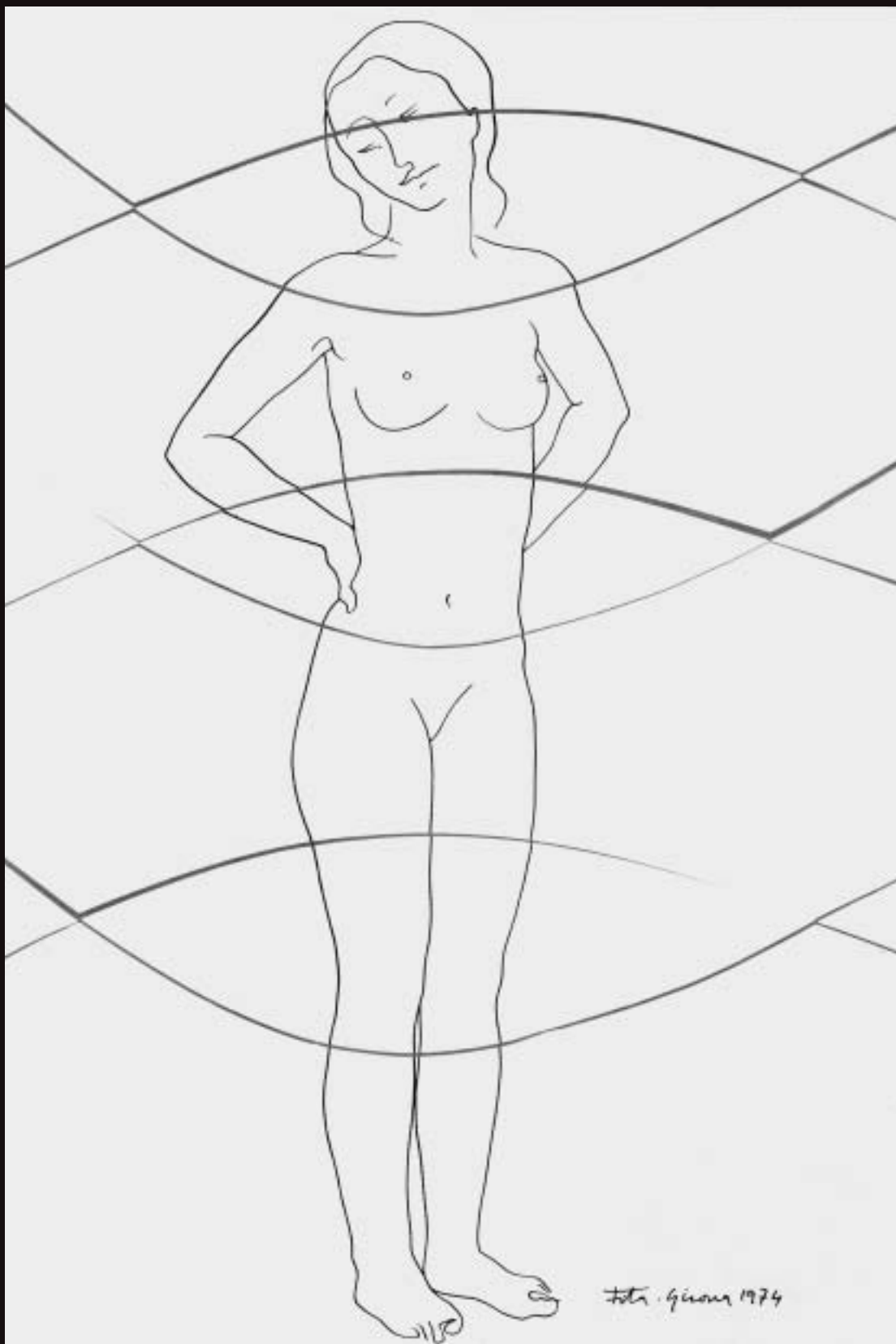
1973 *Barroc.*
70 x 100 cm.
Mixta.

1973 *Lligams*.
70 x 100 cm.
Mixta.

1974 *Pensadora.*
50,7 x 35 cm.
Ploma tinta xinesa.

1974 *Mans al darrera.*
50,7 x 35 cm.
Ploma xinesa.

1974 *Agenollada*.
50 x 35 cm.
Mixta.

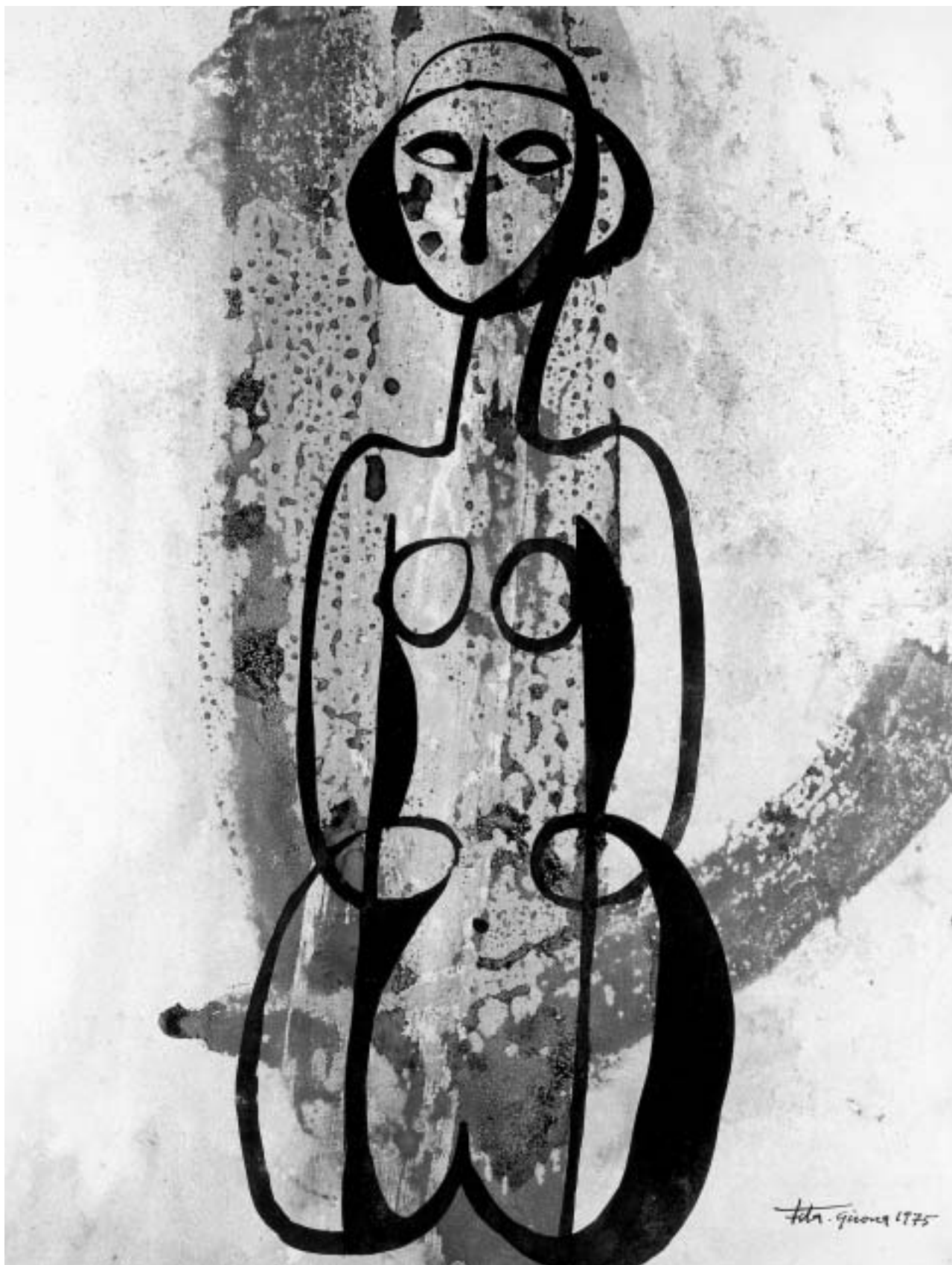
1974 *Rentant.*
35 x 50 cm.
Mixta.

1974 *Forat.*
55 cm alt.
Fora d'alumini.

1974 *Tapada d'ulls.*
84 cm alt.
Fora d'alumini.

1975 *Símbol.*
65 x 50 cm.
Mixta.

*1975 Nines.
Terra cuita.*

1975 *Nines.*
Terra cuita.

1975 *Nines.*
Terra cuita.
Esmaltada.

1974-76 *Tallada.*
150 cm llarg.
Alumini.

1973-76 *Destrossada*.
150 cm llarg.
Alumini.

1979 *Parella*.
50 x 70 cm.
Mixta paper.

1979 Carolina 14.
50 x 35 cm.
Llapis carbó.

1979 Carolina 3.
35 x 50 cm.
Pinzell canya,
tinta xinesa.

1979 Carolina 7.
50 x 35 cm.
Barra negra.

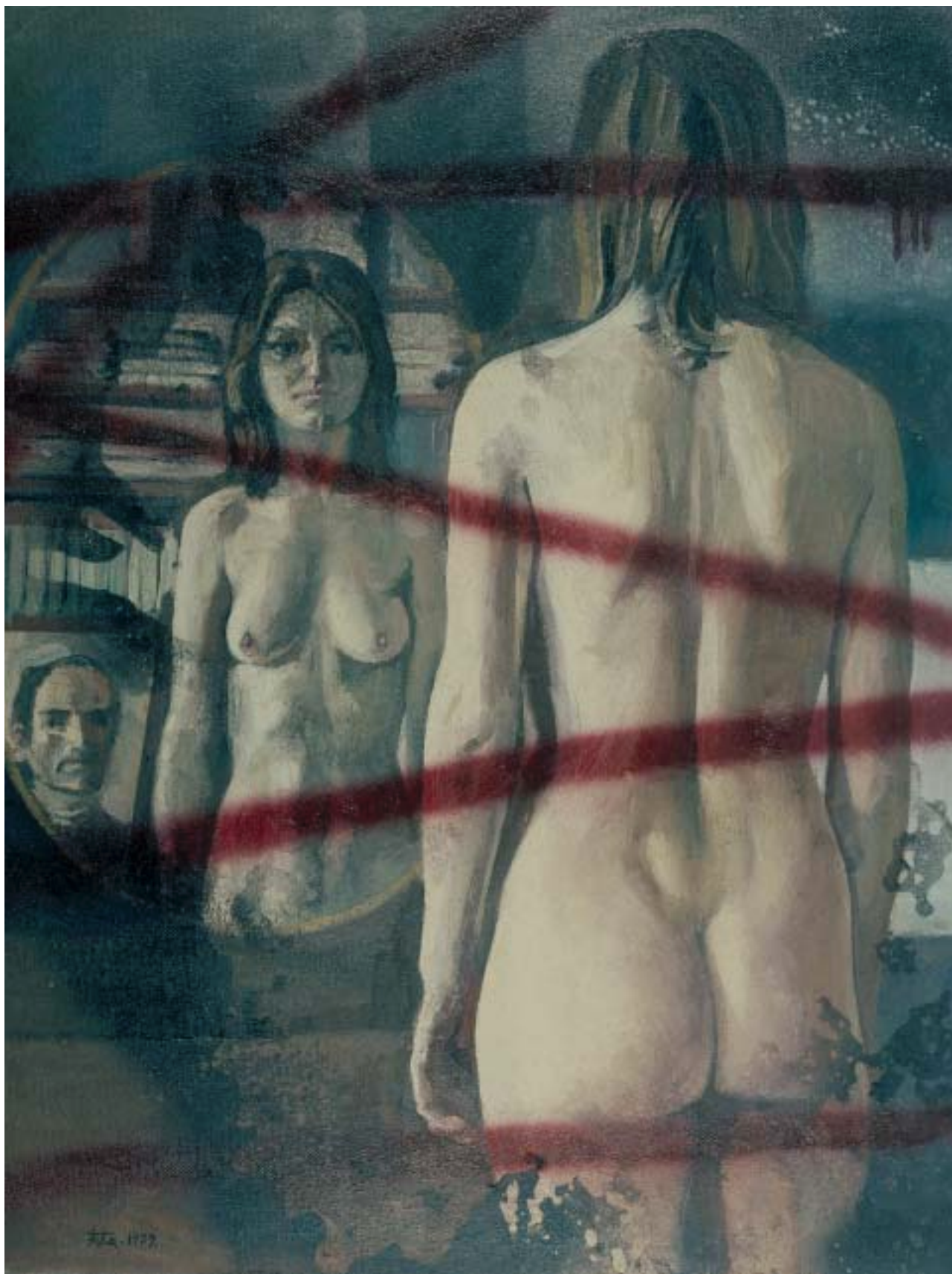
1979 *Ferida.*
60,5 x 78,5 cm.
Oli fusta.

1979 *Carolina.*
75 x 61 cm.
Acrílic tauler.

1979 *Carolina esprai.*
100 x 75 cm.
Acrilic fusta.

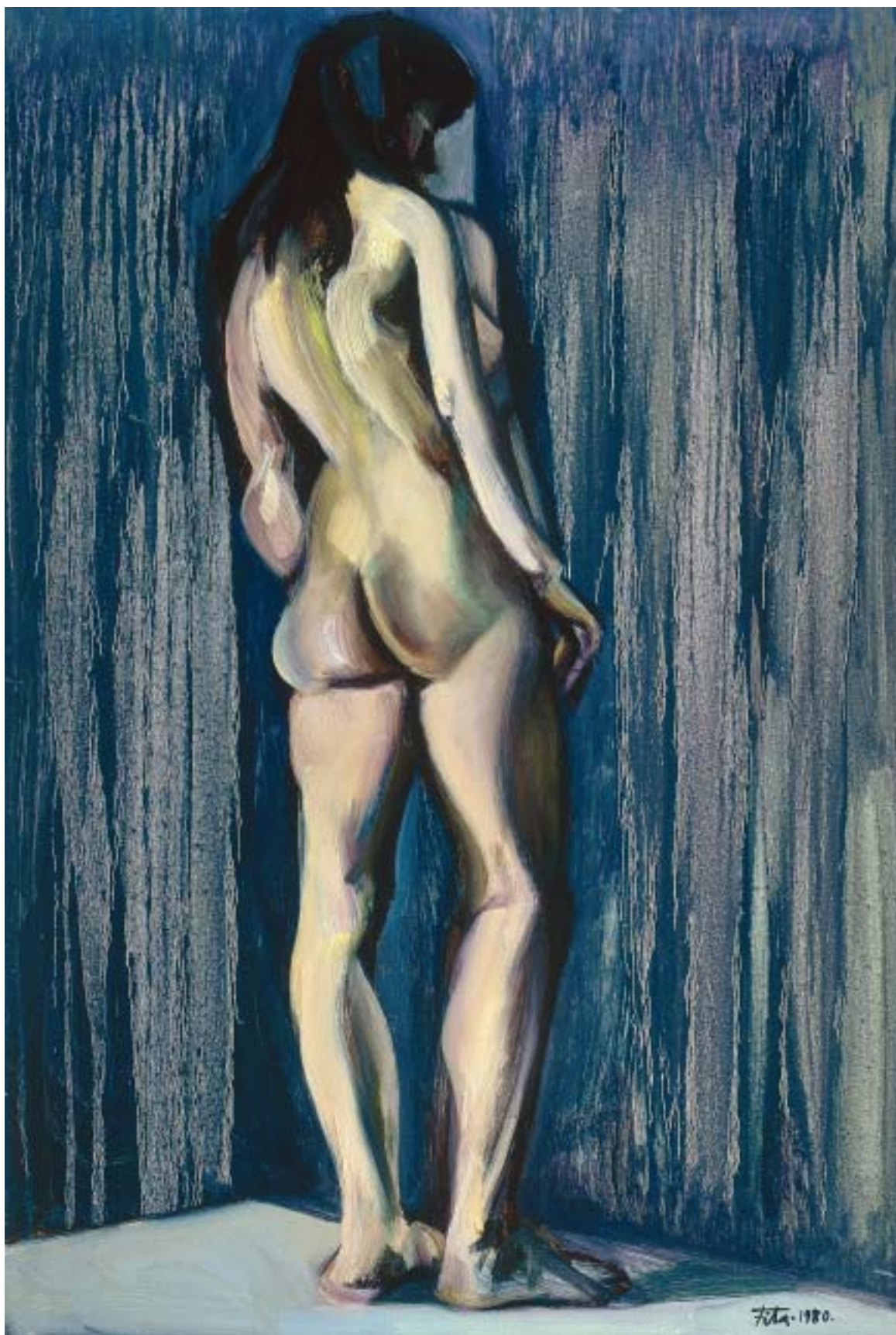
1979 *Esquena.*
100 x 75 cm.
Acrílic tauler.

1980 *Fumant*.
73 x 60 cm (20 F).
Mixta tela.

1980 *Eva.*
90 x 61 cm.
Mixta tàblex.

1980 *Dreta regalims.*
88 x 58,5 cm.
Oli fusta.

1980 *Interpretació.*
88 x 58,5 cm.
Oli tàblex.

FITA exposició de pintures
al Cau Serrat de Tossa
del 9 al 22 d'agost de 1980

FITA, CONTRA LA CONDEMNÀ DEL COS

Les significacions del nu com a tema de l'obra d'art dins la tradició de l'art occidental són diverses. Hi ha el nu com a trasllat d'una iconografia pressuposada, derivada fonamentalment de l'art grec i repetida a bastament amb finalitats simbòliques (el Crist del Judici Final pintat per Miquel Angel) o per requeriment del tema (escenes històriques, literàries, clàssiques o orientals). Una variant d'ambdós aspectes és donada per la tradició del nu femení dins l'art contemporani (un nu ajagut de Matisse, per exemple), amb una implicació purament convencional com podria ésser la del tema de la natura morta. Hi pot haver, finalment, representacions plàstiques del nu amb finalitats veladament o explícitament eròtiques.

Es evident que el nu, ultra les seves valors plàstiques, té unes clares connotacions alliberadores. No és estrany, en aquest sentit, que el poder —i especialment el poder eclesiàstic— hagi maldat totstemps per a dificultar-ne i reprimir-ne la lliure expressió, com a hereu qualificat d'una tradició judeo-cristiana que sempre ha condemnat el cos, car aquell poder —digui's església institucional o digui's franquisme— pressentia que el plaer, joia màxima del cos, té una forta càrrega alliberadora i antiautoritària. El resultat, entre molts d'altres, és que la «pornografia» (i no vull entrar en judicis de valor sobre la seva existència o necessitat), comença quan hom inventa el vestit i l'habillament ja que, com tothom ha experimentat, l'erotisme va lligat més a l'embolcall i a l'artificialitat que no pas al pur nu. En últim extrem, i en contra del que podrien pensar els capellans o els acòlits amb un capellà-pòlicia al cervell, no hi ha cosa més «casta» que un camp de nudistes. Entrar, doncs, amb raonaments de signe «moral» en allò que és profundament humà i natural és un solemne contrasentit que tots plegats, encara, estem pagant molt car.

S'ha de constatar, en aquest sentit, la gran tasca que molts artistes de tots els temps han emprès, amb la seva tossuda defensa de la lliure representació del cos humà nu, en contra dels tabús que condemnaven el nostre cos al terreny de l'ocult, «immoral» i «pecaminós» —i, en definitiva, del morbós—. Banderes d'aquest gran moviment alliberador i antiautoritari ho han estat també, darrerament, alguns dels moviments juvenils que han tingut lloc a l'Europa occidental, que amb això no feien més que connectar amb el capteniment ple de naturalitat que ja caracteritza algunes altres cultures no occidentals.

Hom a començat a vèncer, doncs, els tabús pseudomorals, però encara romanen alguns tabús artístics que reflecteixen una situació sexista del tot injusta. Em refereixo, és clar en la constant fixació plàstica que encara es dona entre els artistes a l'entorn del cos femení, a partir d'unes idees dominants que, bo i sustentant-se a vegades en determinats prejudicis estètics, no són més que la traducció de les idees profundament masculistes i antifeministes que el poder i la nostra societat encara preconitzen.

El mèrit d'aquesta sèrie de nus de Fita és que ha sabut apuntar, i fins enfrontar-s'hi, amb algunes de les qüestions que acabem d'apuntar. Ha començat a incloure el nu masculí formant part de la parella humana bàsica, convertint aquesta simple representació dels dos sexes en una composició d'una profunda càrrega significativa. Incidint en el mateix context, l'escultor-pintor converteix el tradicional tema del model i el mirall o de l'artista amb el model, en un diàleg carregat d'intencionalitat comunicadora. En Fita el nu no és un mer pretext plàstic, ni la simple i dèbil anècdota de la bellesa física, sinó una reflexió alliberadora sobre el cos humà, molt més enllà de les seves contingències —plaents o bé doloroses— físiques.

Aquest factor de reflexió i alhora de proposta de diàleg vé reforçat a partir dels elements plàstics distanciadors de què es val: delineacions vigoroses, taques i camps plàstics autònoms de la figura, manipulacions amb gestos plàstics i espirals vigorosos, descomposicions cubitzants i expressionistes. Es a dir, un llenguatge plàstic propi i ben sòlid que contribueix a allunyar qualsevol caiguda en l'anècdota o en la identificació sentimentat, a fi de servir-nos íntegrament una lectura plàstica d'una forta càrrega humana i expressiva i, per tant, estètica en el seu sentit més profund.

JAUME FABREGA

1980 *Droga.*
100 x 81 cm (40 F).
Mixta tela.

1980 *Cul de paper.*
90 x 61 cm.
Oli tàblex.

1980 *Nu.*
100 x 81 cm.
Mixta tela.

1980 *Cadaqués somni*.
47 x 61 cm.
Acrílic tabler.

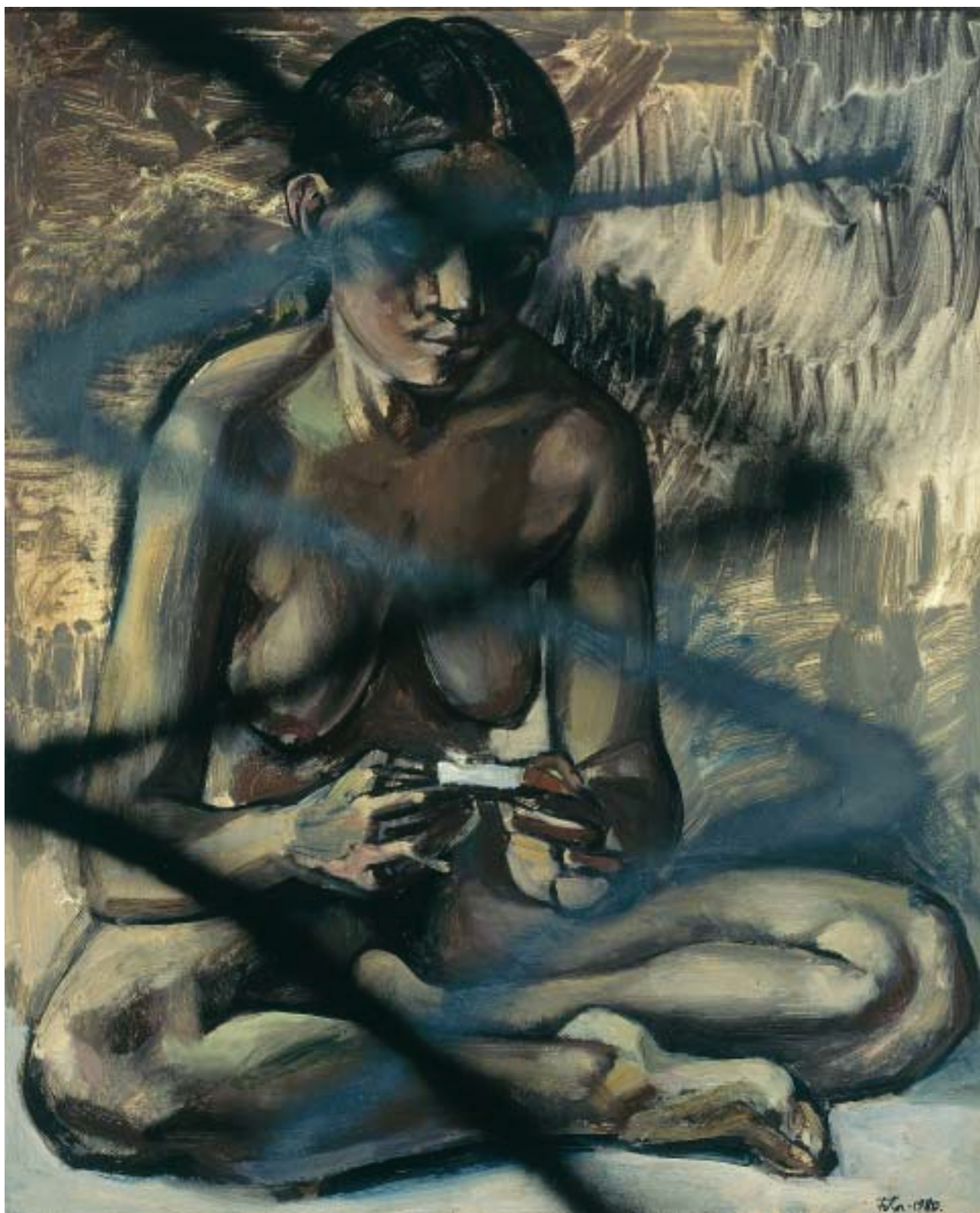
En Fita m'ho va dir fa molts anys: "l'artista s'ha d'anar enriquint sempre amb tot allò que trobi pel camí; no es tracta pas de canviar per canviar, sinó de mostrar-se atent a les vivències del temps".

D'aleshores ençà, ha estat fidel al compromís del seu programa: en el terreny inesgotable de l'art, en Fita ha fet de tot i ho ha fet tot. Cada cop que ha semblat que trobava un estil propi, ha fet un salt en la seva òrbita creativa i ha reaparegut a l'extrem oposat. Ha tingut sempre terror a encasellar-se, a explotar fins a l'infinit una determinada manera de fer.

Per això l'obra d'en Fita no s'atura mai; no es recrea en la contemplació i la repetició, sinó que es capbussa en el buit de la recerca i avança a les palpentes per la ruta de l'evolució. Ha alternat continuament el mitjà d'expressió -dibuix, pintura, escultura, ceràmica- i ha emprat cada vegada tècniques distintes, materials, insòlits, procediments inèdits i estris inesperats. Davant de cada tema ha adoptat una actitud diferent; per a cada situació ha inventat un sistema nou; d'aquest esforç constant n'ha nascut finalment el seu veritable estil, que no és fruit de la reiteració mimètica d'uns quants recursos sinó una empremta màgica que embolcalla la seva obra -tan diversa- amb un to decididament personal.

Aquesta exposició de pintura d'ara és una clara demostració de tot això. Sobre el fons d'unes teles tractades amb tota la riquesa de matisos de l'abstracte, sorgeix el figurativisme realista del nu femení. En aquestes anatomies hi ha, d'una banda, la inevitable herència del món clàssic; de l'altra, un contacte directe amb els mitjans moderns de comunicació de masses -cinema, còmic, revistes il·lustrades- i el seu culte creixent a l'estètica del cos humà. Però l'artista encara no en té prou, i traça sobre la línia i el color dels cossos lapinzellada i la taca que els incorporen definitivament a les textures del fons. És així com les més diverses possibilitats expressives es troben i s'integren fins a assolir la força suggeridora d'una obra viva. Tant se val si per arribar aquí s'han hagut de trencar moltes normes, perquè, com també acostuma a dir en Fita, "l'art no té altra norma que la vida que comunica".

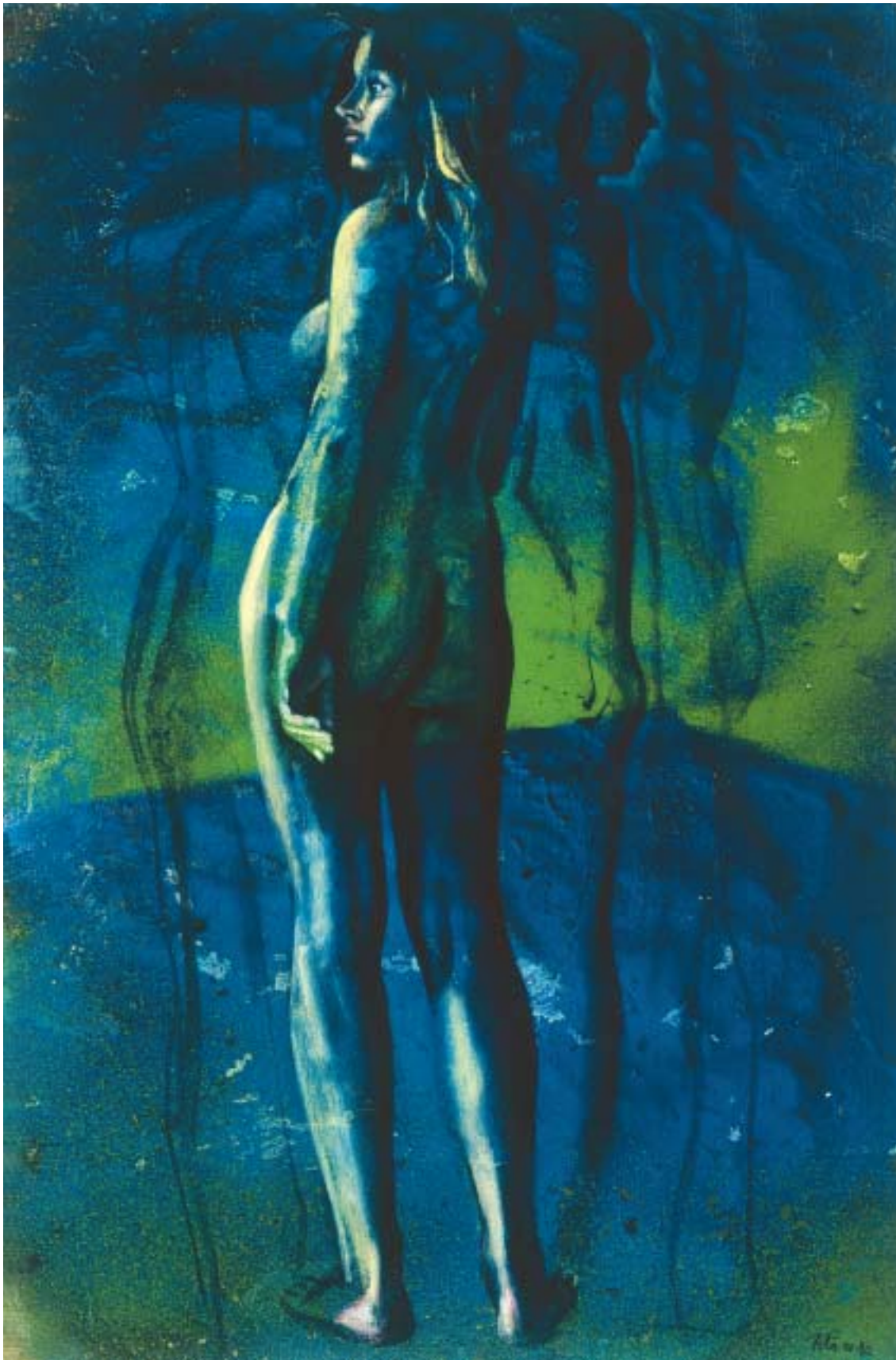
NARCÍS-JORDI ARAGÓ

1980 *Fem el cigar*.
75 x 61 cm.
Mixta tauler.

1980 *La geu.*
73 x 100 cm (40-P).
Mixta tauler.

1980 *Dreta*.
100 x 65 (40-M).
Mixta oli tela.

*1980 Nu verd.
81 x 100 (40-F).
Mixta tela.*

1981 *Asseguda*.
81 x 61 cm.
Mixta fusta.

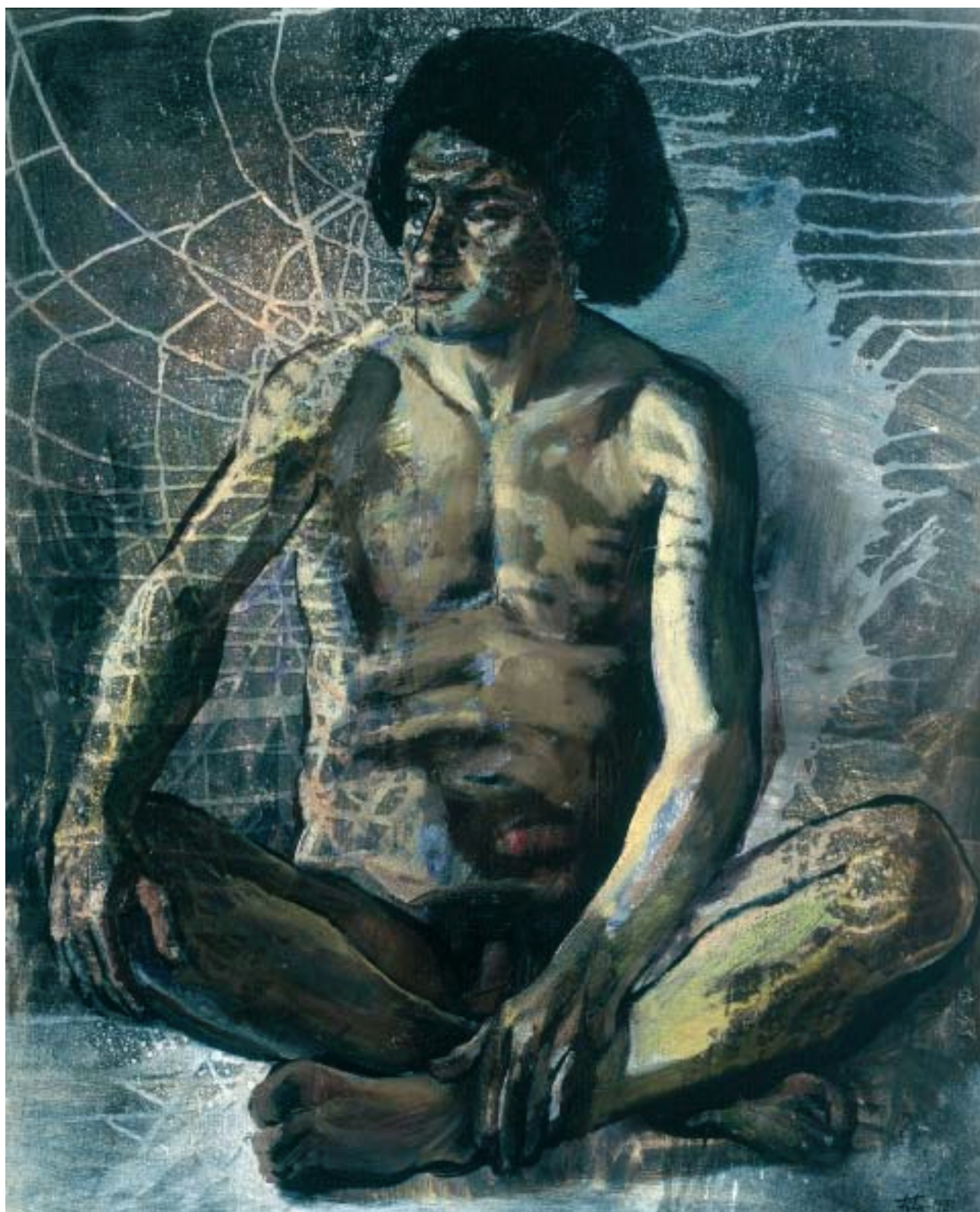

1981 *Distorsionada.*
61 x 81 cm.
Mixta fusta.

1981 *Senyoreta.*
80 x 61 cm.
Mixta tauler.

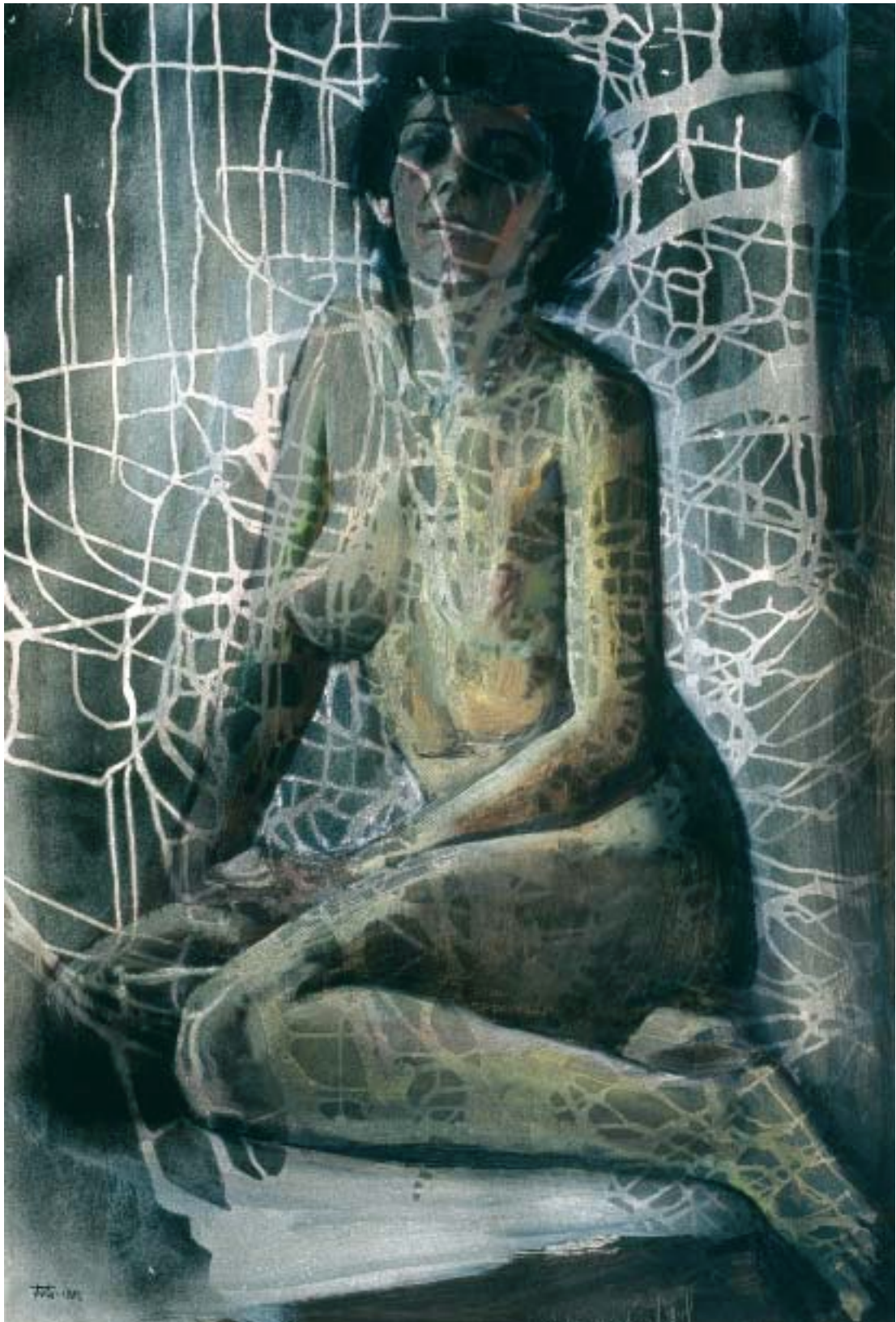

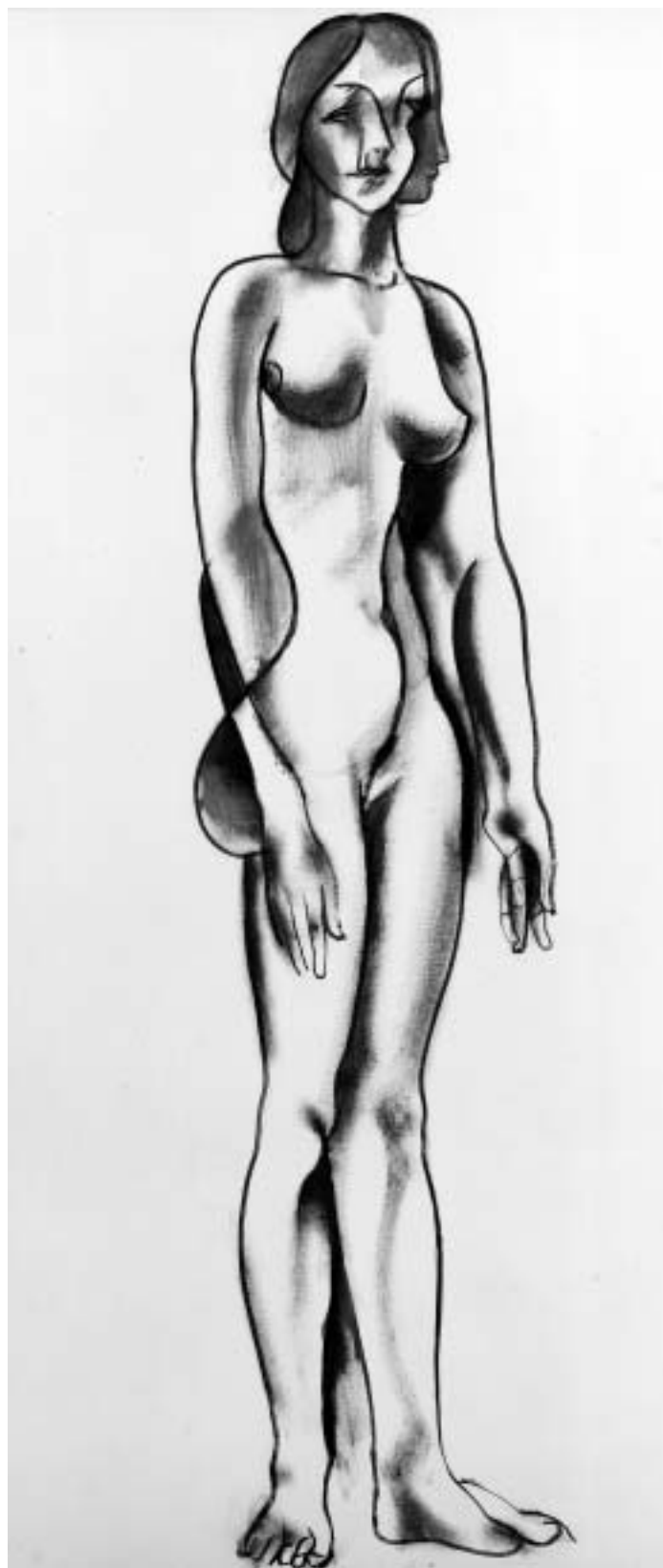
1981 *Assegut*.
75 x 61 cm.
Mixta tauler.

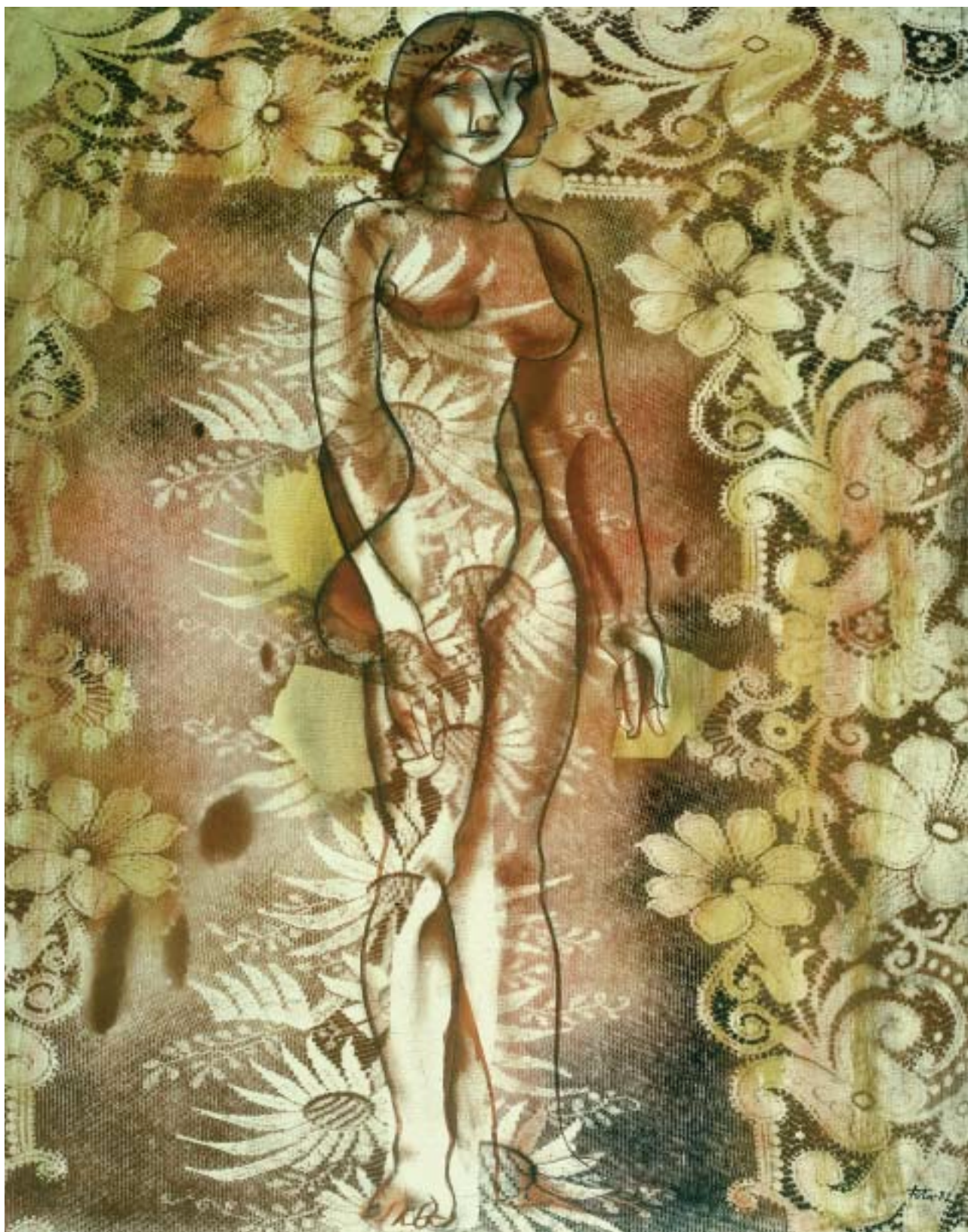
1981 *La model.*
90 x 61 cm.
Mixta tauler.

1981 *Quartejat*.
90 x 60 cm.
Mixta oli fusta.

1982 *Dreta.*
130 x 81 cm (60-M).
Mixta tela.

1982 *Puntos*.
130 x 81 cm (60-M).
Mixta tela.

1982 *Cara.*
130 x 81 cm.
Mixta tela.

1982 *Difumina 4.*
60 x 40 cm.
Barra negra.

1982 *Difumina 6.*
60 x 40 cm.
Barra negra.

1982 *Difumina 5.*
60 x 40 cm.
Barra negra.

1982 *Cara.*
130 x 80 cm.
Mixta tela.

1982 *Perceptible.*
212 x 109 cm.
Mixta tela.

1982 *Percep.*
253 x 96 cm.
Mixta tela.

1982 *Grup.*
130 x 81 cm (60-M).
Oli tela.

1983 Grup.
81 x 65 cm (25-F).
Oli tela.

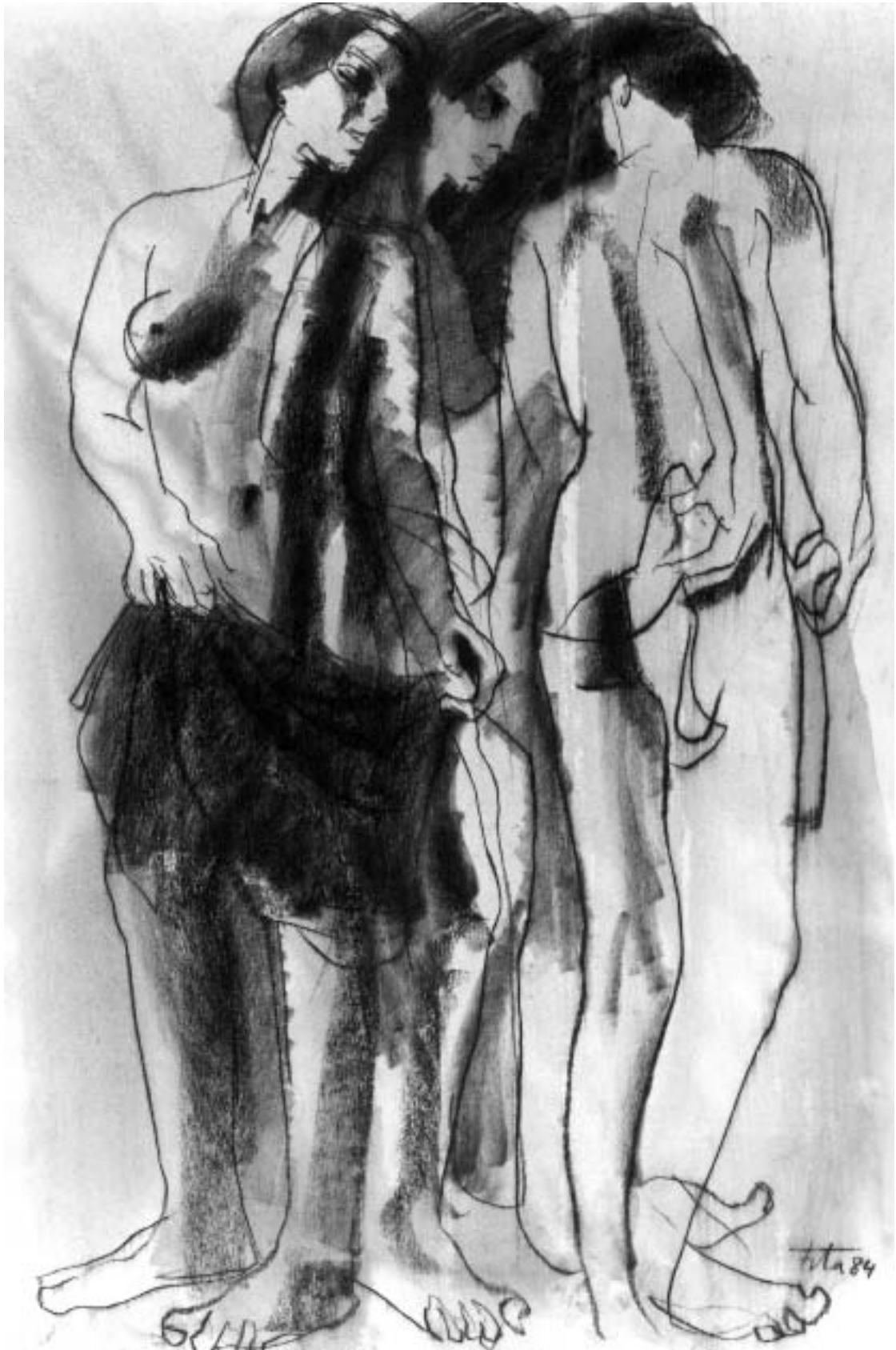
1984 *Tres*.
81 x 60 cm (25-P).
Mixta tela.

1984 *Maternitat*.
38 cm alt.
Terra cuita.

1984 *Nu bolso.*
70 x 50 cm.
Barra negra.

1984 Grup.
70 x 50 cm.
Barra negra.

1984 Nu.
70 x 50 cm.
Barra negra.

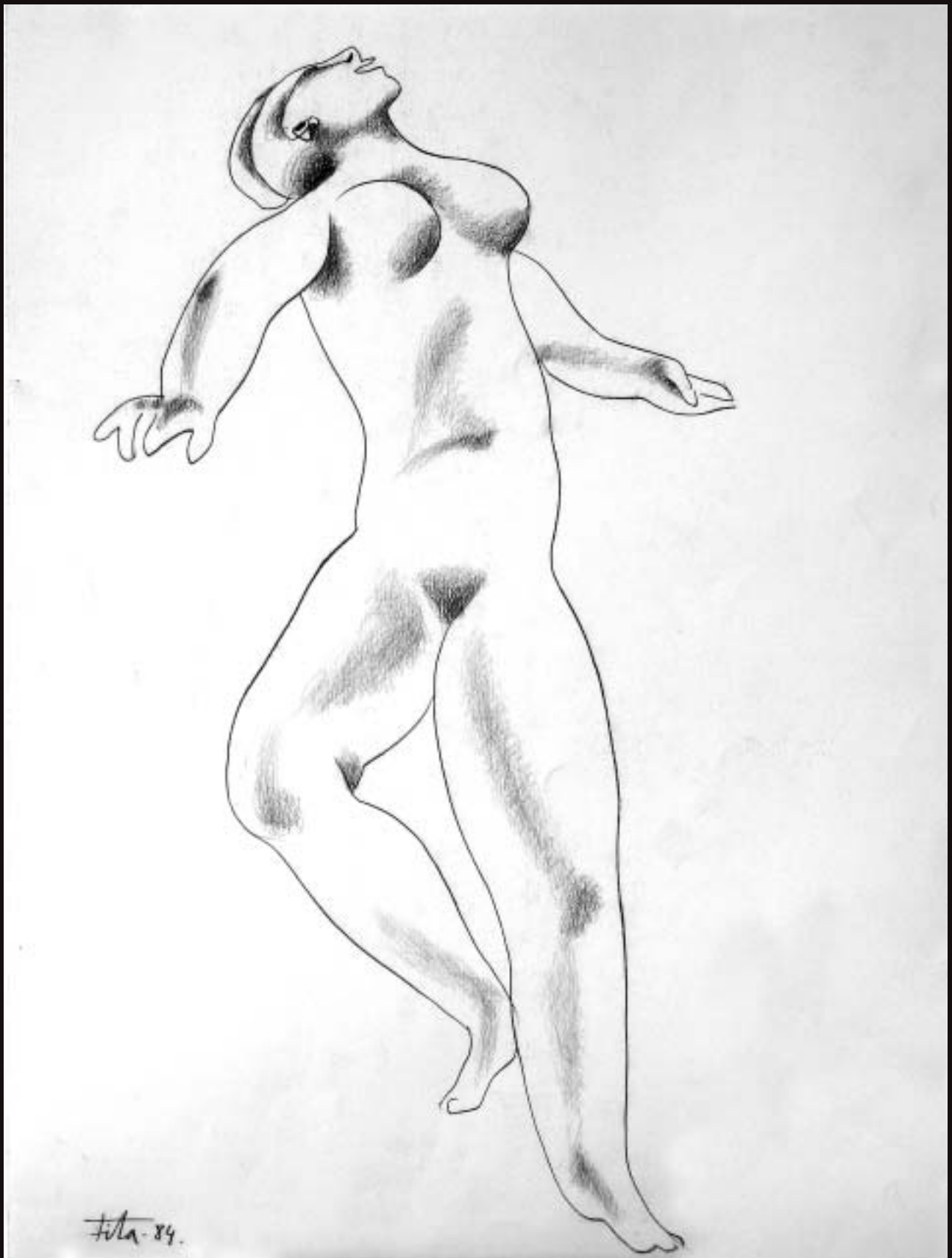
1984 Ombres.
70 x 50 cm.
Barra negra.

1984 *Ombres.*
70 x 50 cm.
Barra negra.

1984 *Dona amb gat.*
63 x 47 cm.
Mixta.

1984 *Dansa.*
64 x 48 cm.
Llapis plom paper.

1984 *Dansa.*
63 x 47 cm.
Grafit i sanguines.

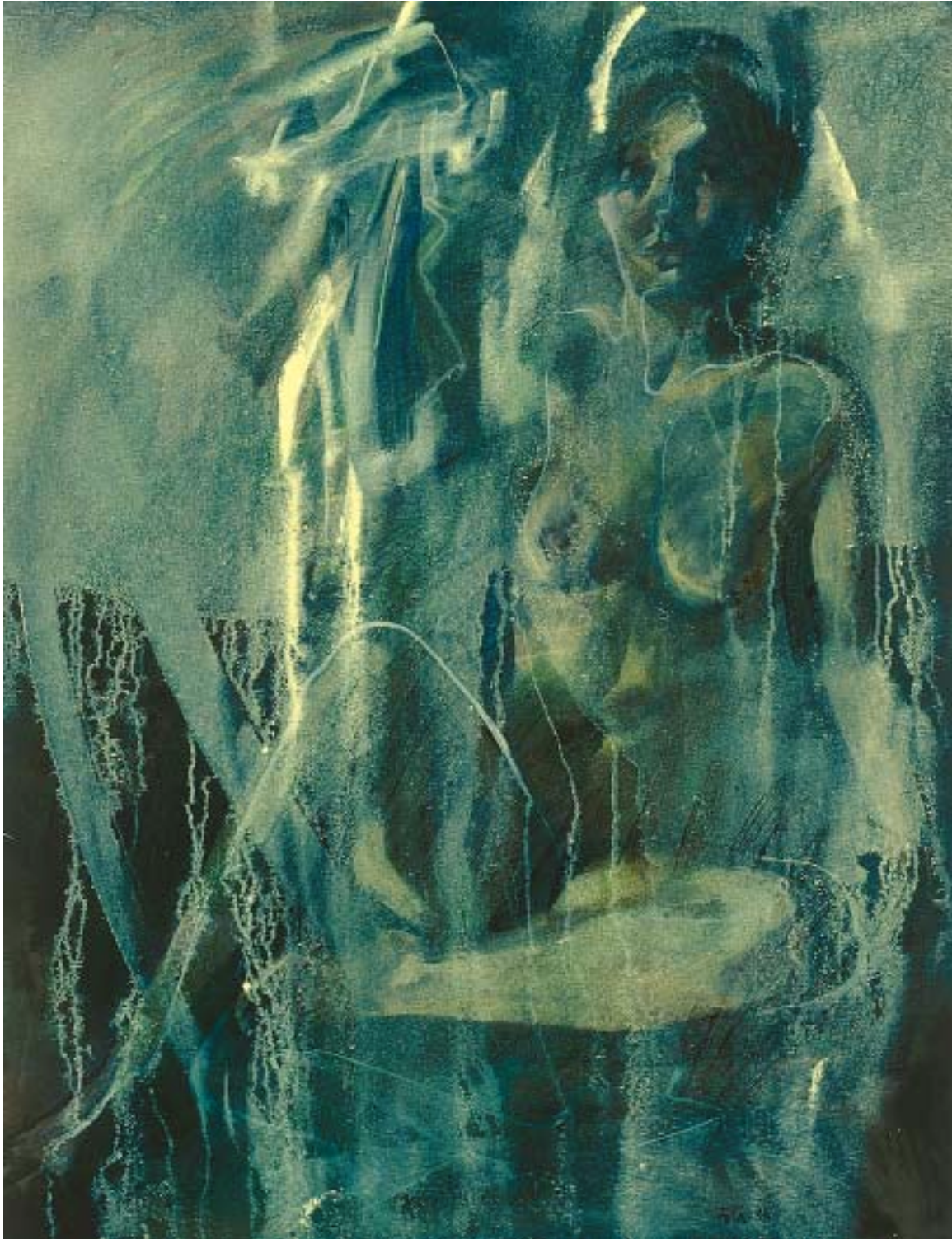
1984 *Expressió corporal.*
63 x 47 cm.
Llapis, sanguina i carbonet.

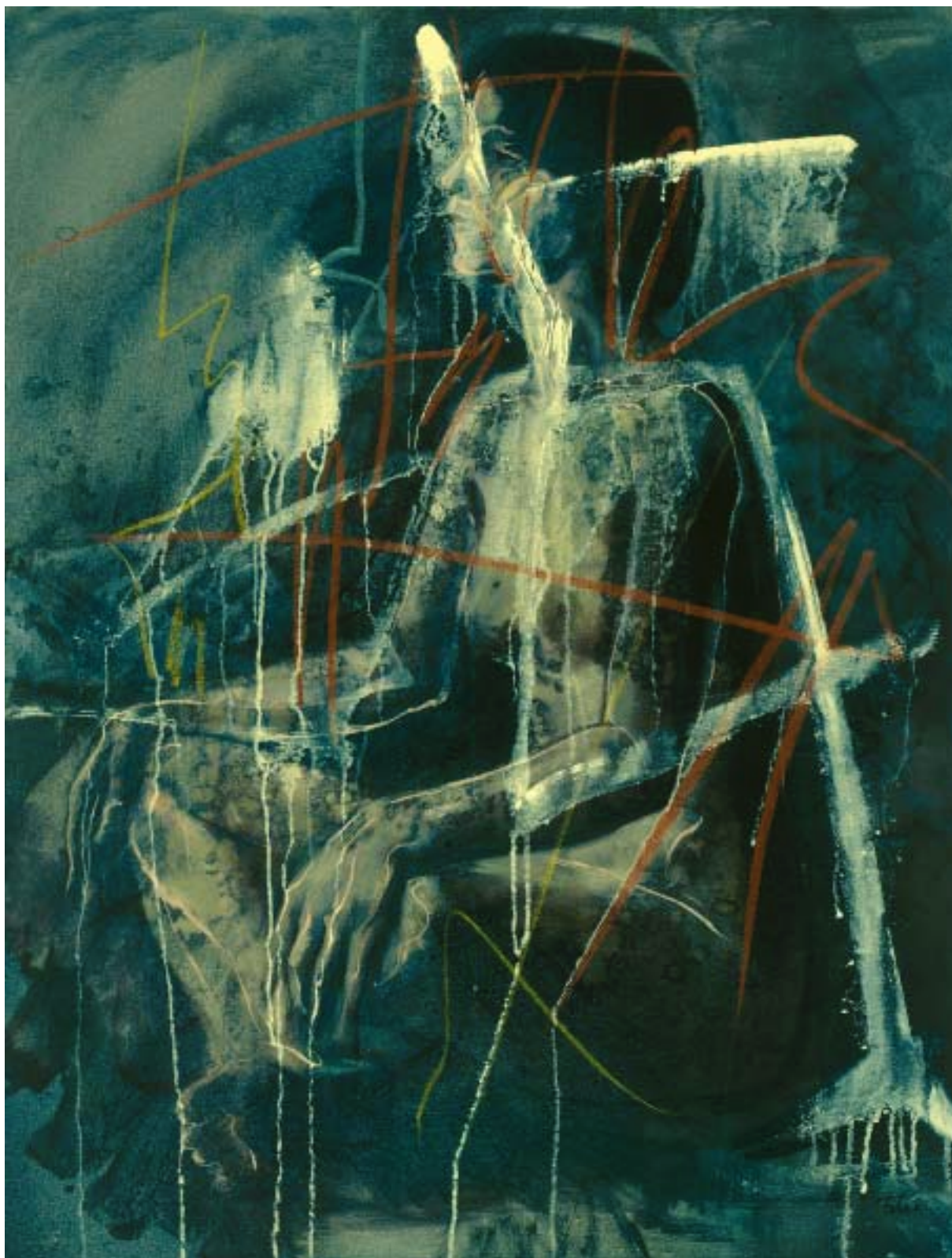
Ma-84

1985 *Copa*.
84 x 65 cm (25-F).
Mixta tela.

1985 *Drap-mà*.
100 x 81 cm (40-F).
Mixta tela.

1985 *Regalims*.
92 x 73 cm (30-F).
Mixta tela.

1985 *Mà a la cara.*
92 x 73 cm (30-F).
Mixta tela.

1985 162 x 97 cm.
Mixta tela.

1985 *Sincrònic*.
92 x 73 cm (30-F).
Mixta tela.

1985 *Requerir*.
146 x 114 cm (80-F).
Mixta tela.

1985 *Cara perfil.*
92 x 73 cm (30-F).
Mixta tela.

1985 *Siena*.
81 x 65 cm (25-F).
Mixta tela.

1985 *Aixella*.
84 x 65 cm (25-F).
Oli tela.

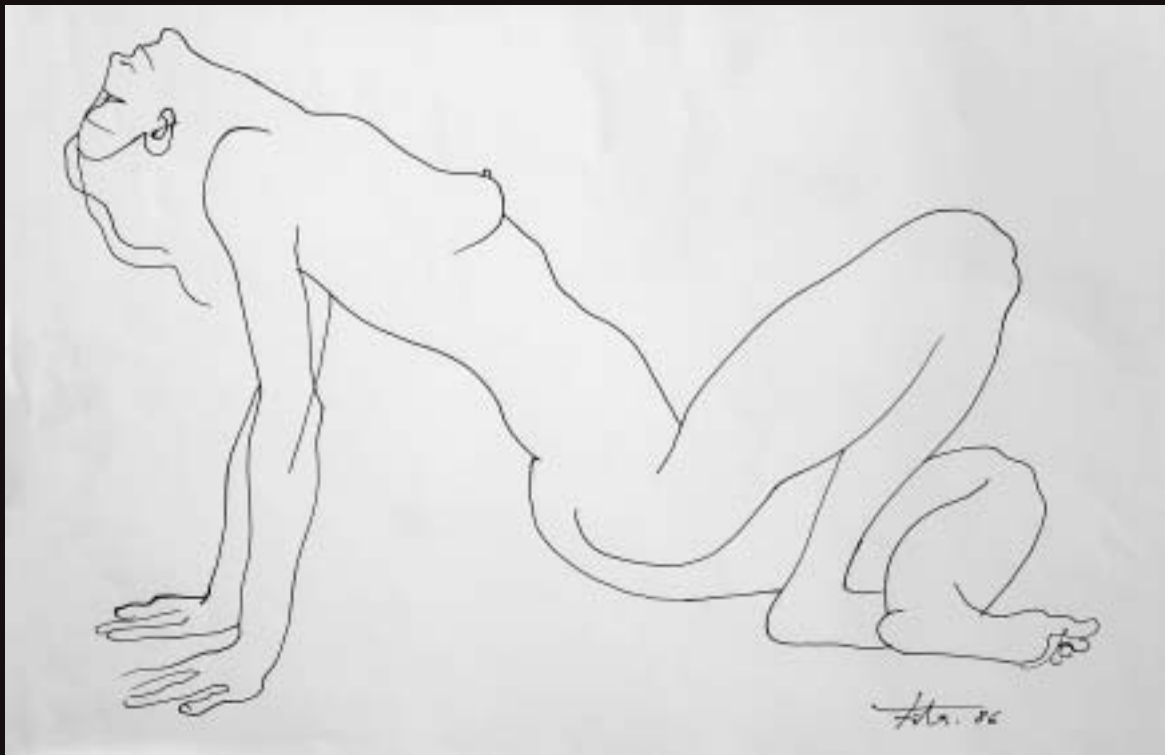
1985 *Despertar*.
89 x 115 cm (50-F).
Mixta tela.

1985 *Despertar*.
89 x 115 cm (50-F).
Mixa tela.

1985 *Conviure*.
115 x 146 cm (80-F).
Mixta tela.

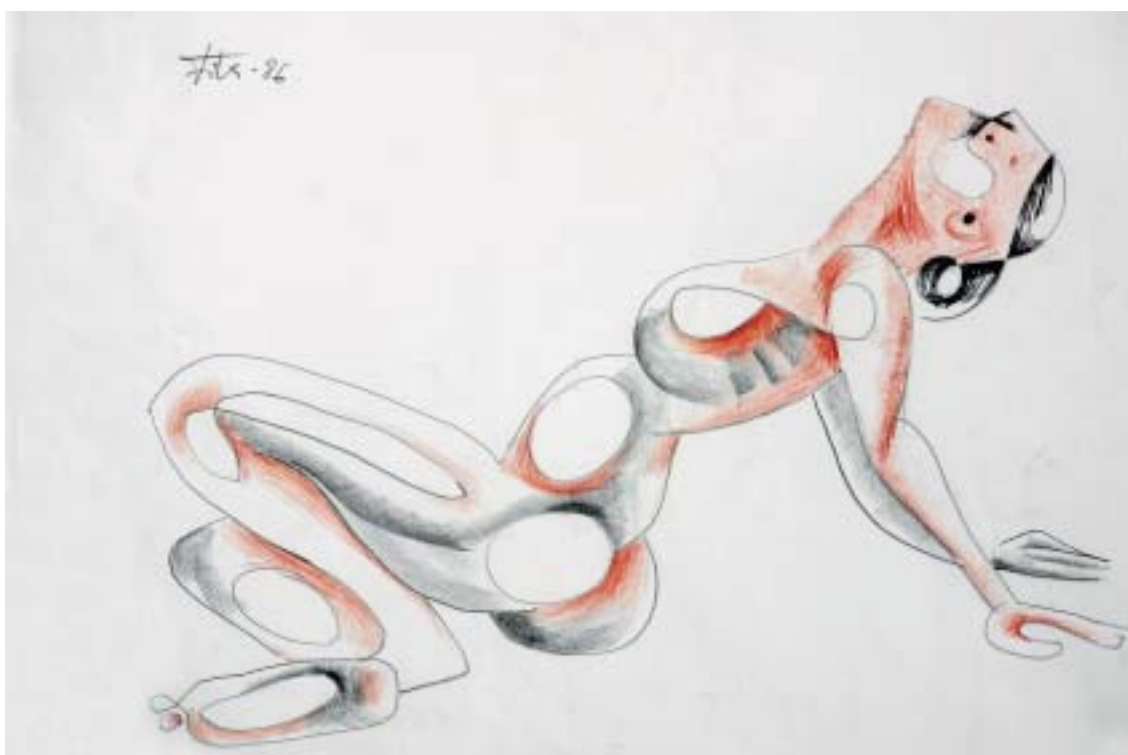
1986 *Ploma 6.*
35 x 50 cm.
Ploma xinesa.

1986 *Ploma 9.*
50 x 35 cm.
Ploma xinesa.

1986 *Nu ploma 1.*
50 x 35 cm.
Ploma xinesa.

1986 *Forats.*
35 x 50 cm.
Mixta.

1987 *Tors gotes.*
54 cm.
Bronze.

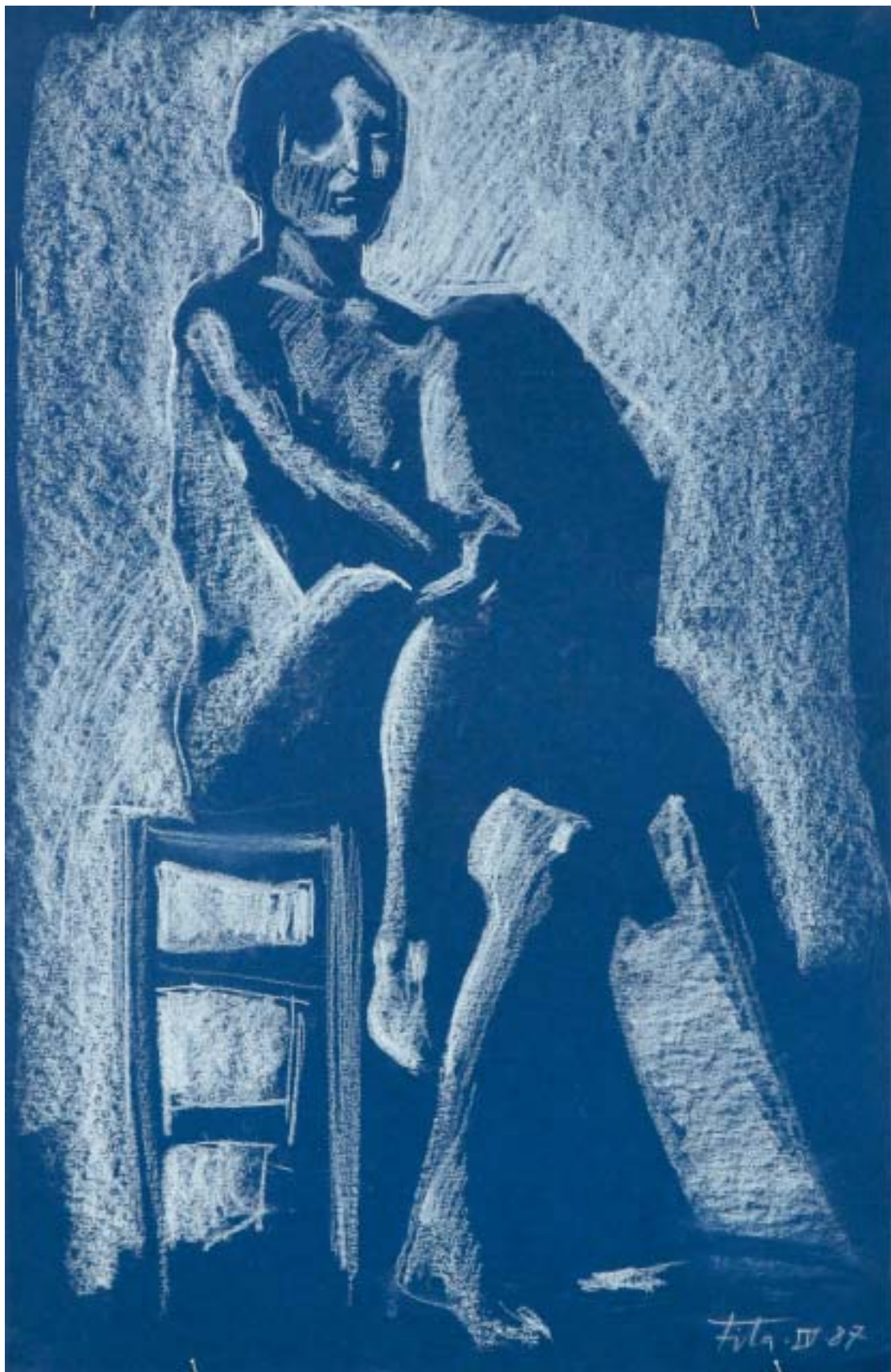
1987 *Tors verd.*
56 cm alt.
Bronze.

1987 *Tors daurat.*
56 cm alt.
Bronze.

1987 *Taques.*
60 x 40 cm.
Pinzell xinesa.

1987 *Blancs*.
50 x 32,5 cm.
Barra blanca, paper blau.

1989 *Nuditat.*
92 x 73 cm (30-F).
Mixta tela.

1989 *Nuesa*.
73 x 92 cm (30-F).
Mixta tela.

1989 *Despullats*.
97 x 130 cm (60-F).
Mixta tela.

1989 73 x 92 cm (30-F).
Mixta tela.

1989 *Imatges*.
97 x 130 cm (60-F).
Mixta tela.

1989 *Encarnació*.
130 x 160 cm (100-F).
Mixta tela.

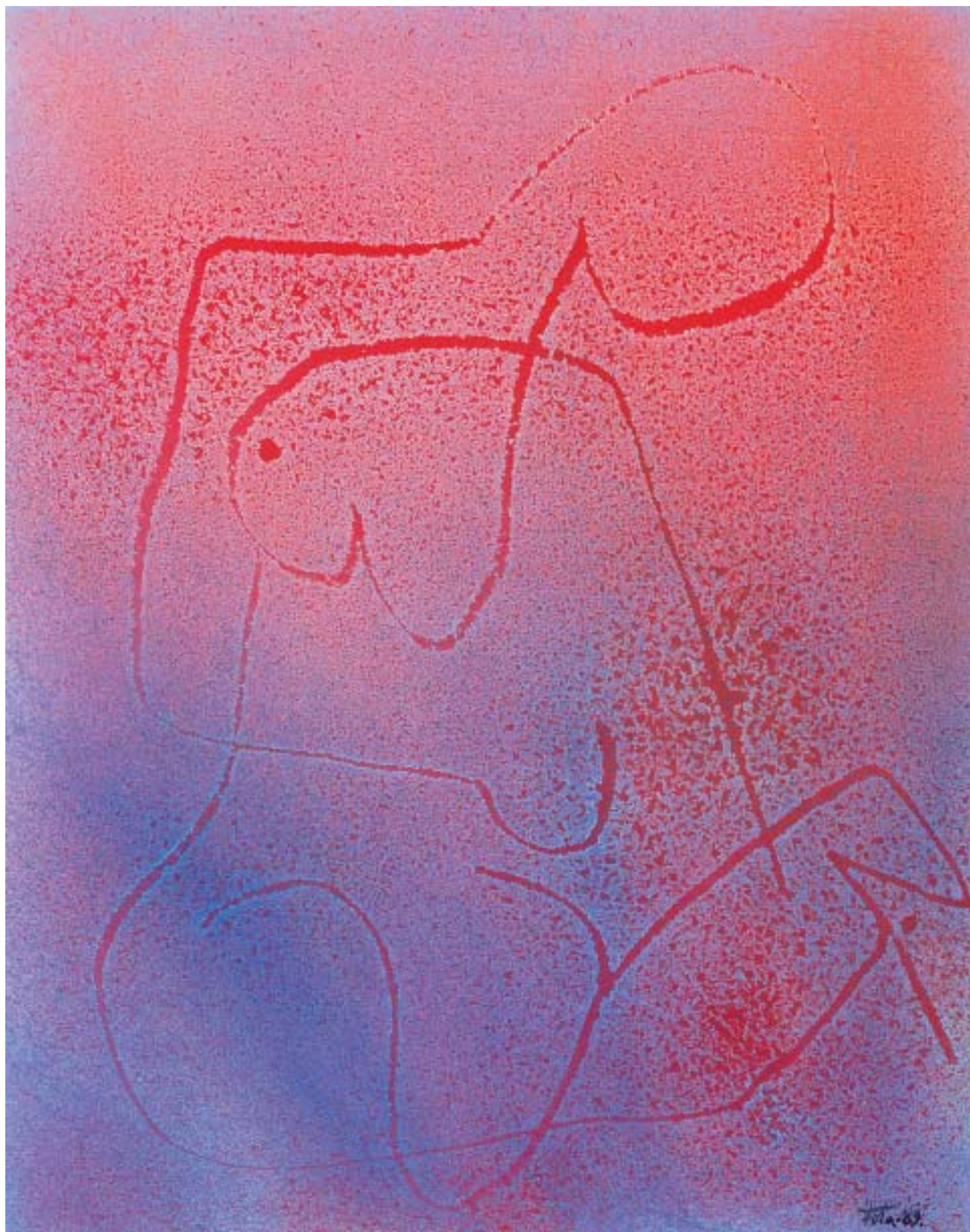
1989 *El principi*.
162 x 130 cm (100-F).
Mixta tela.

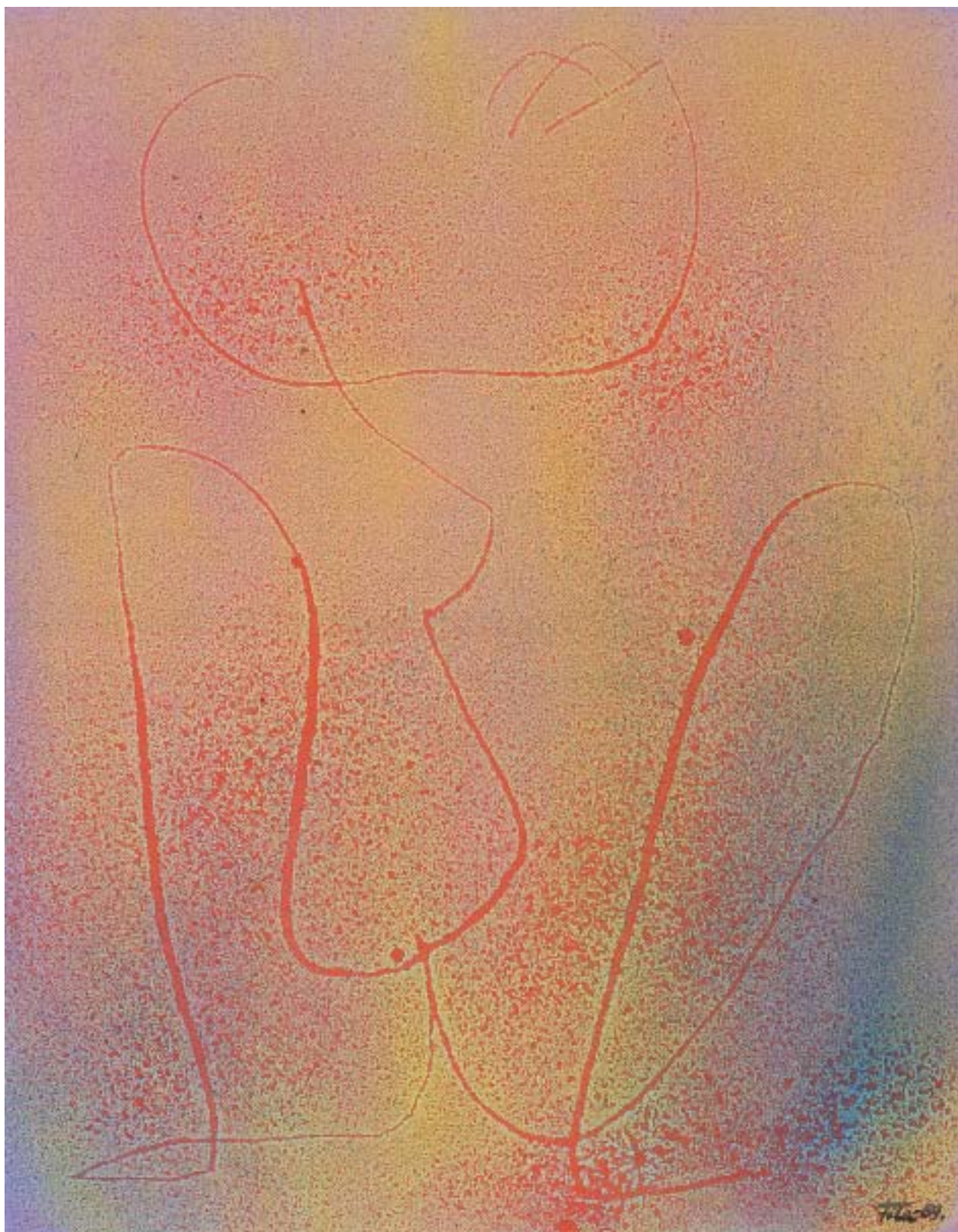
1989 *Farçó*,
92 x 73 cm (30-F).
Mista tela.

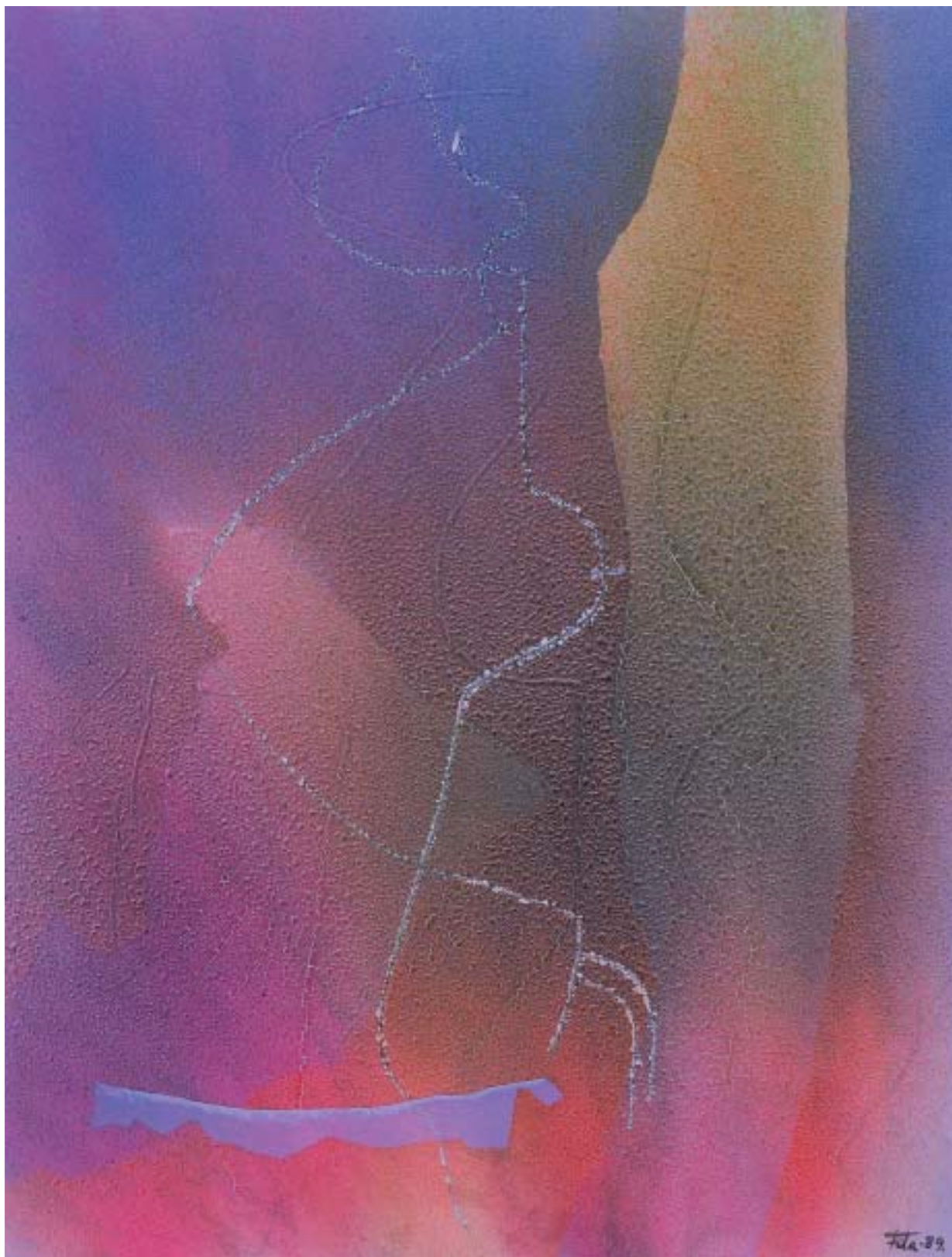
1989 *Configuració*.
130 x 97 cm (60-F).
Mixta tela.

1989 *Escarit*.
92 x 73 cm (30-F).
Mixta tela.

1989 *Despullada*.
92 x 73 cm (30-F).
Mixta tela.

1989 *Silueta*.
92 x 73 cm (30-F).
Mixta tela.

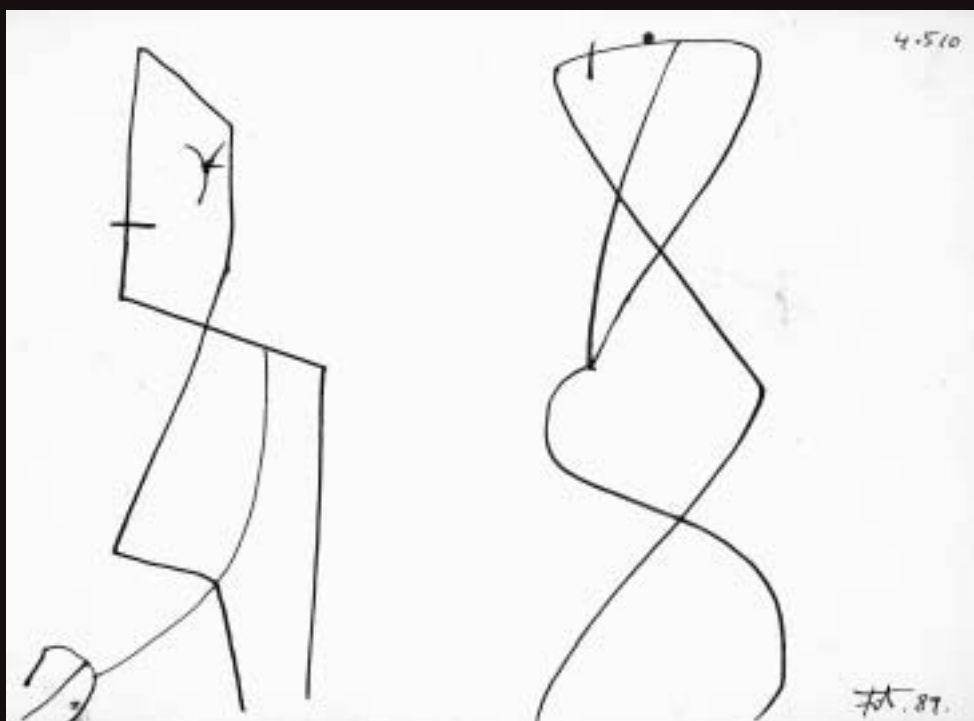
1989 *Subjects*.
130 x 162 cm (100-F).
Mixta tela.

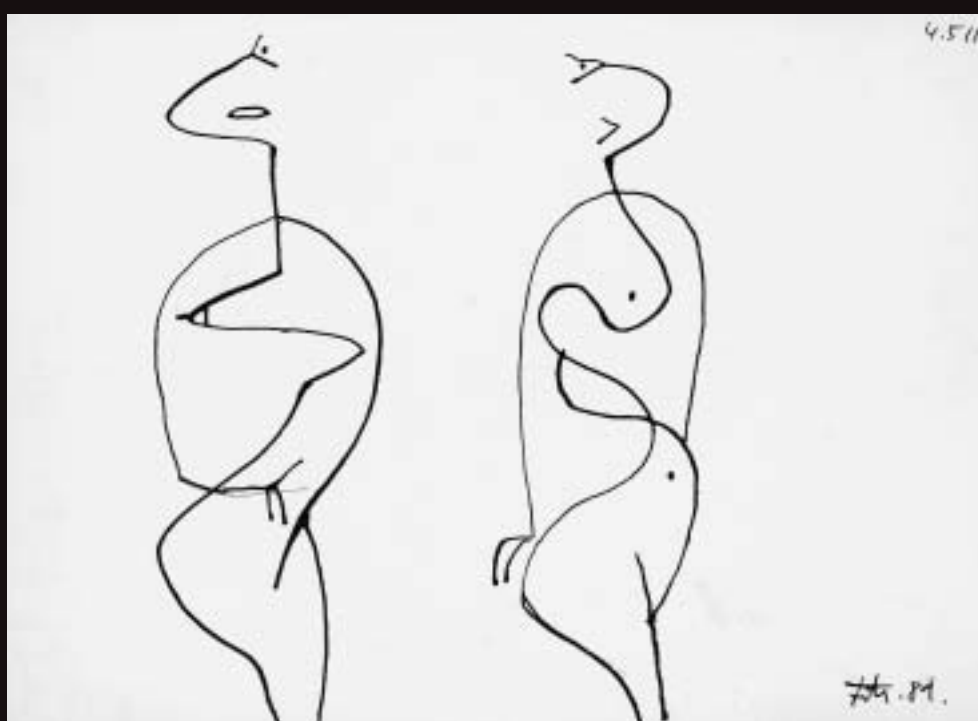
1989 *Pareça*.
97 x 130 cm (60-F).
Mixta tela.

1989 *Éssers*.
130 x 162 cm (100-F).
Mixta tela.

1989 Dones.
16 x 22 cm.
Ploma paper.

1989 Dones.
16 x 22 cm.
Ploma paper.

1989 *Protagonistes*.
130 x 162 cm (100-F).
Mixta tela.

1989 *Figures.*
97 x 130 (60 F).
Mixta tela.

1989 *Nuditat.*
97 x 130 (60 F).
Mixta tela.

1990 *Afluir*.
89 x 116 cm (50-F).
Mixta tela.

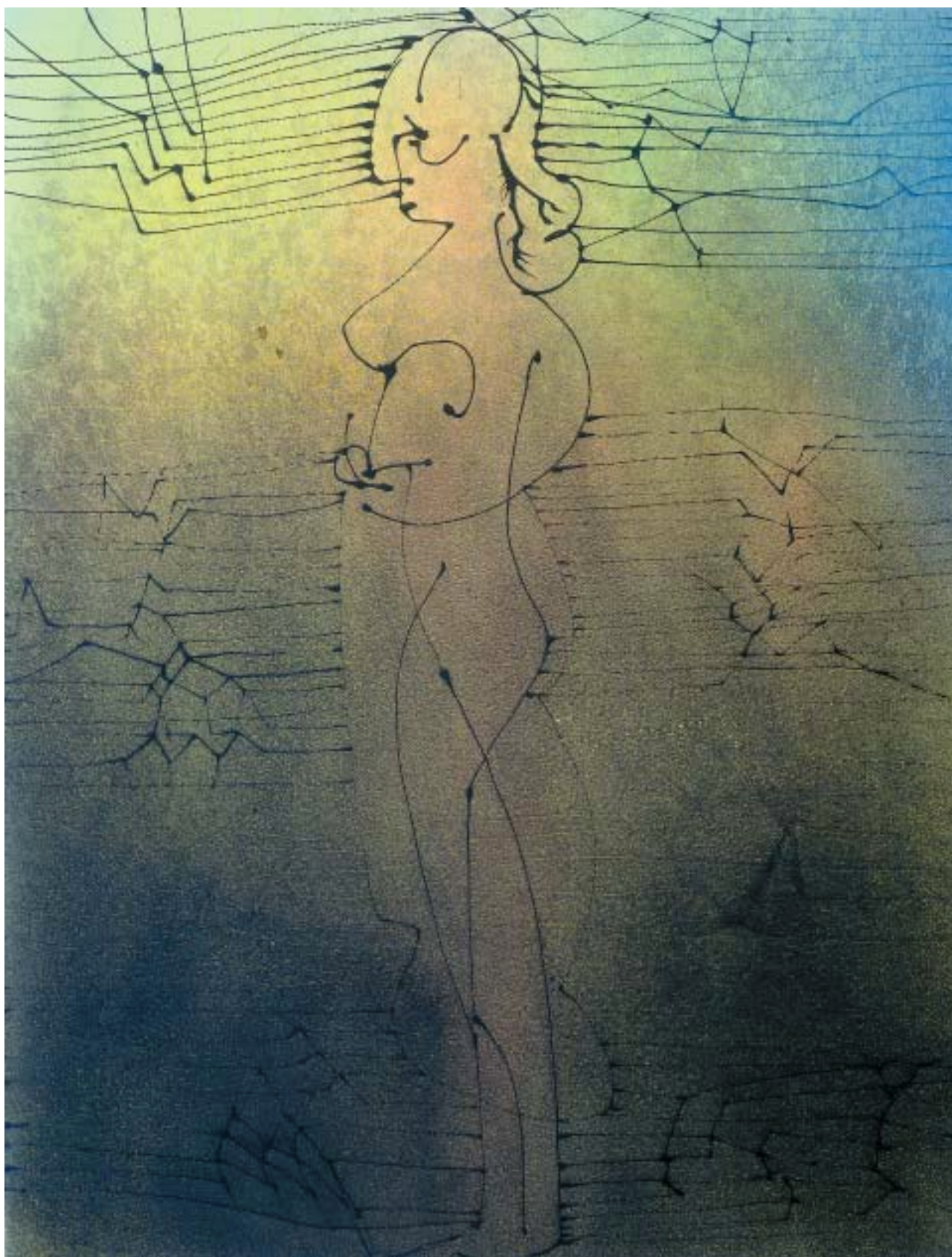
1989 *Imaginar*.
97 x 130 cm (60-F).
Mixta tela.

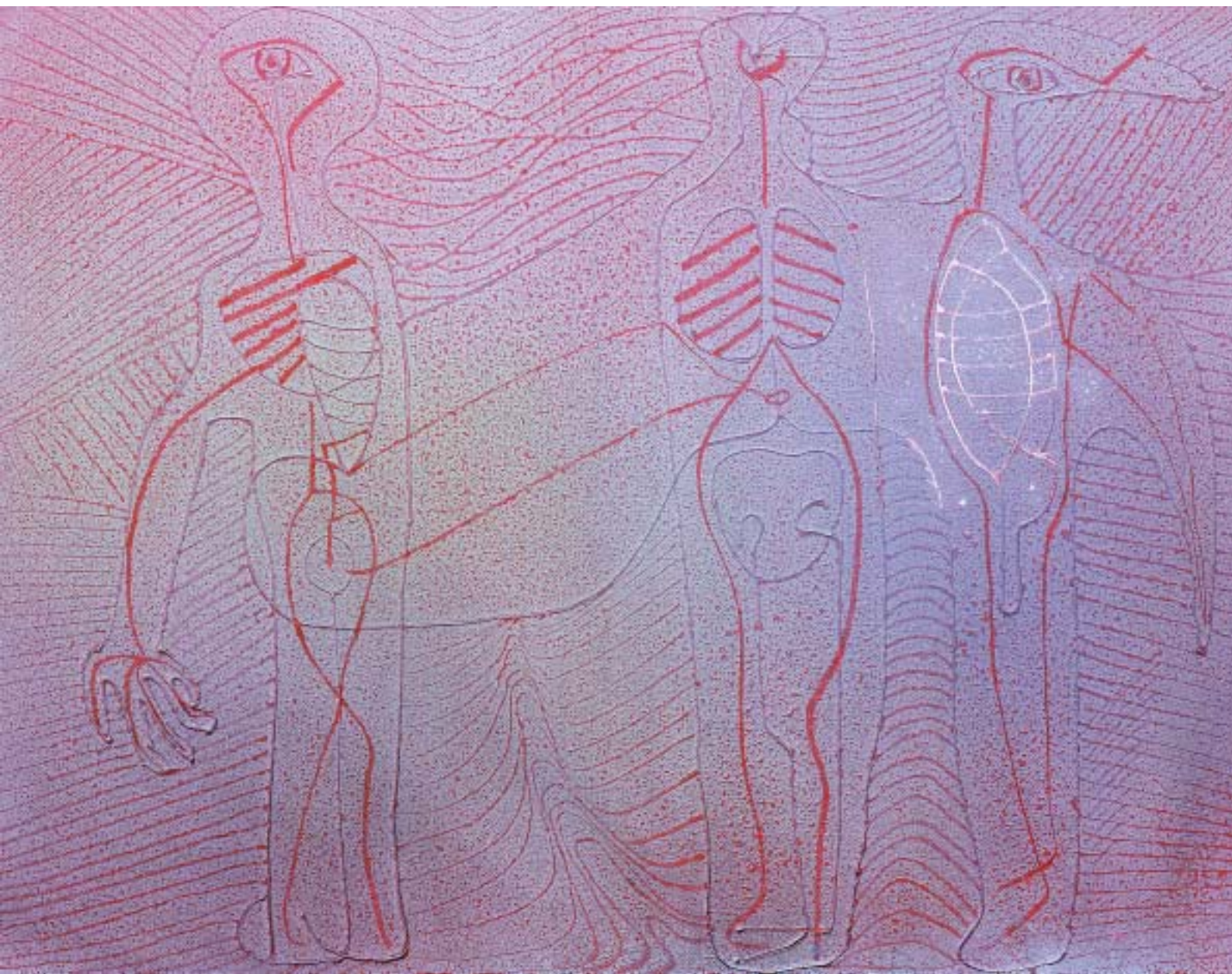
1990 *Contendre*.
116 x 89 cm (50-F).
Mixta tela.

1990 *Acudir*.
116 x 89 cm (50-F).
Mixta tela.

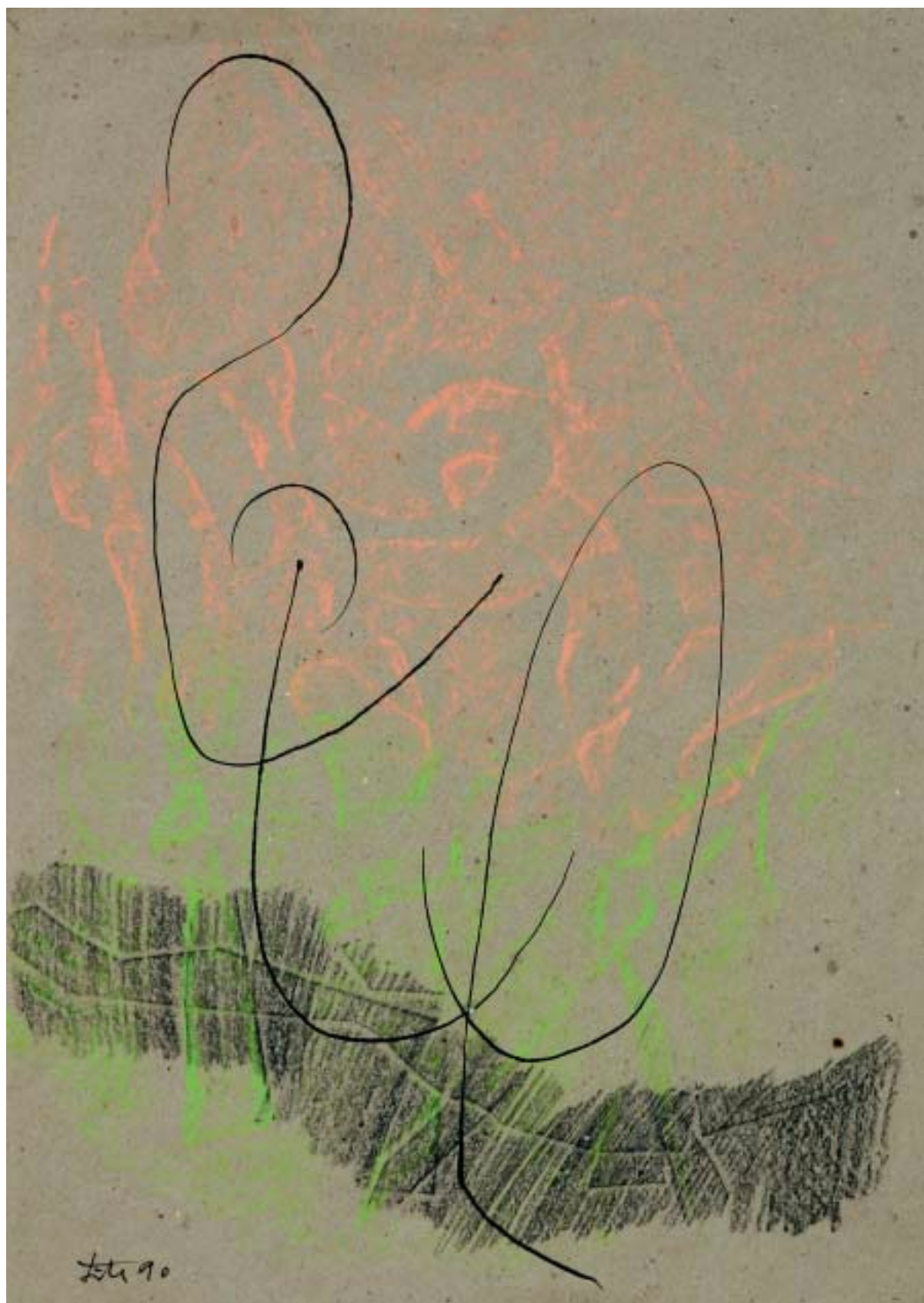
1990 *Cenyir*.
116 x 89 cm (50-F).
Mixta tela.

1990 *Coincidir*.
89 x 116 cm (50-F).
Mixta tela.

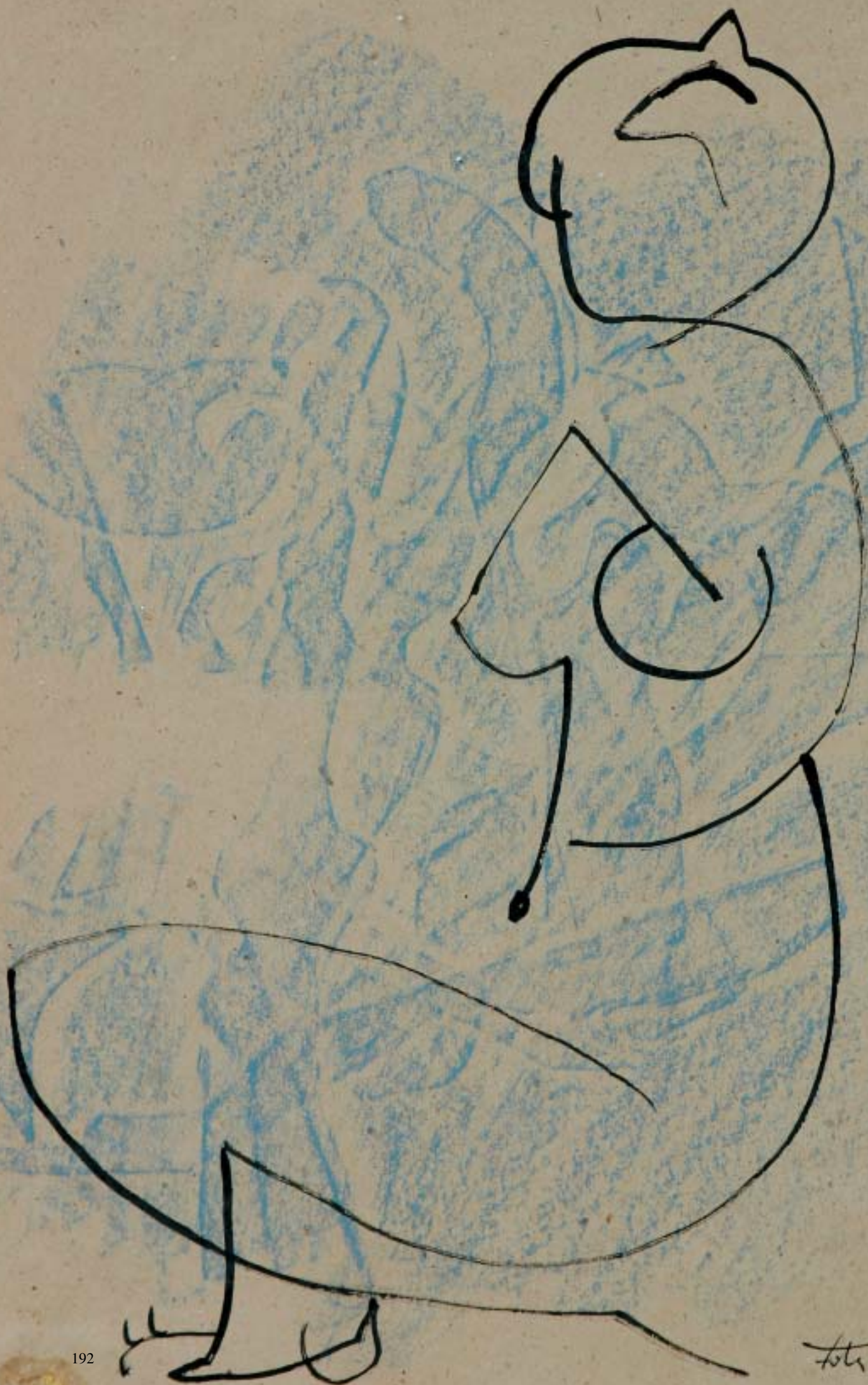

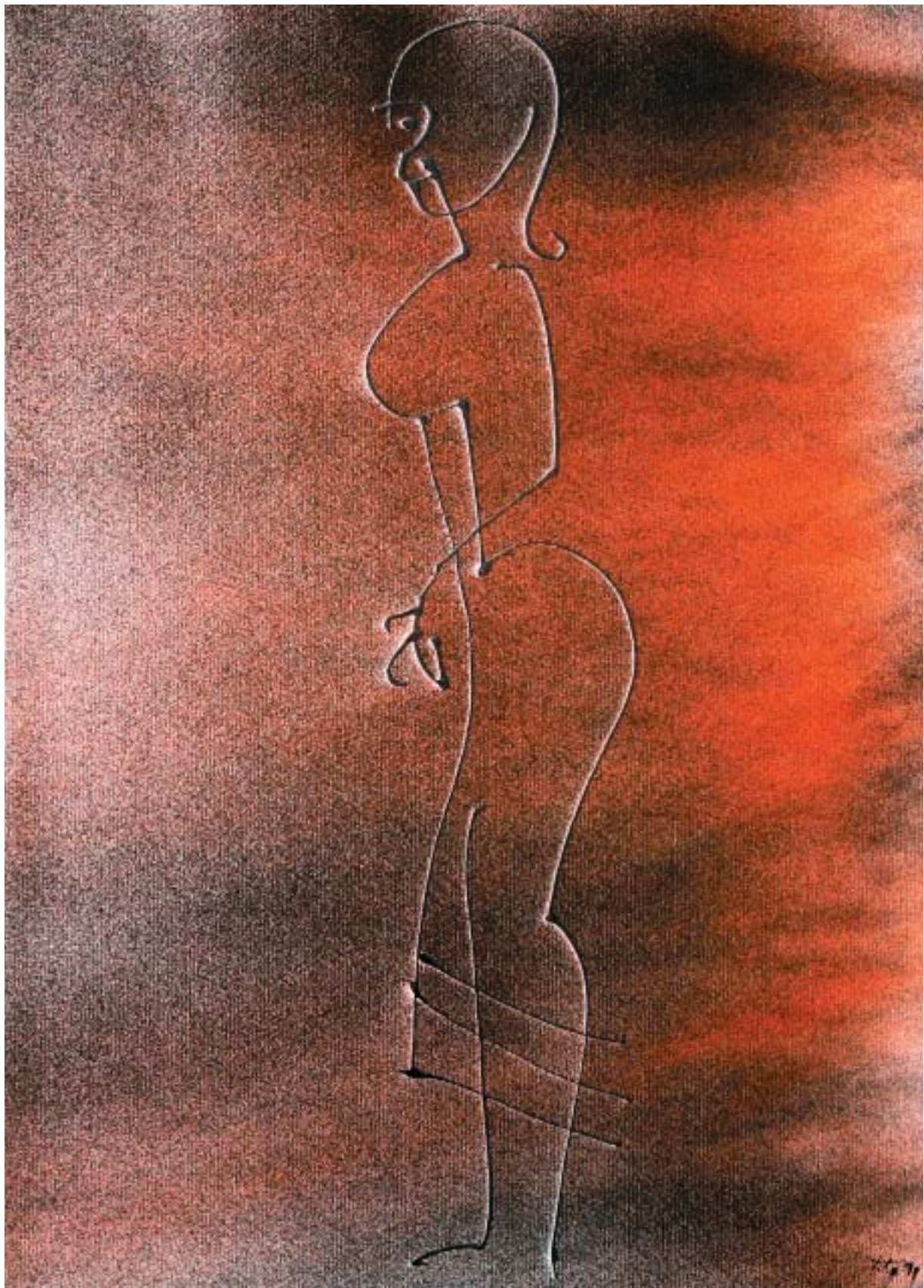
1990 *Referir*.
89 x 116 cm (50-F).
Mixta tela.

1990

1990 *Semblances 25.*
45 x 31,5 cm.
Mixta.

1990 *Semblances 30.*
45,5 x 31,5 cm.
Mixta.

1990 *Estiu 26.*
70 x 51 cm.
Mixta.

1991 *Mediterrània 1.*
46 cm alt.
Terra cuita.

1991 *Mediterrània 2.*
46 cm alt.
Terra cuita.

*1991 Mediterrània 3.
46 cm alt.
Terra cuita*

1991 *Mediterrània 3.*
46 cm alçada.
Terra cuita.

*1991 Mediterrània.
46 cm alçada.
Terra cuita.*

1991 *Primavera 91.*
50 x 65 cm.
Mixta.

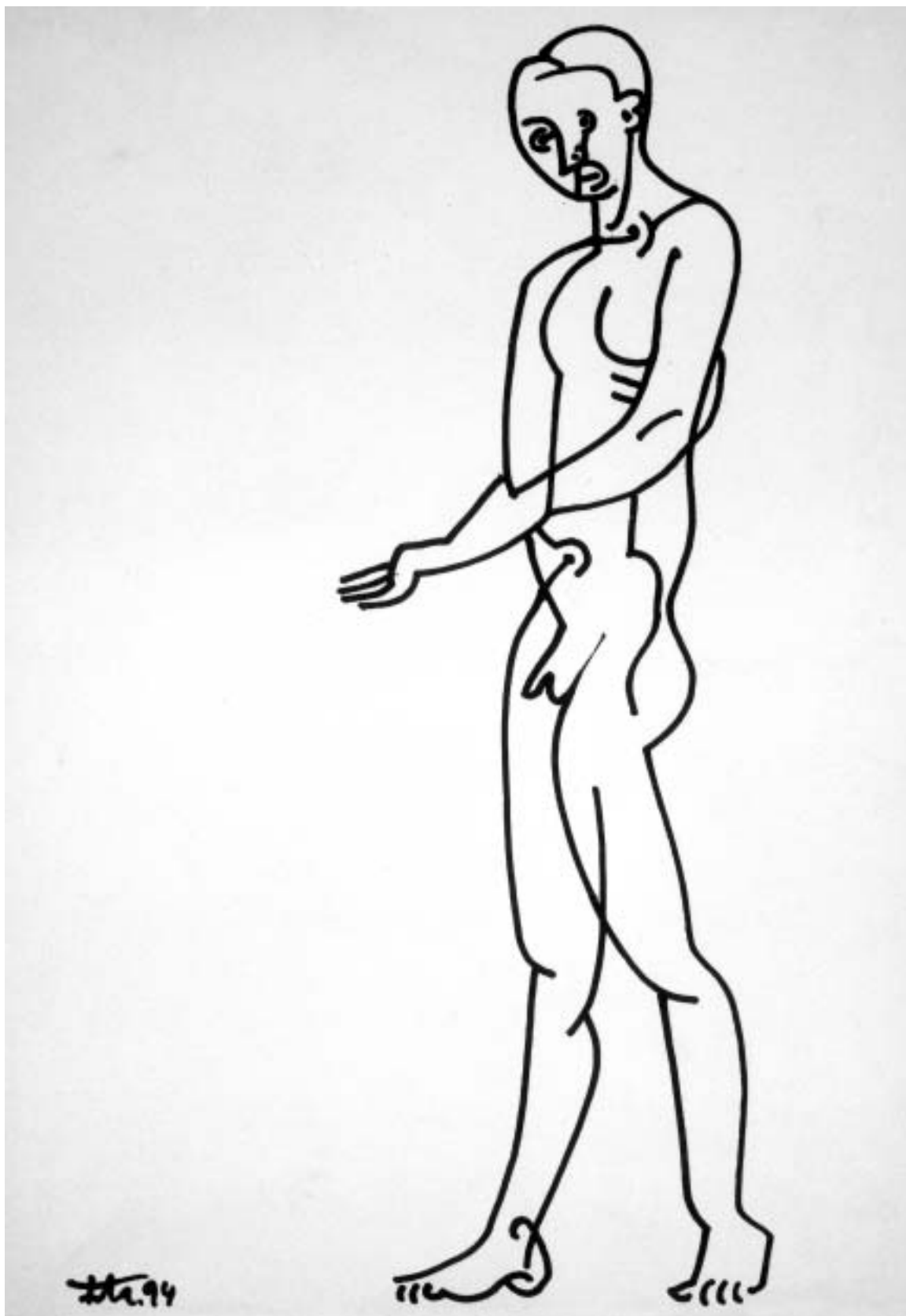
1991 *Fèmina 22.*
35 x 50 cm.
Barra negra.

1991 *Fèmina 17.*
50 x 35 cm.
Barra negra.

1991 *Fèmina 6.*
50 x 35 cm.
Barra negra.

1994 *Nu simple 30.*
56 x 40 cm.
Ploma rodona.

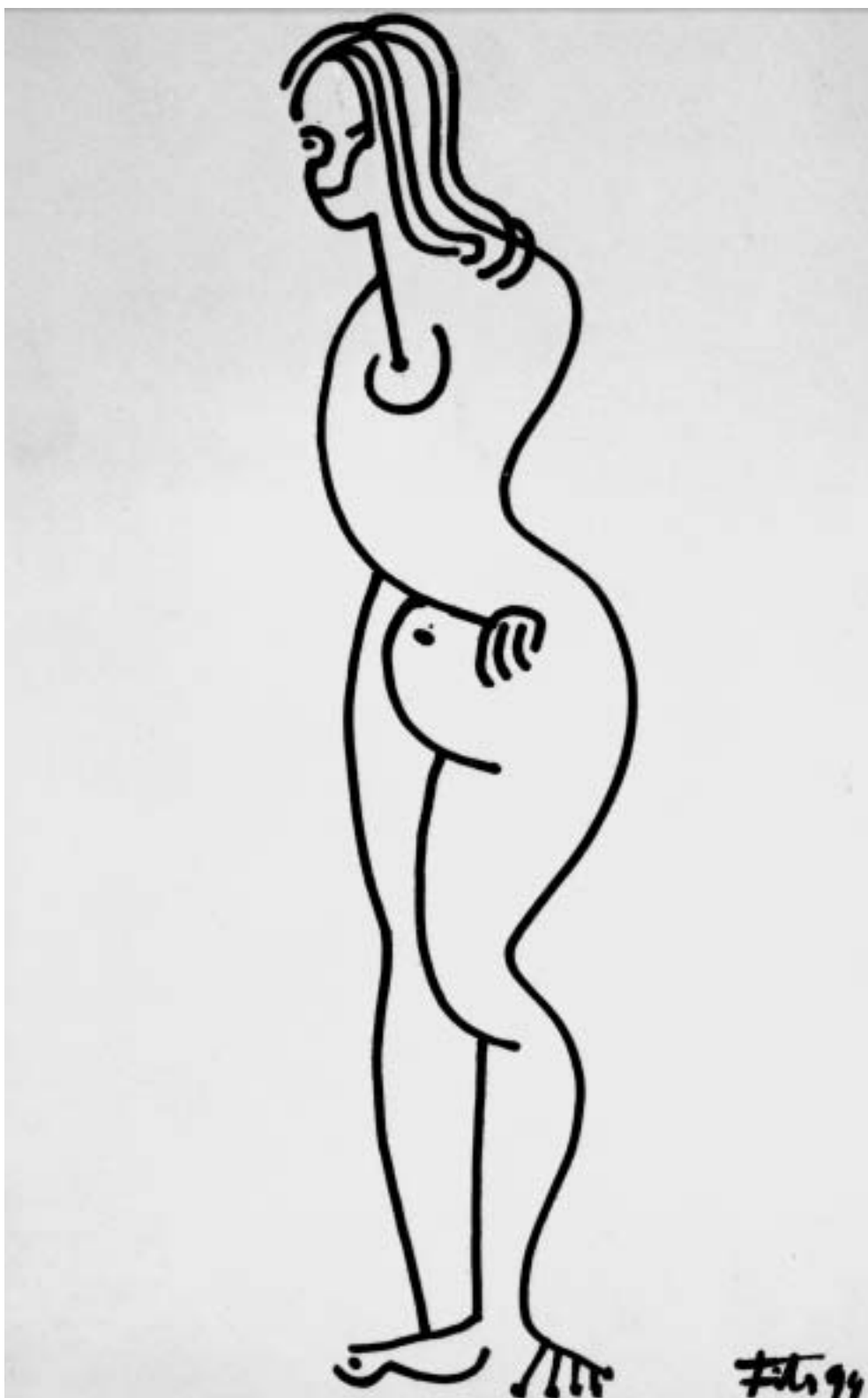
1994 *Nu simple 31.*
56 x 40 cm.
Ploma rodona.

1994 Nu simple 9.
45 x 35 cm.
Ploma rodona.

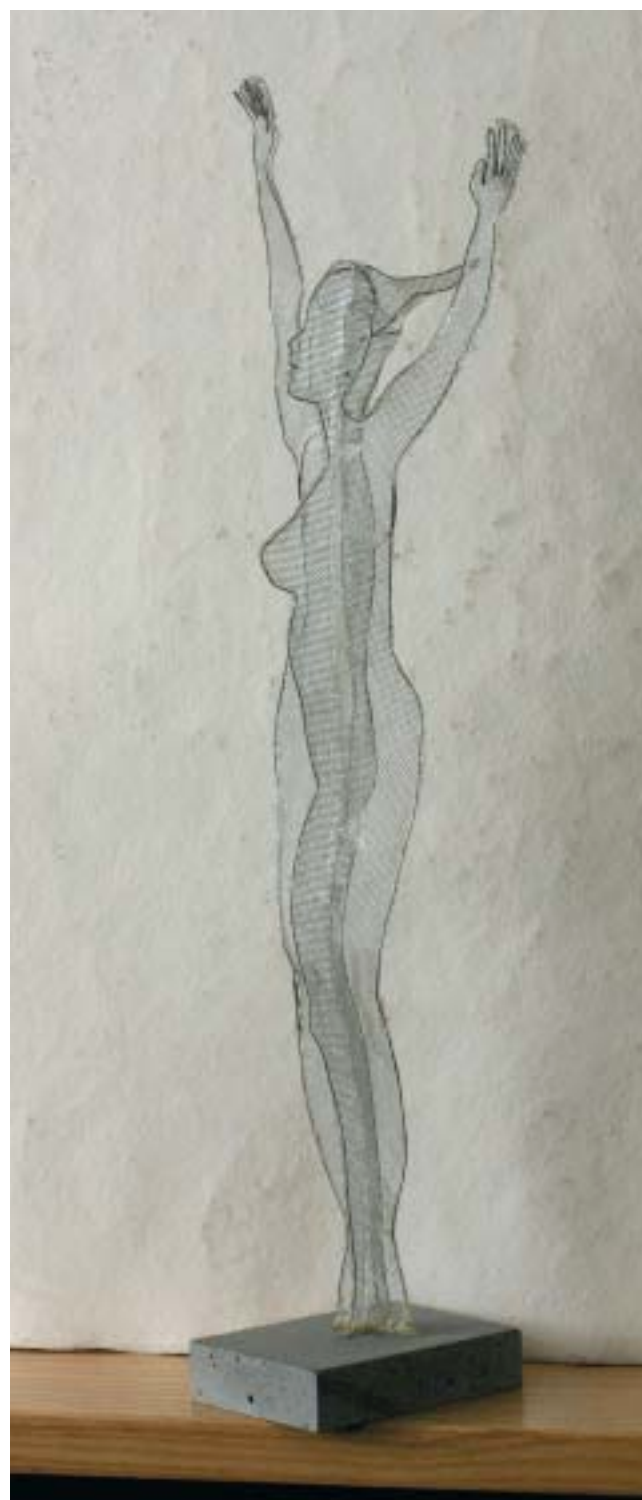
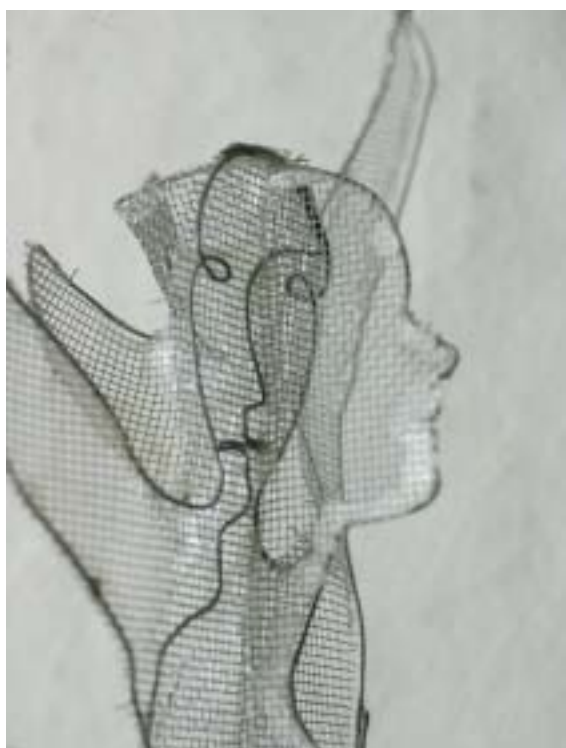
1994 Nu simple 7.
45 x 35 cm.
Ploma rodona.

1994 *Nu simple 13.*
40 x 28 cm.
Ploma rodona.

1994 *Nu simple 6.*
35,5 x 22,5 cm.
Ploma xinesa.

1996 *Sirena*.
49 cm alt.
Tela metàl·lica.

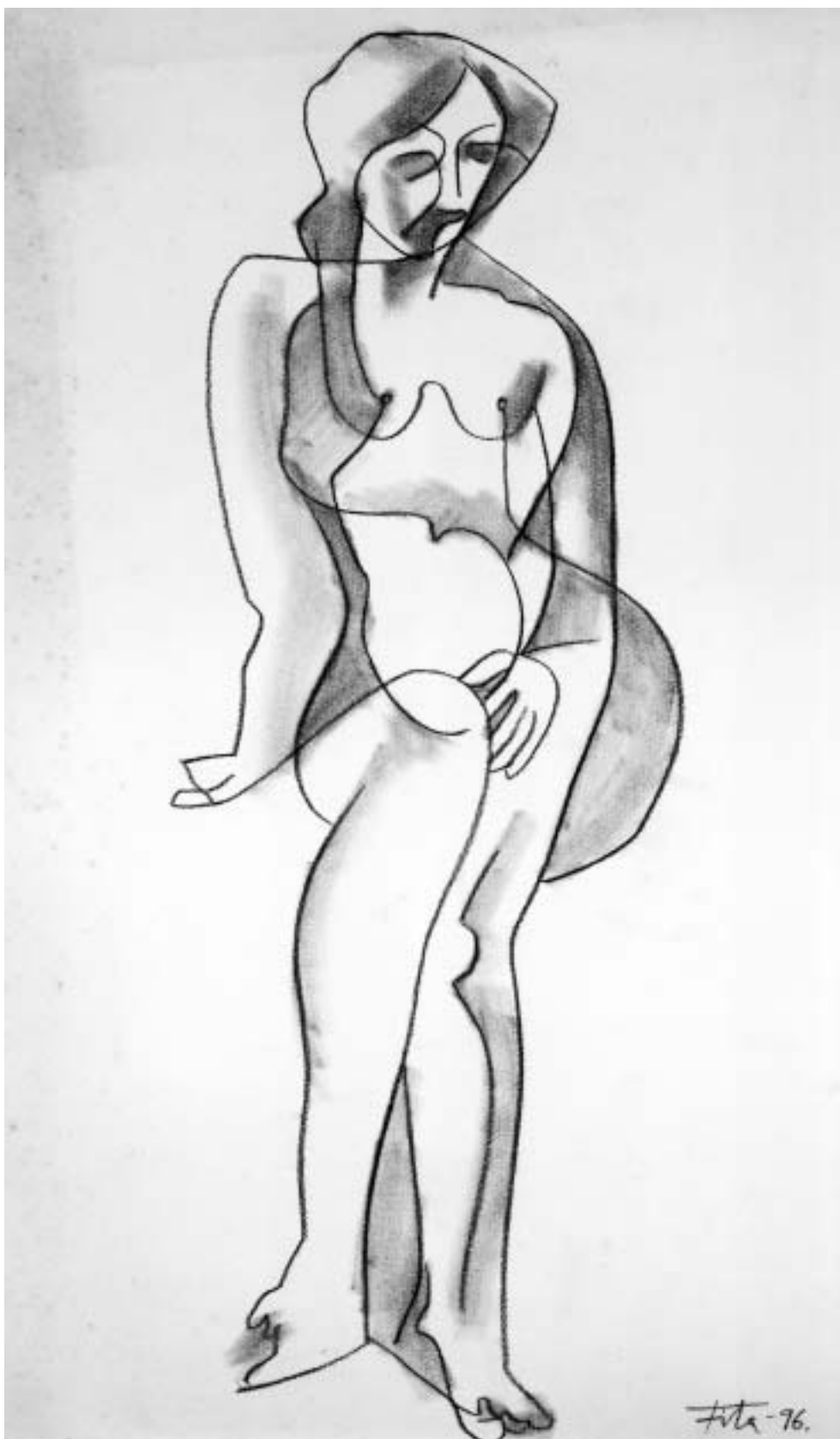
1996 *Sirena*.
29 cm alt.
Planxa metall.

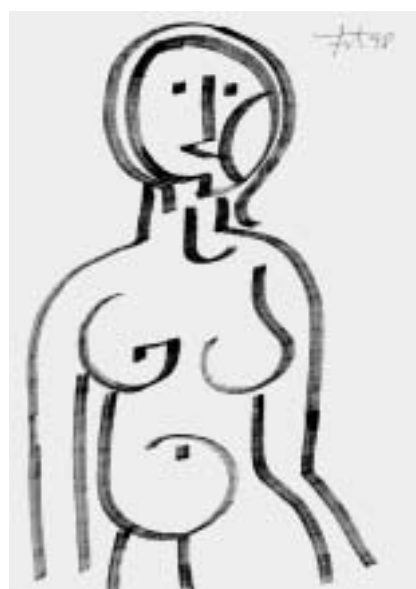
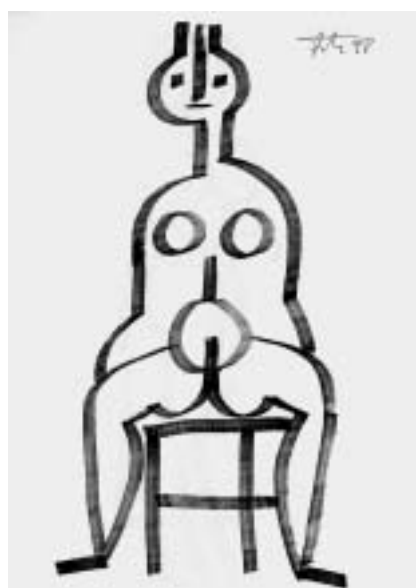
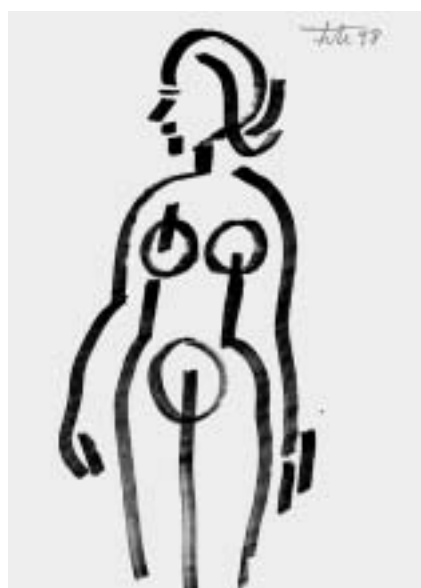
1996 Versió 3.
50 x 32,6 cm.
Barra negra.

1996 Versió 5.
32,5 x 50 cm.
Barra negra.

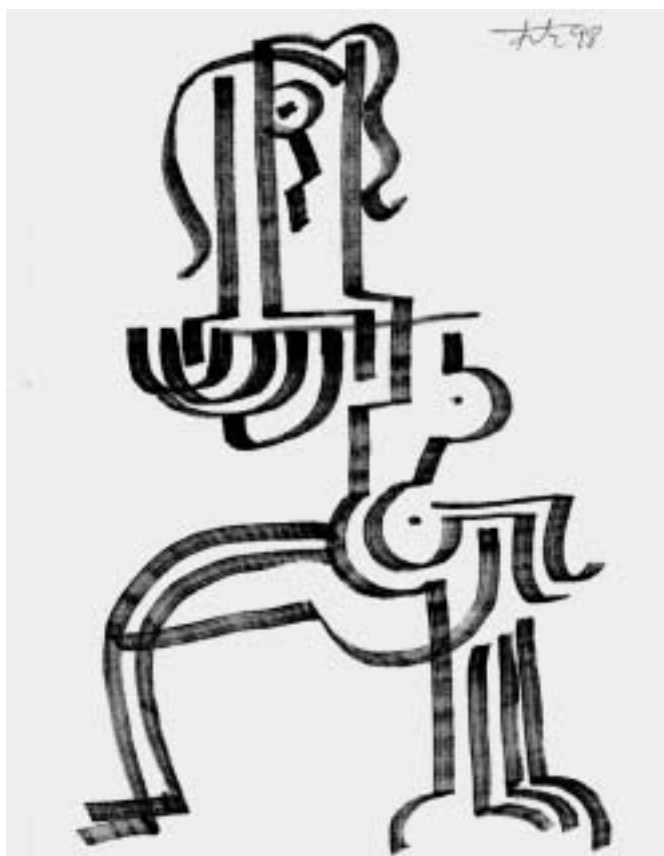

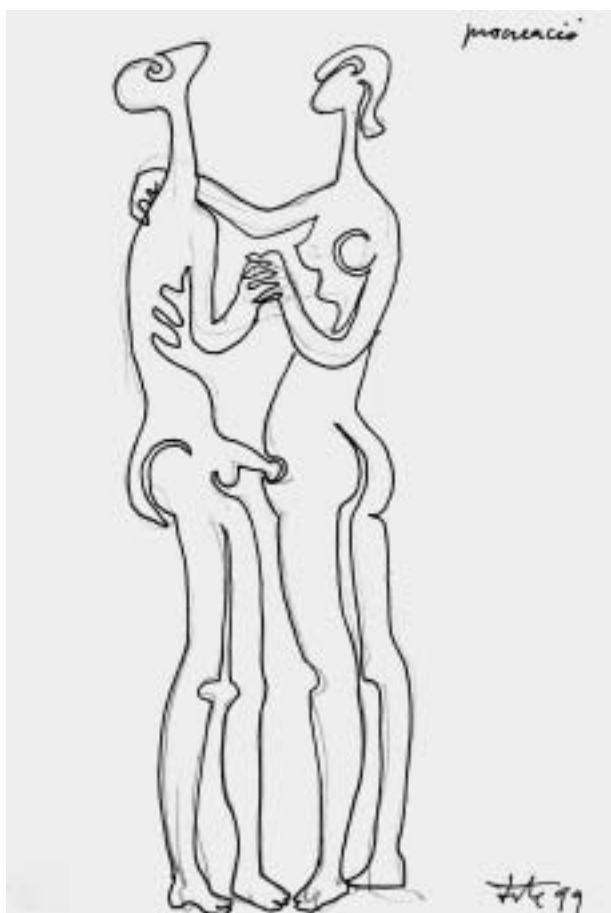
1976 *Asseguda.*
50 x 32,5 cm.
Barra negra.

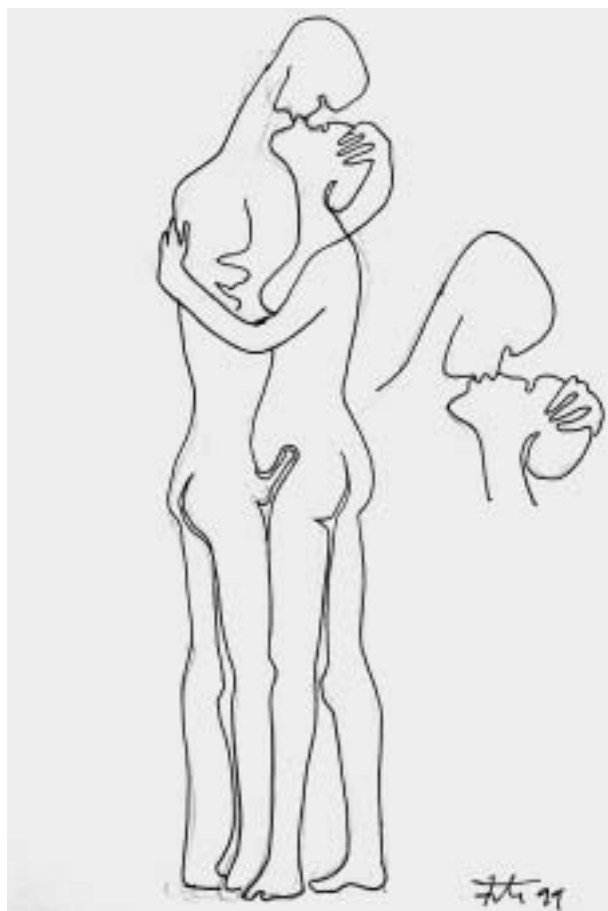
1998 Bloc 362.
20,5 x 15 cm.
Retolador paper.

1998 Bloc 362.
20,5 x 15 cm.
Retolador.

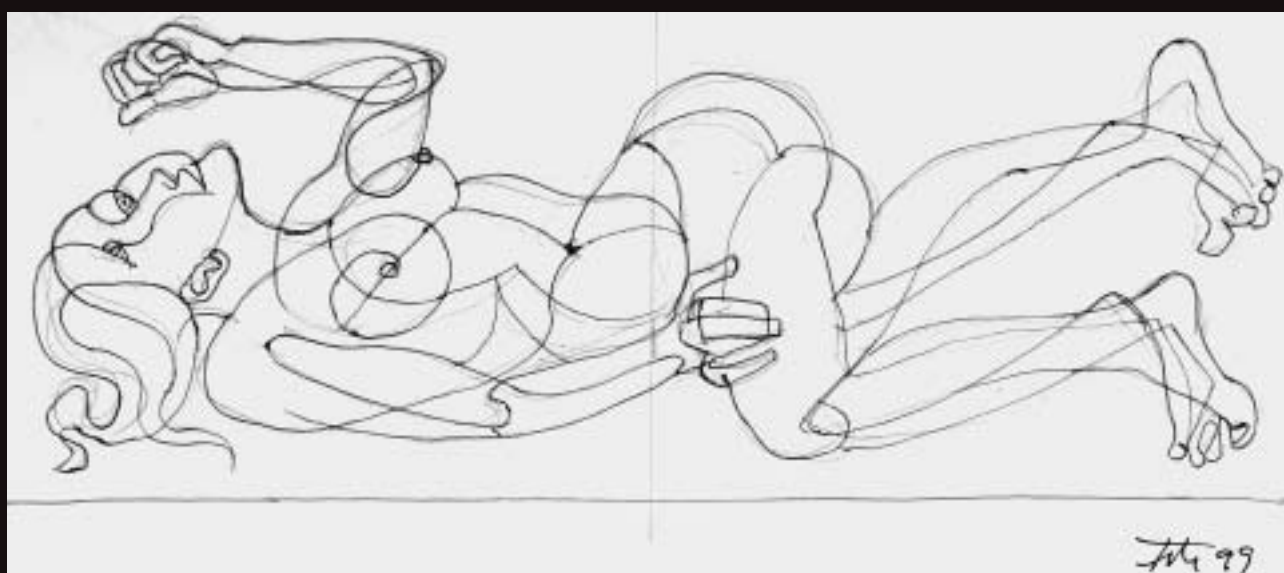
1999 Bloc 387.
21 x 14,5 cm.
Retolador.

1999 Bloc 387.
21 x 14,5 cm.
Retolador.

S'ha anat fent més
objectiu amb formes
a l'origen.

Jt 99

1999 *Bloc 387.*
14,5 x 21 cm.
Retolador.

1999 *Plafó marqueteria.*
52 x 126 cm.
100è aniversari fusteria Tauleria.

1999 *Bloc 387.*
21 x 14,5 cm.
Retolador.

1999 *Bloc 387.*
21 x 14,5 cm.
Retolador.

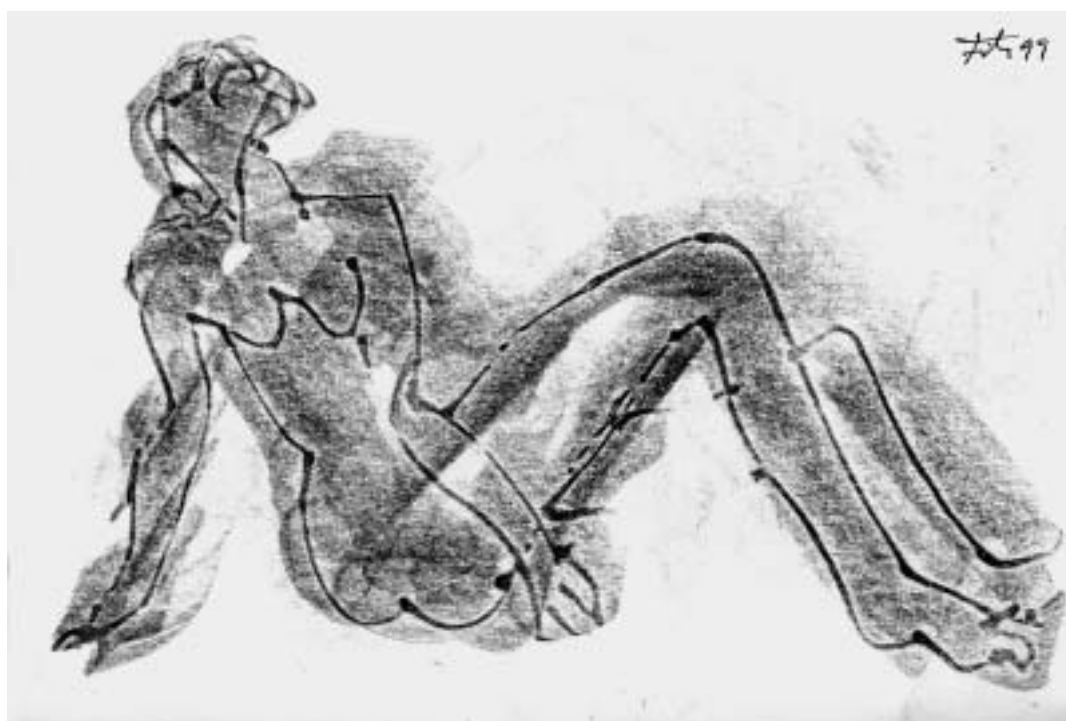

1999 *Bloc 393.*
21 x 14,5 cm.
Retolador tinta xinesa.

1999 *Bloc 393.*
21 x 14,5 cm.
Pintura plàstica, grafit.

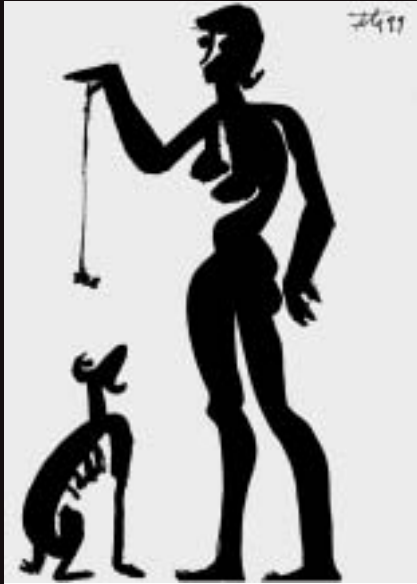

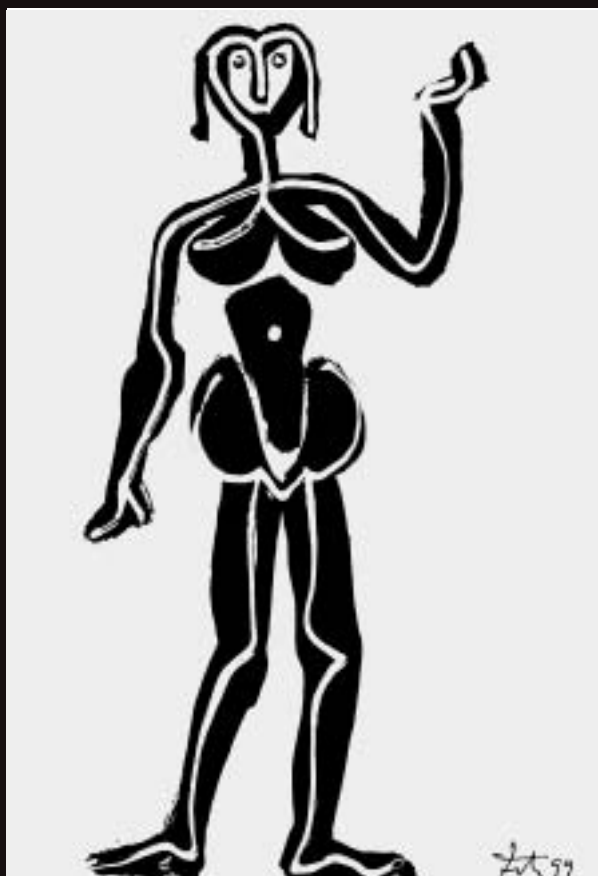
1999 *Bloc 393.*
14,5 x 21 cm.
Pinzell, tinta xinesa, cera.

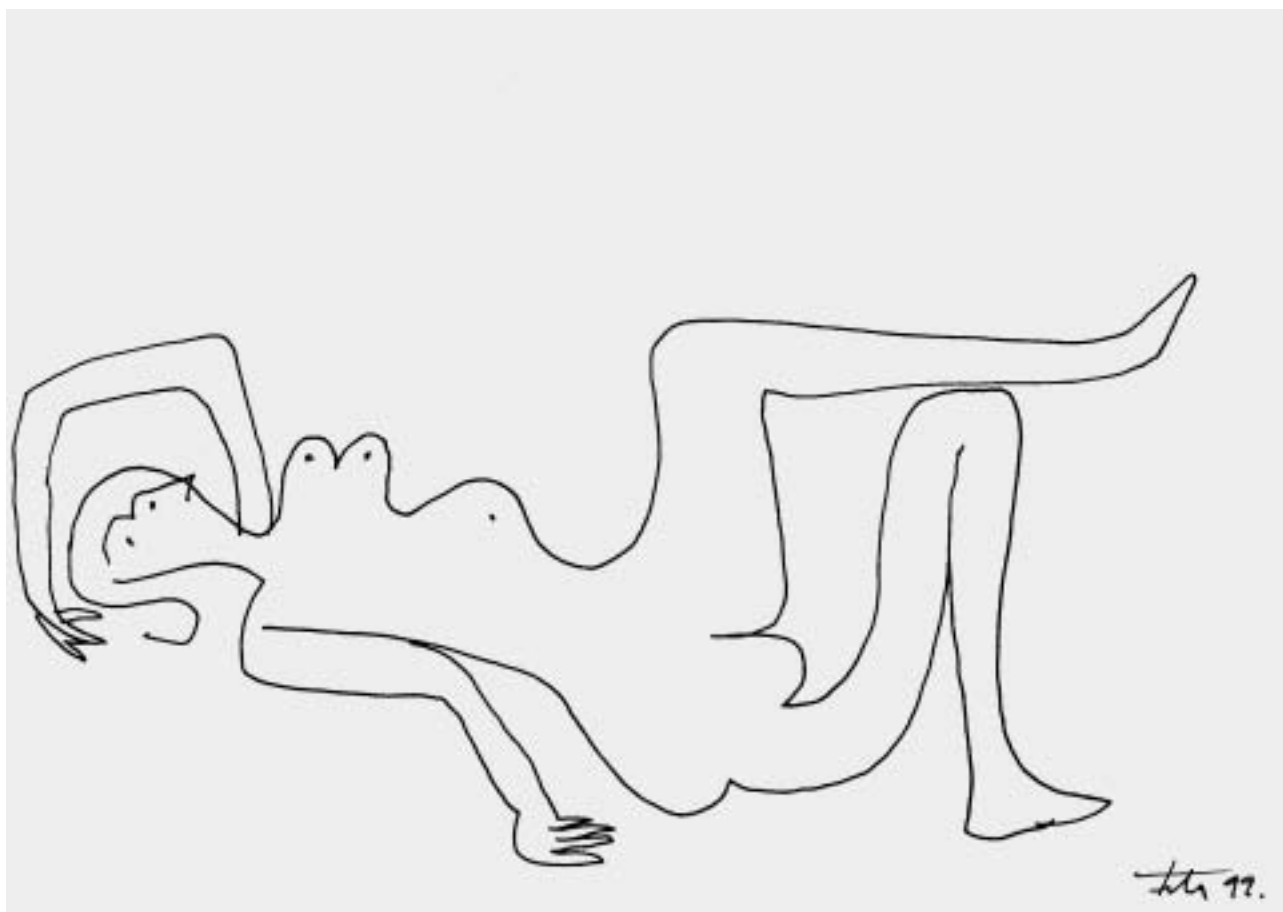
1999 *Bloc 393.*
14,5 x 21 cm.
Pinzell, tinta xinesa, cera blava.

1999 *Bloc 393.*
21 x 14,5 cm.
Pinzell tinta xinesa.

1999 *Bloc 395.*
 21 x 14,5 cm.
Pinzell tinta xinesa corrector.

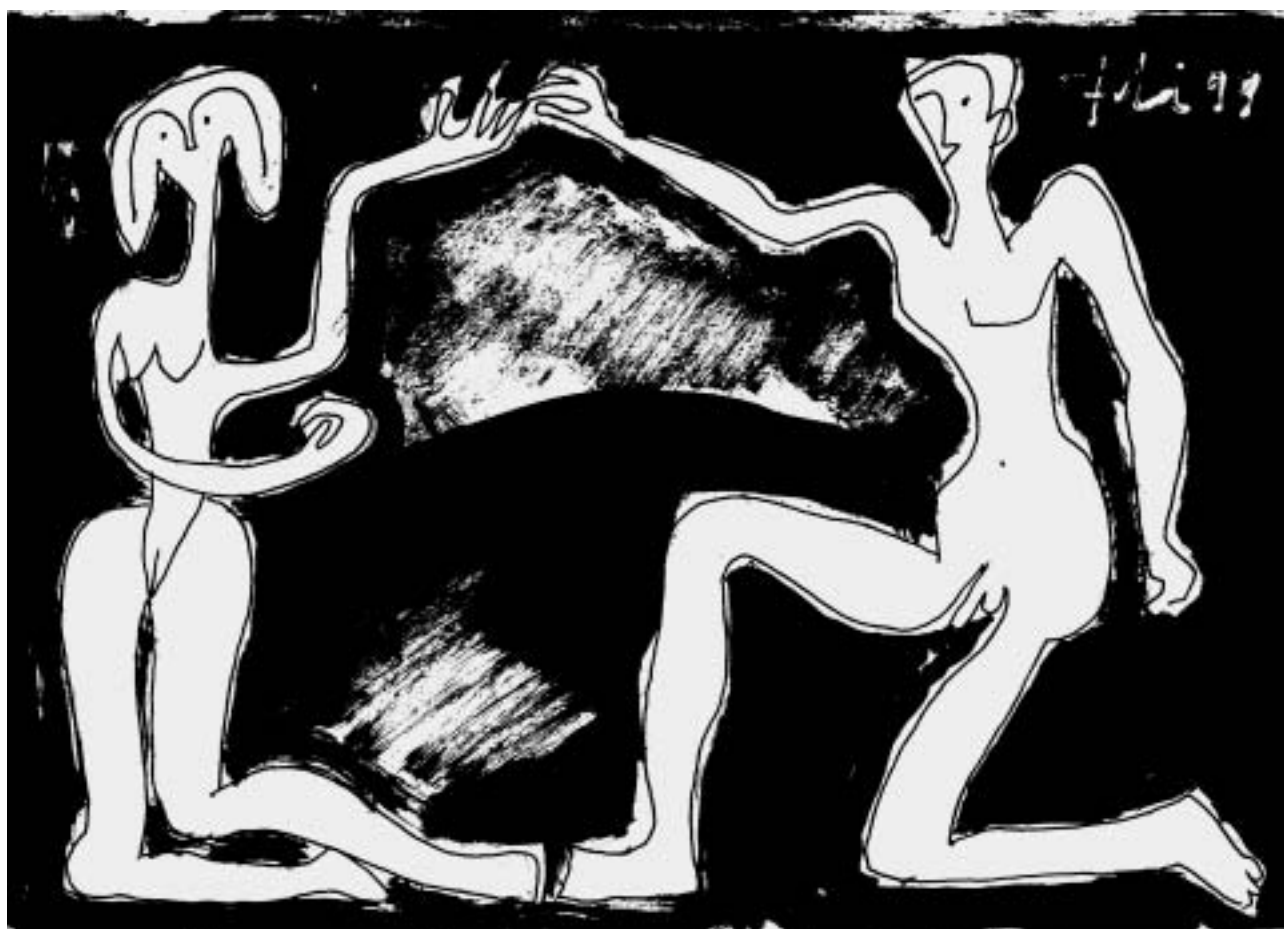
1999 *Bloc 393.*
14,5 x 21 cm.
Retolador.

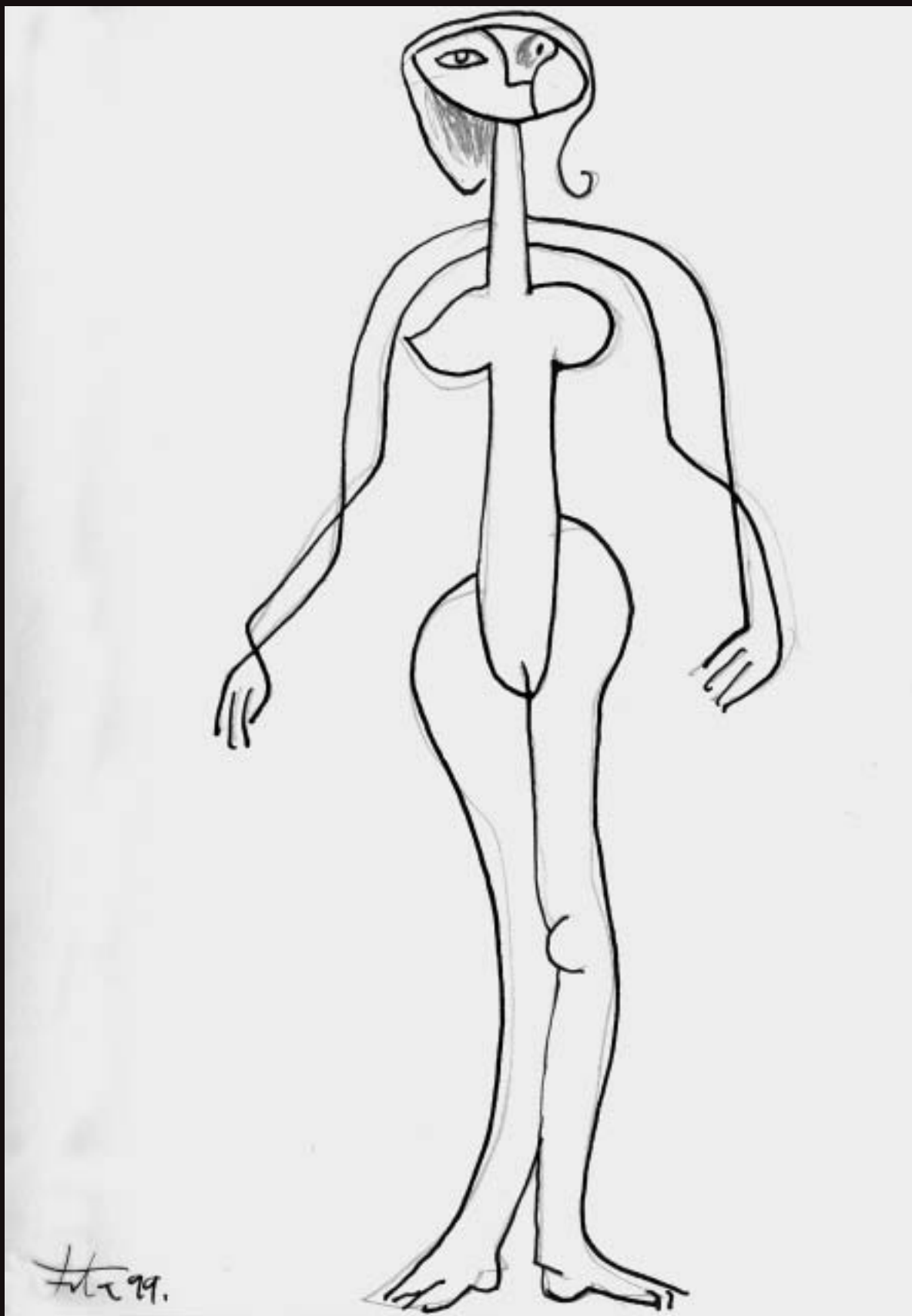
1999 Bloc 397.
14,5 x 21 cm.
Tinta xinesa.
Corrector.

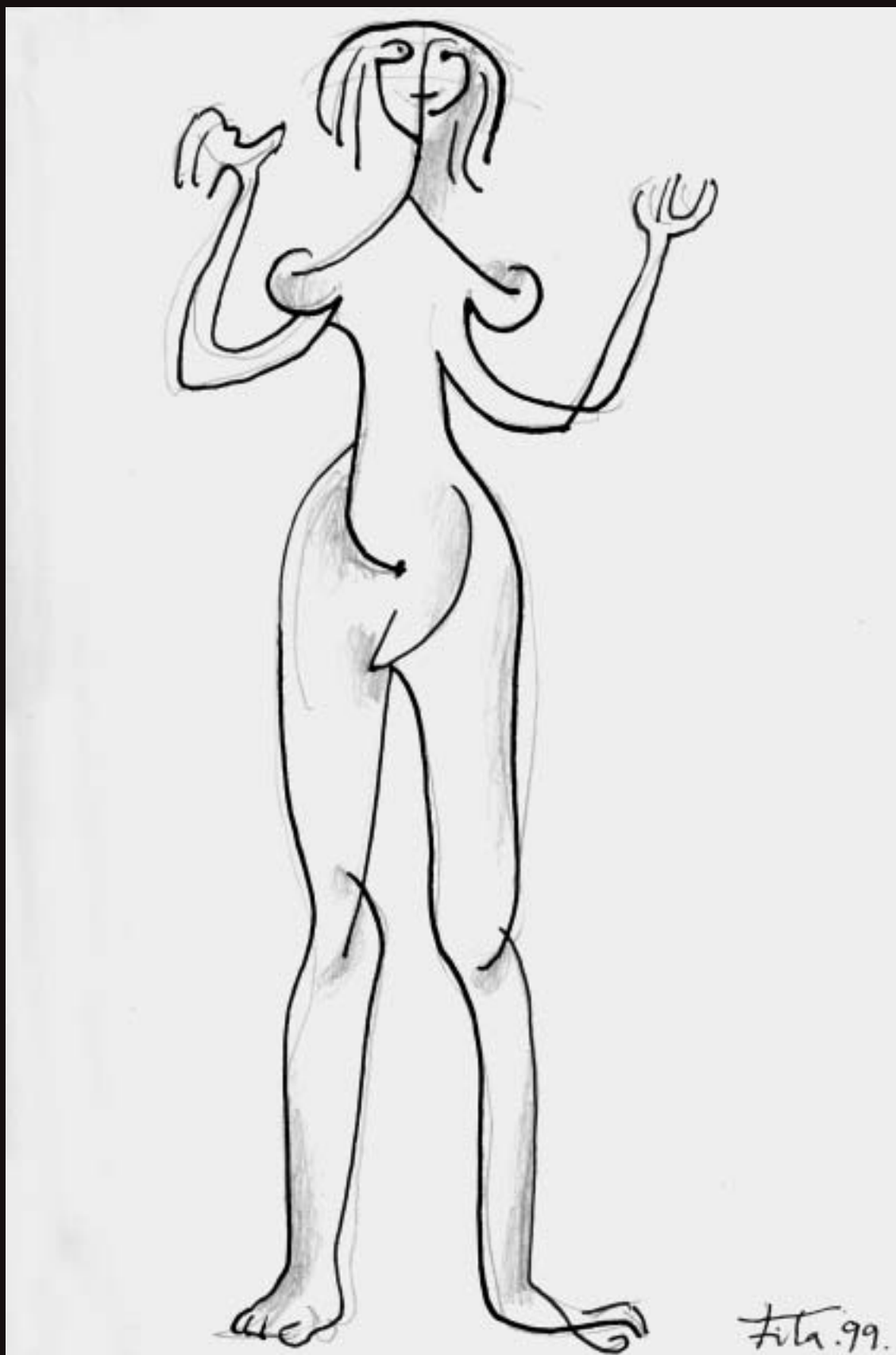
1999 *Bloc 395.*
21 x 14,5 cm.
Ploma tinta xinesa paper.

1999 *Bloc 393.*
14,5 x 21 cm.
Ploma tinta xinesa.

1999 Bloc 395.
21 x 14.5 cm.
Ploma tinta xinesa.

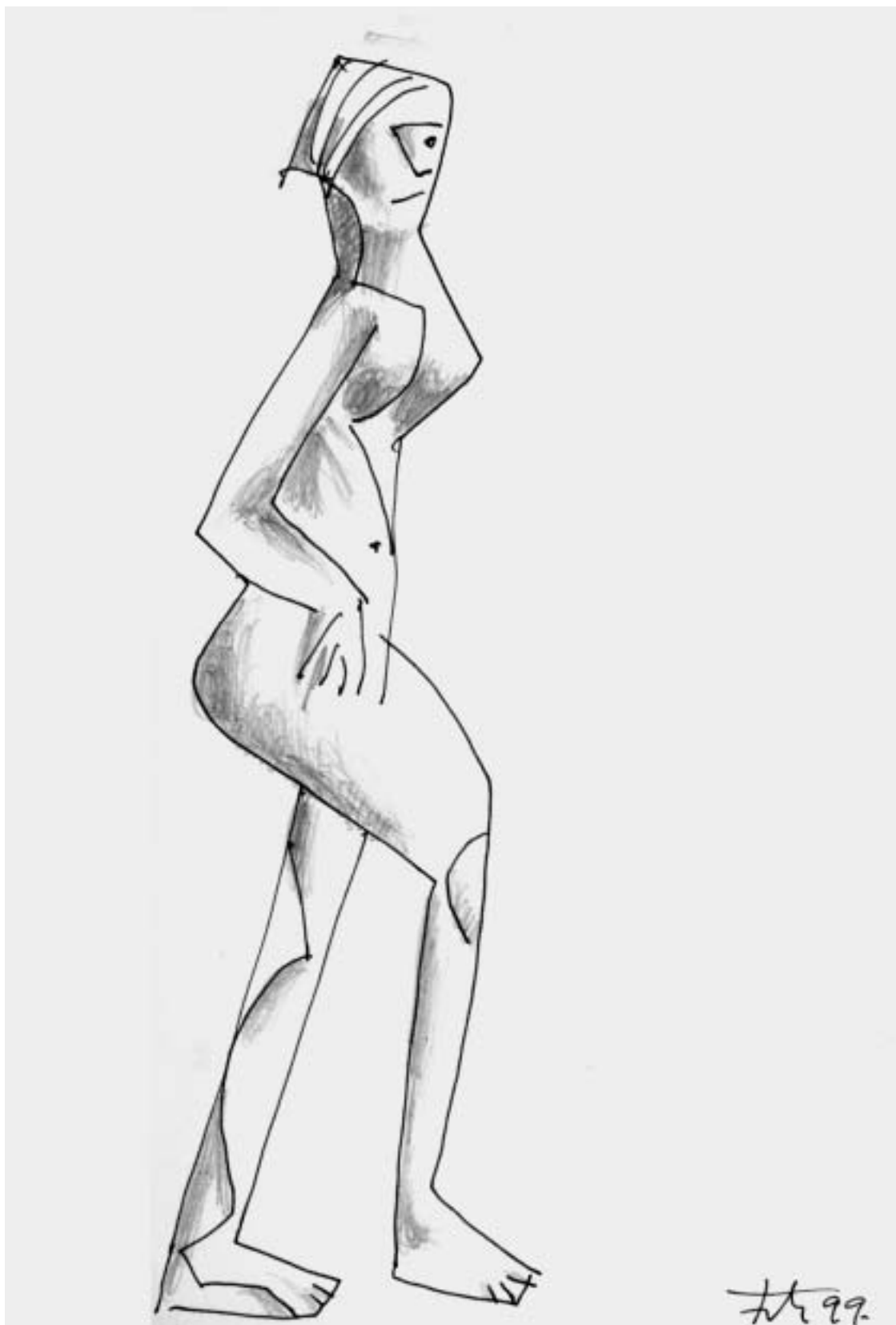
1999 Bloc 395.
21 x 14.5 cm.
Ploma tinta xinesa.

1999 *Bloc 396.*
 21 x 14,5 cm.
 Pinzell, tinta xinesa,
 corrector.

1999 *Bloc 396.*
 21 x 14,5 cm.
 Pinzell, tinta xinesa,

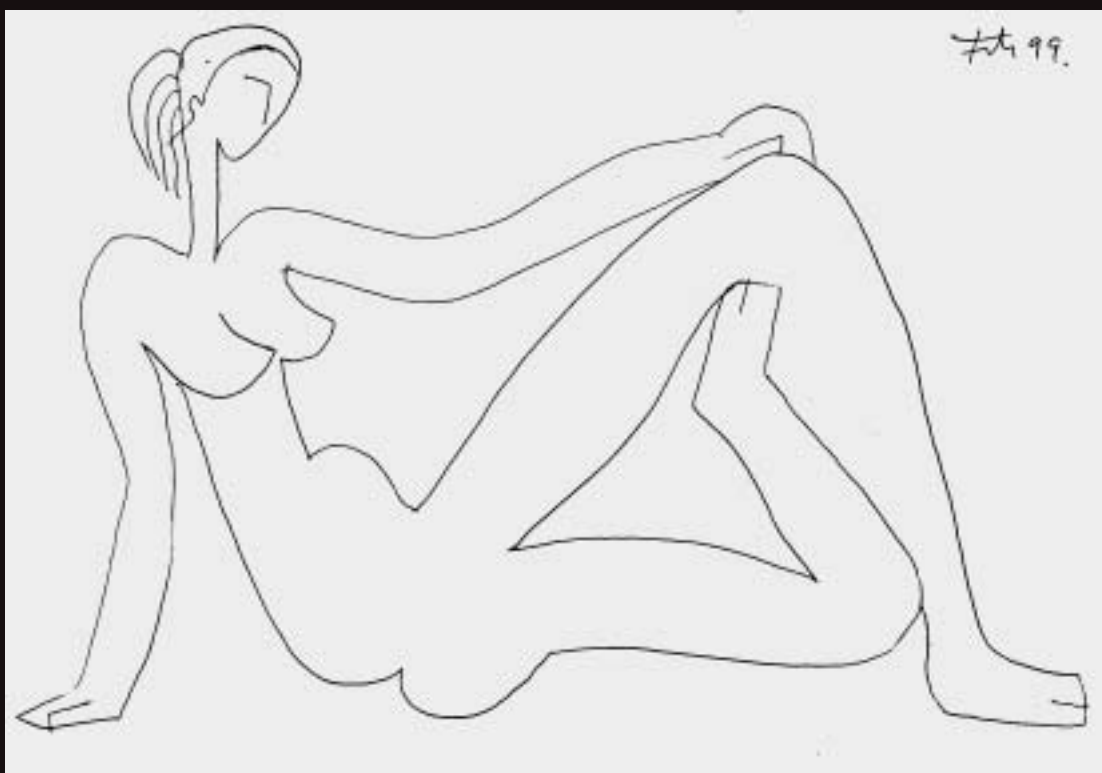
1999 *Bloc 393.*
21 x 14,5 cm.
Retolador llapis.

1999 Bloc 396.
21 x 14,5 cm.
Pinzell, tinta xinesa.

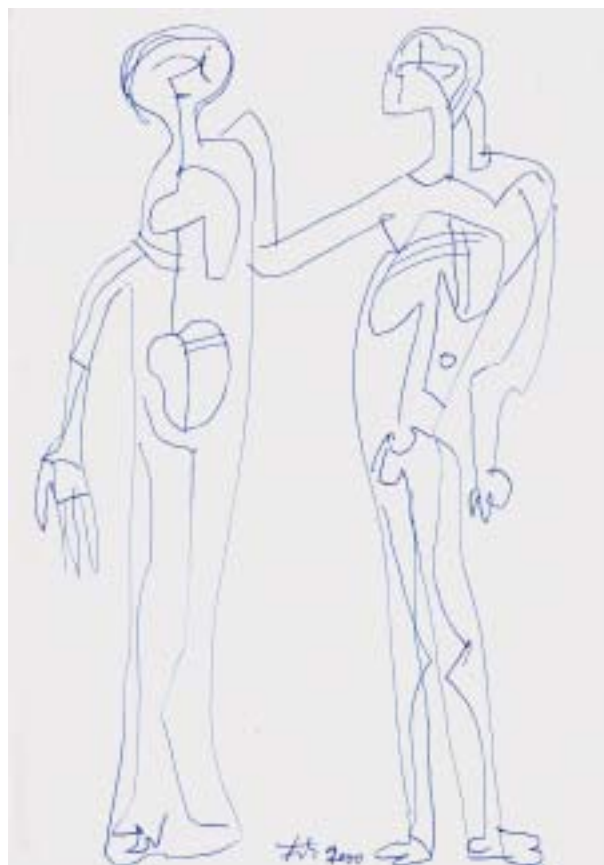
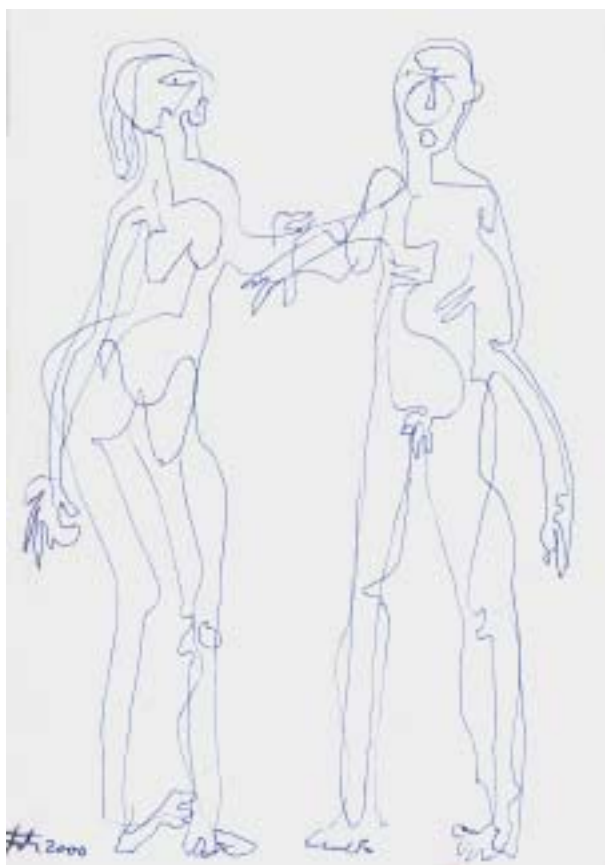

1999 *Bloc 397.*
21 x 14,5 cm.
Ploma pinzell,
tinta xinesa.

1999 *Bloc 397.*
14,5 x 21 cm.
Rotulador.

2000 *Bloc 402.*
21 x 14,5 cm.
Retolador.

2000 *Bloc 399.*
42 x 30 cm.
Pinzell tinta xinesa.

2000 *Gravat 0.*
16 x 25 cm.
Mixtes.

2000 *Gravat 1.*
25 x 16 cm.
Mixta paper.

2000 *Gravat 7.*
25 x 16 cm.
Mixta paper.

2000 *Gravat 8.*
25 x 16 cm.
Mixta paper.

2000 *Gravat 5.*
16 x 25 cm.
Mixta paper.

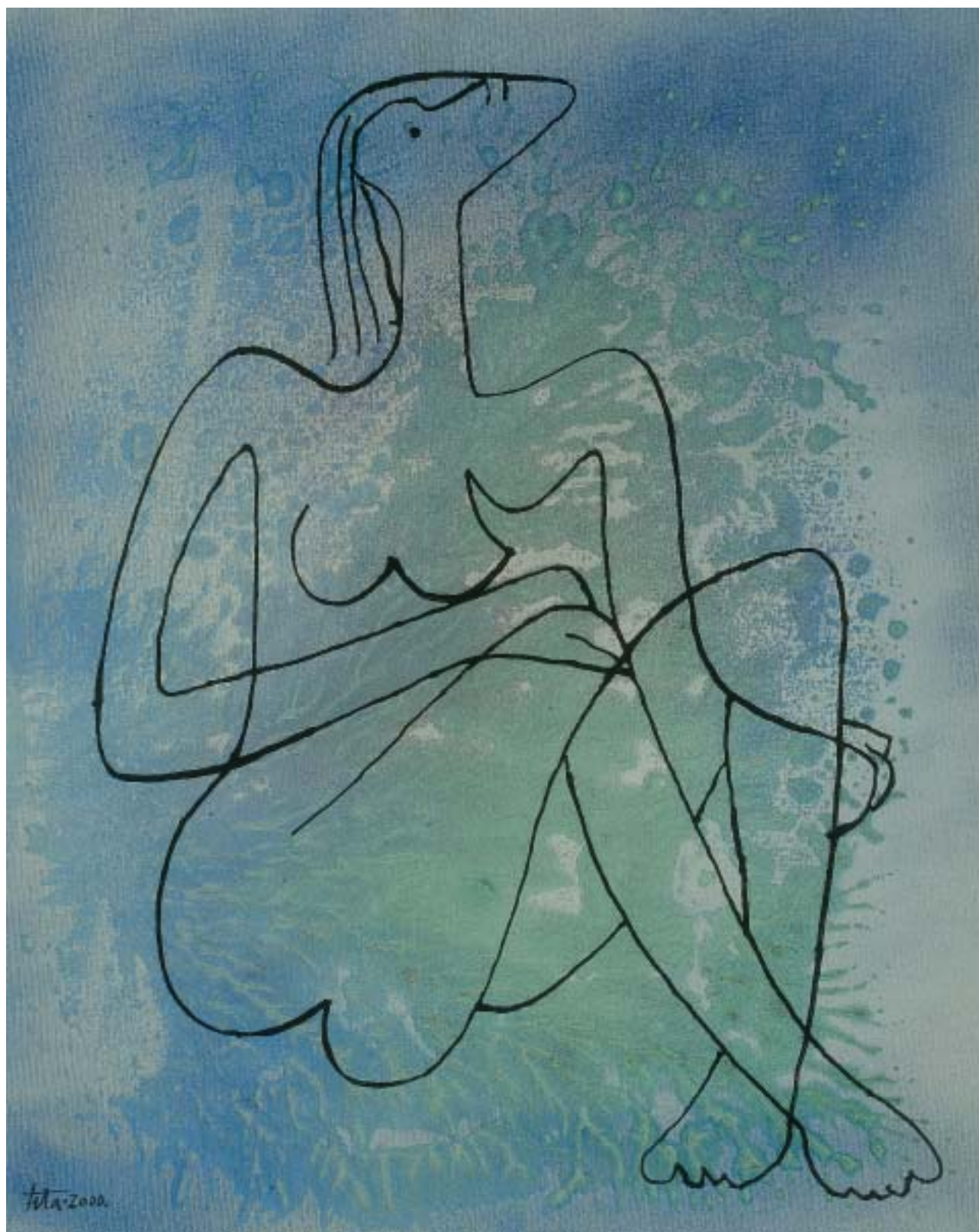
2000 *Gravat 6.*
25 x 16 cm.
Mixta paper.

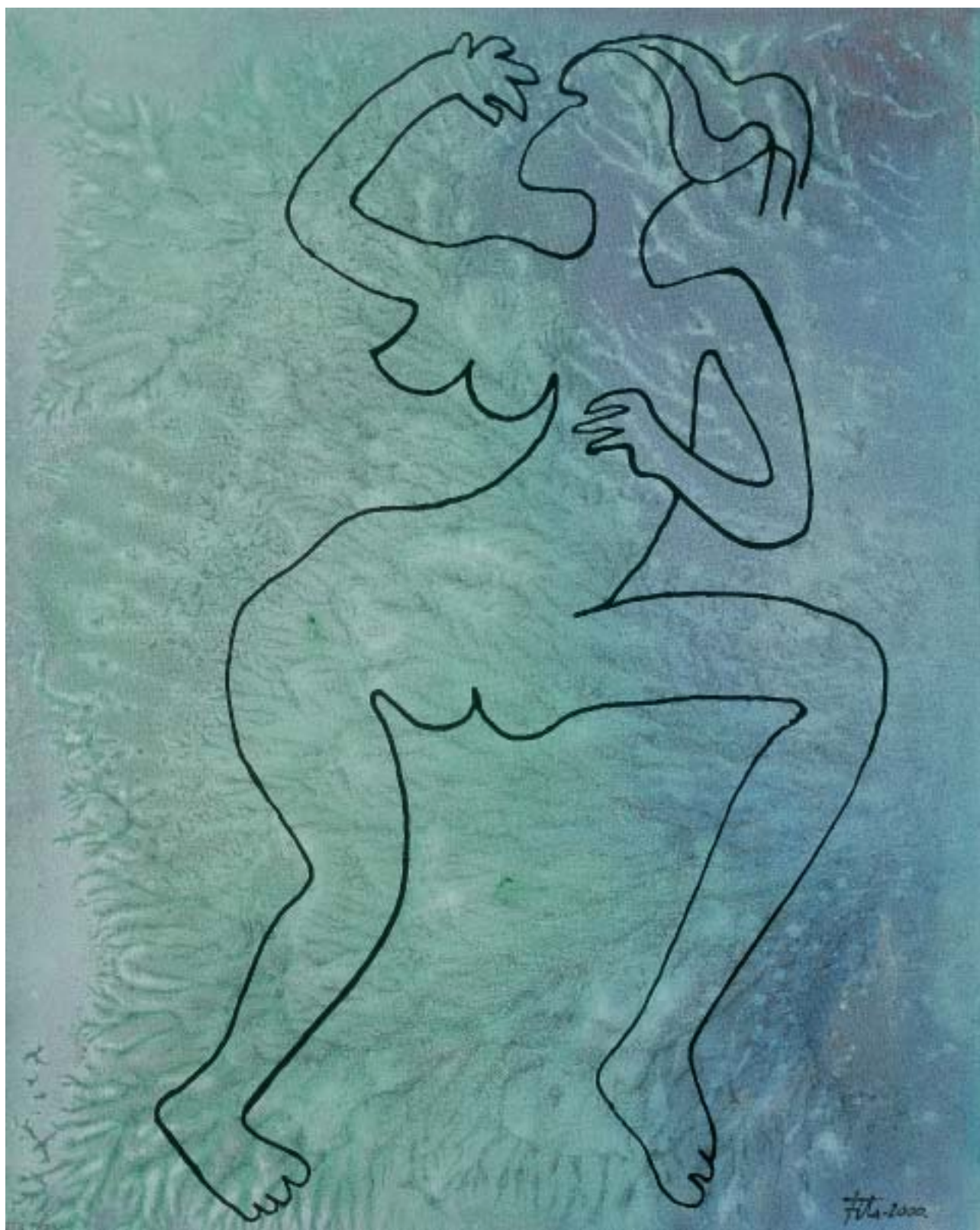
2000 *Gravat 2.*
25 x 16 cm.
Mixta paper.

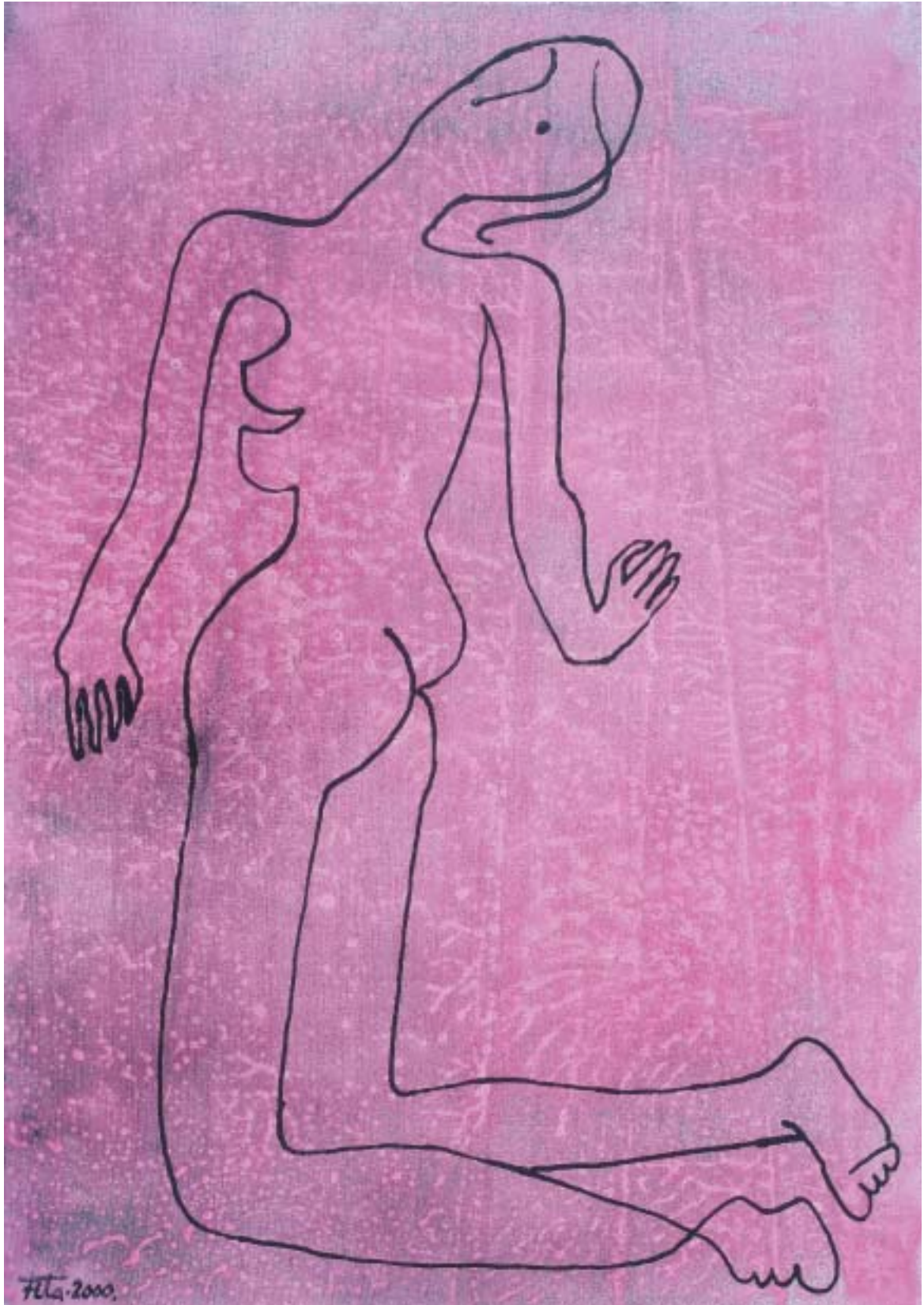
2000 *Gravat negre.*
19,5 x 16 cm.
Aiguafort paper.

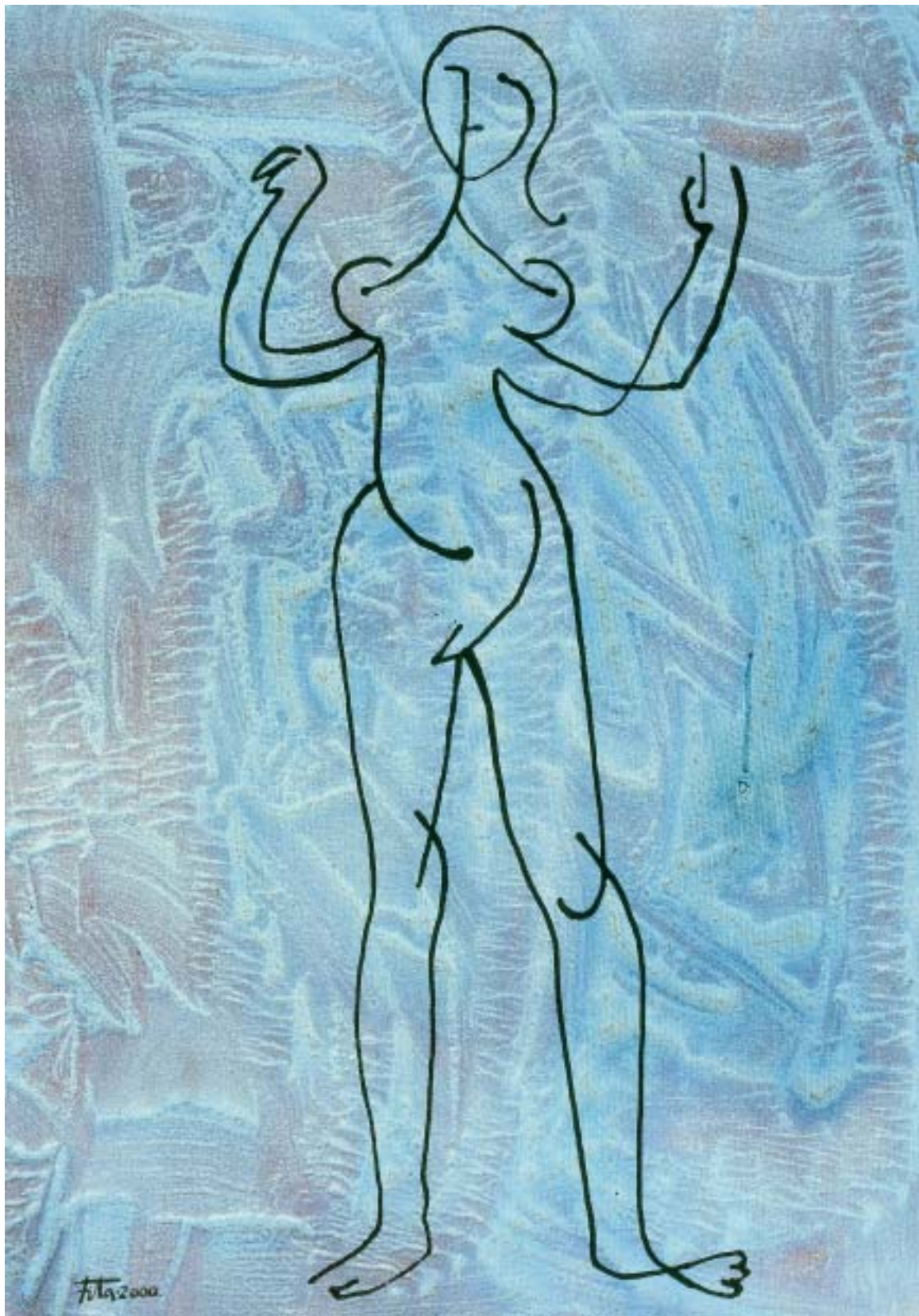
2000 *Pintura. Nu 1.*
92 x 73 cm.
Mixta tela.

2000 *Pintura. Nu 2.*
92 x 73 cm.
Mixa tela.

2000 *Nu 3.*
92 x 65 cm.
Mixta tela.

2000 Nu 4.
92 x 65 cm. (30-P)
Mixta tela.

2000 *Nu 5*.
92 x 65 cm (30-P).
Mixa tela.

2000 Nu 6.
92 x 65 cm.
Mixta tela.

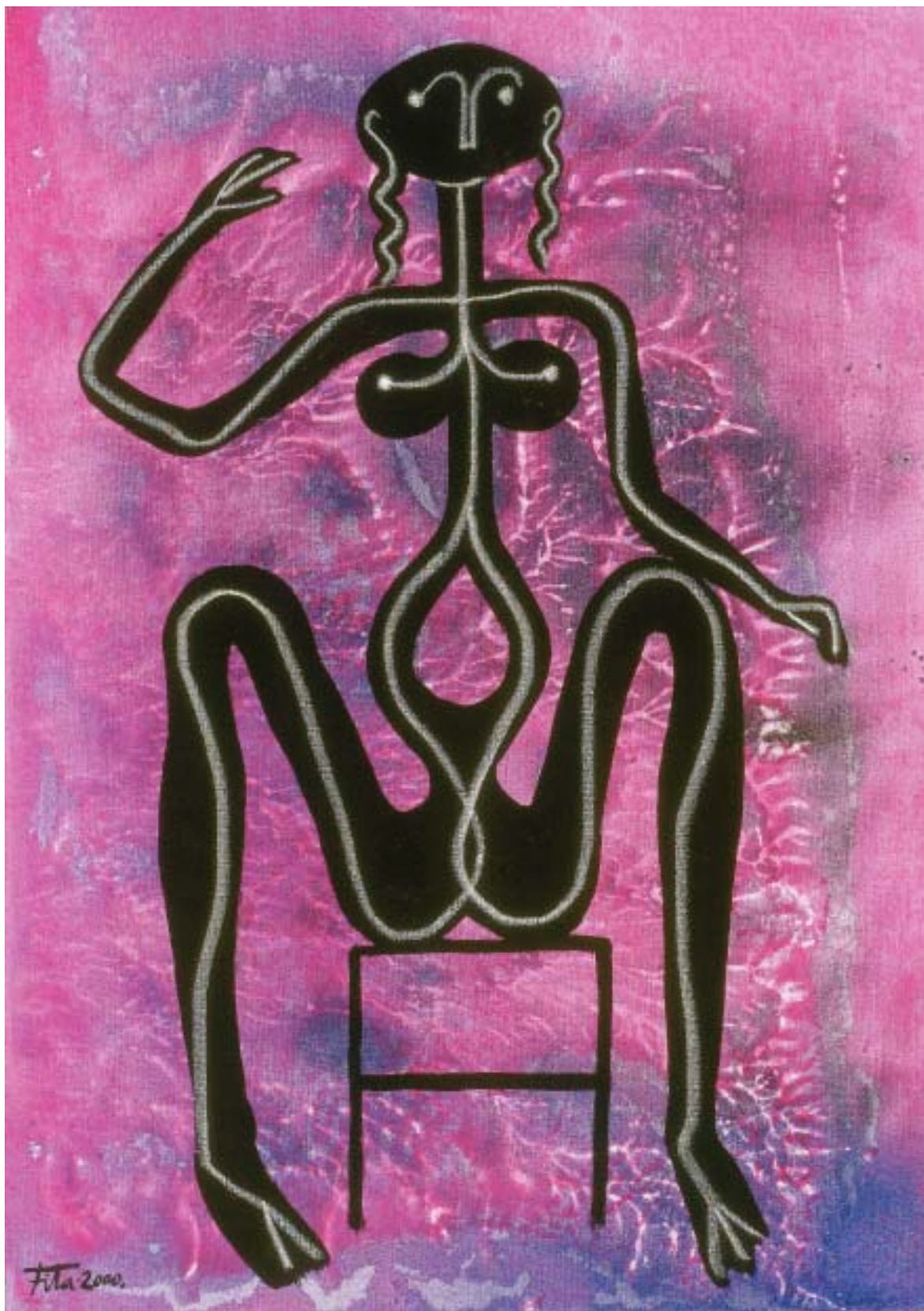
2000 Nu 7.
92 x 65 cm.
Mixa tela.

2000 Nu 8.
65 x 92 cm.
Mixta tela.

2000 *Nu 9.*
65 x 92 cm.
Mixta tela.

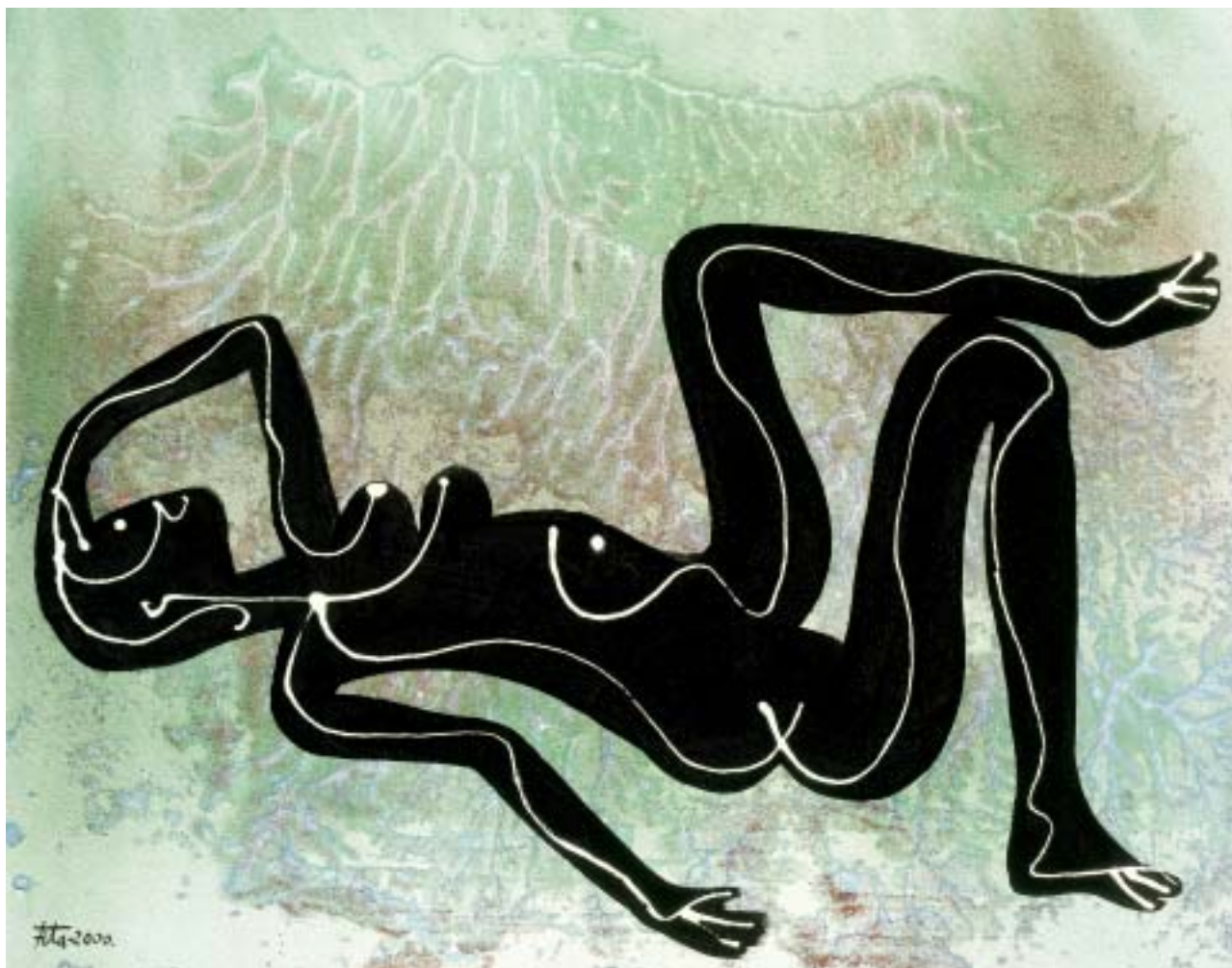
2000 *Nu 10.*
92 x 65 cm.
Mixta tela.

2000 *Nu 11.*
73 x 92 cm (30-F).
Mixta tela.

2000 *Nu 12.*
73 x 92 cm.
Mixta tela.

2000 Nu 13.
73 x 92 cm.
Mixta tela.

2000 Nu 15.
92 x 73 cm.
Mixta tela.

2000 Nu. 16,
92 x 73 cm.
Mixta-tela.

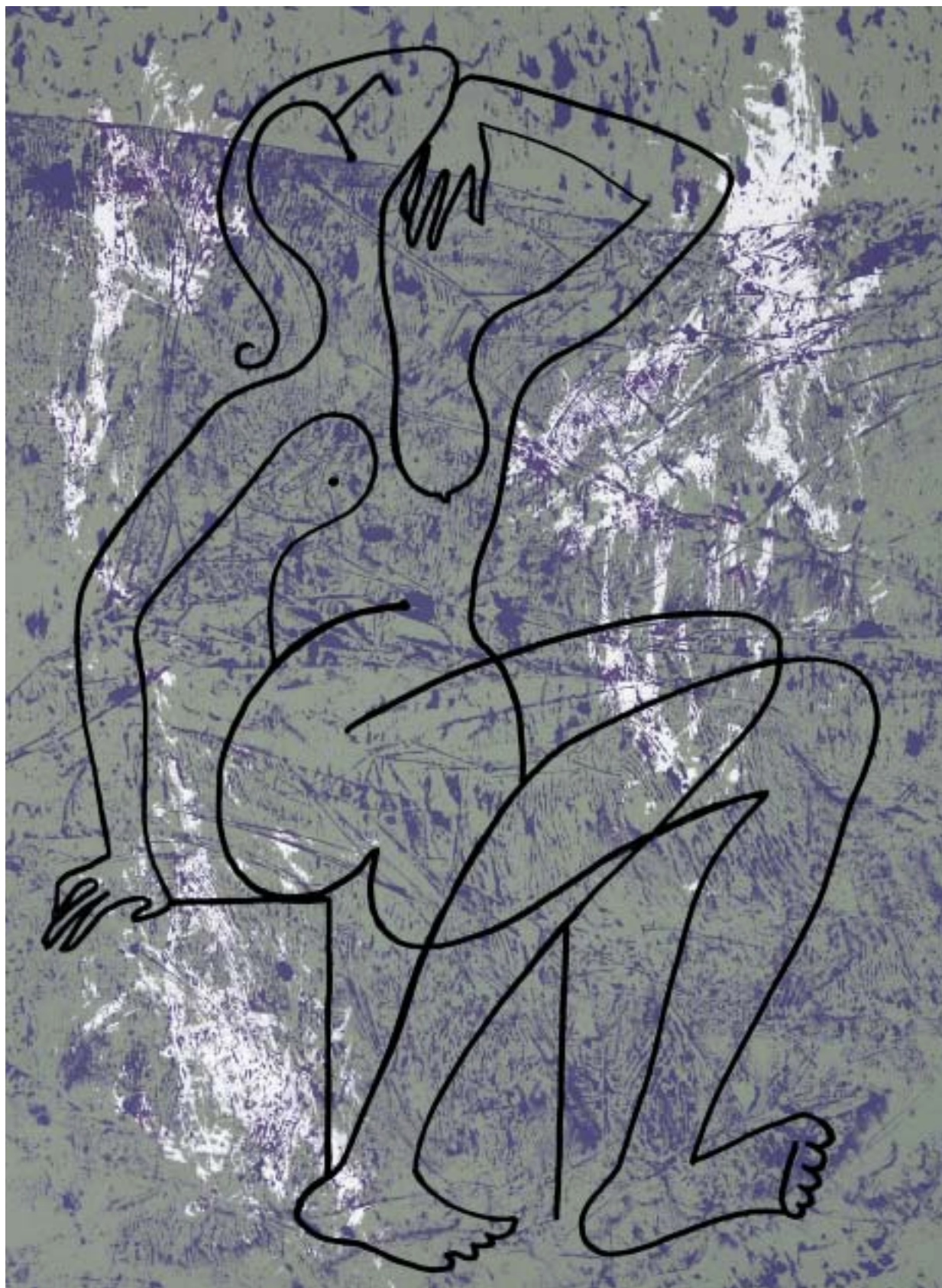
Fita-2000

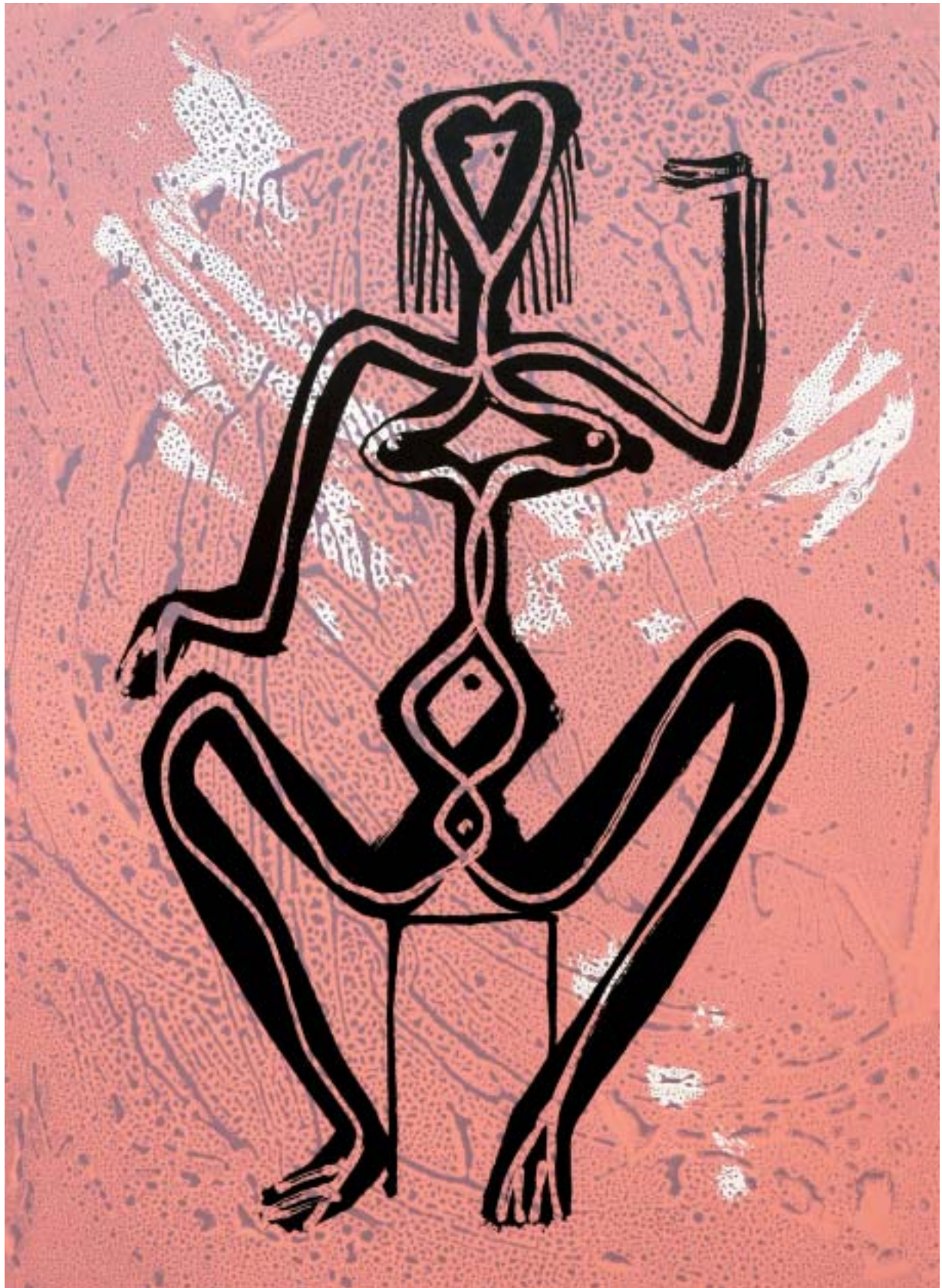
2000 Nu 17.
92 x 65 cm.
Mixta tela.

2000 Nu.
58 x 49 cm.
Serigrafia.

2000 *Despertar.*
70 x 50 cm.
Serigrafia.

2000 *Esquema.*
70 x 50 cm.
Serigrafia.

2000 *Paper d'arròs.*
66 x 48 cm.
Mixta paper.

2000 *Paper d'arròs.*
66 x 48 cm.
Mixta paper.

2000 *Paper d'arròs 4.*
66 x 48 cm.
Mixta.

2000 *Paper d'arròs 3.*
66 x 48 cm.
Mixta paper.

2000 Arròs, 6.
66 x 48 cm.
Mixta.

2000 *Arròs, 5.*
66 x 48 cm.
Mixta.

2000 Arròs 7.
66 x 48 cm.
Mixa.

2000 *Arròs 8.*
66 x 48 cm.
Mixta.

2000 Arròs 9.
66 x 48 cm.
Mixta.

2000 *Arròs 10*.
66 x 48 cm.
Mixta.

2000 *Arròs II*.
66 x 48 cm.
Mixt.

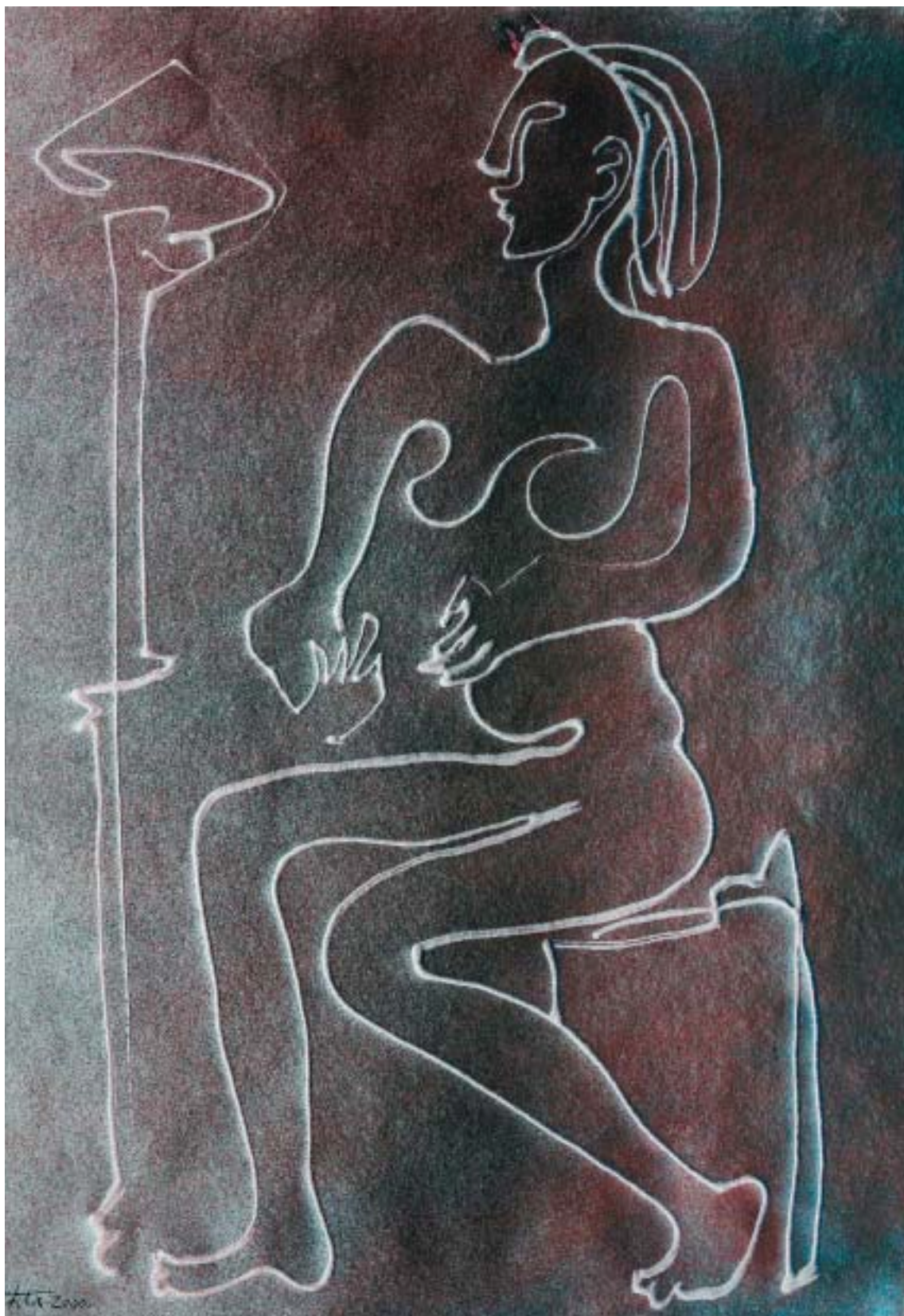
2000 Arròs 12.
66 x 48 cm.
Mixt.

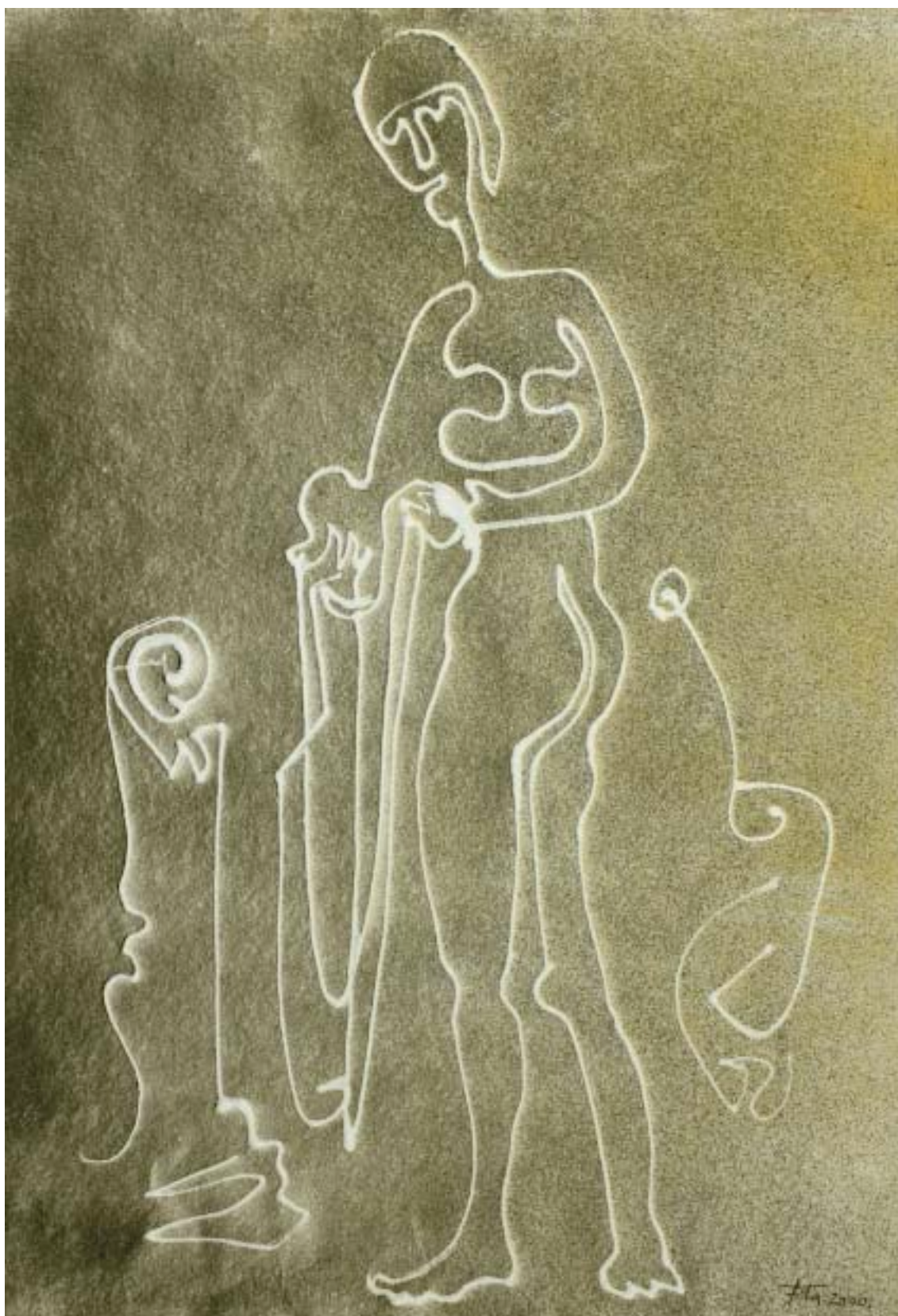
2000 *Arròs 13.*
66 x 48 cm.
Mixt.

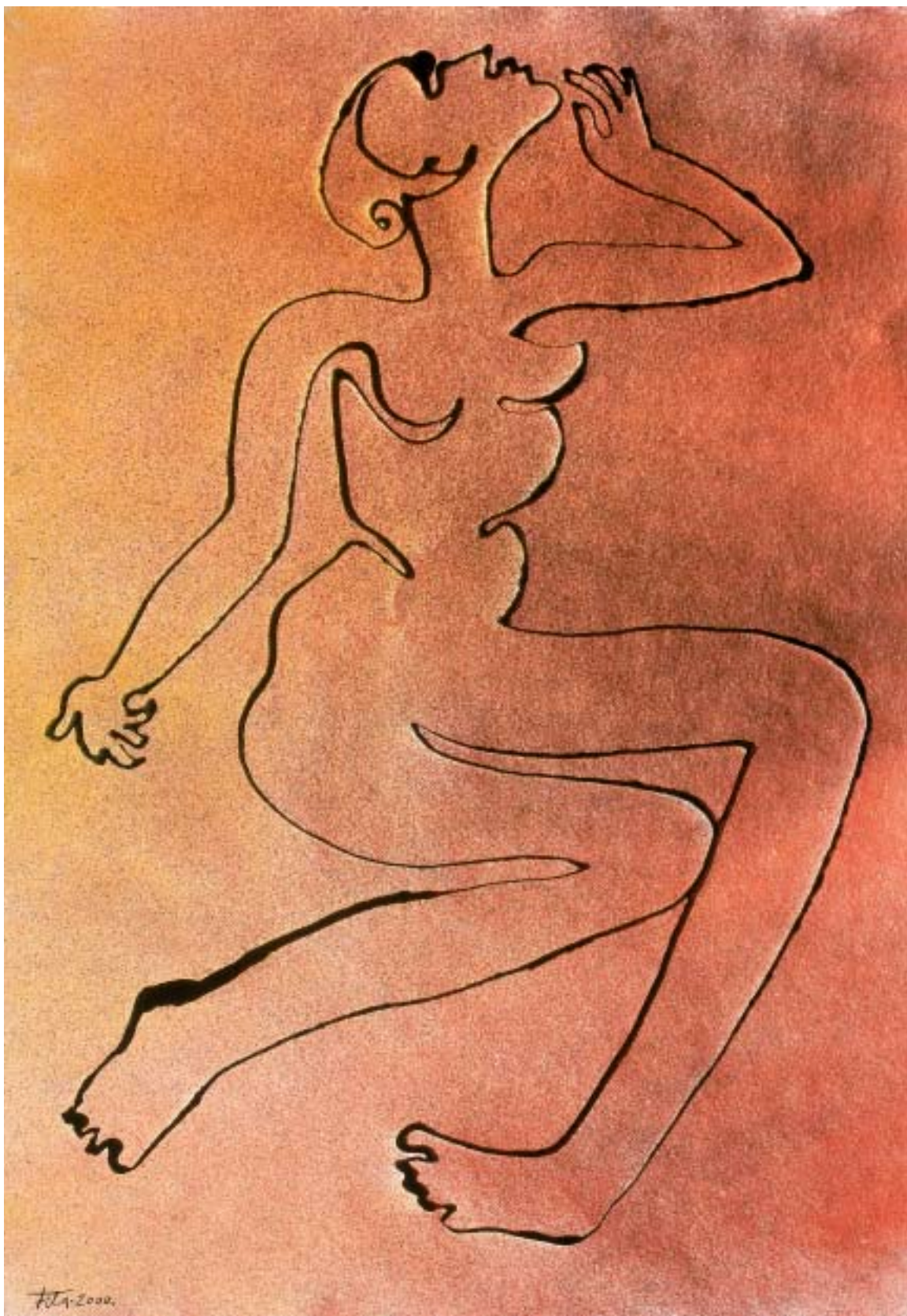
2000 *Arròs 16.*
48 x 66 cm.
Mixt.

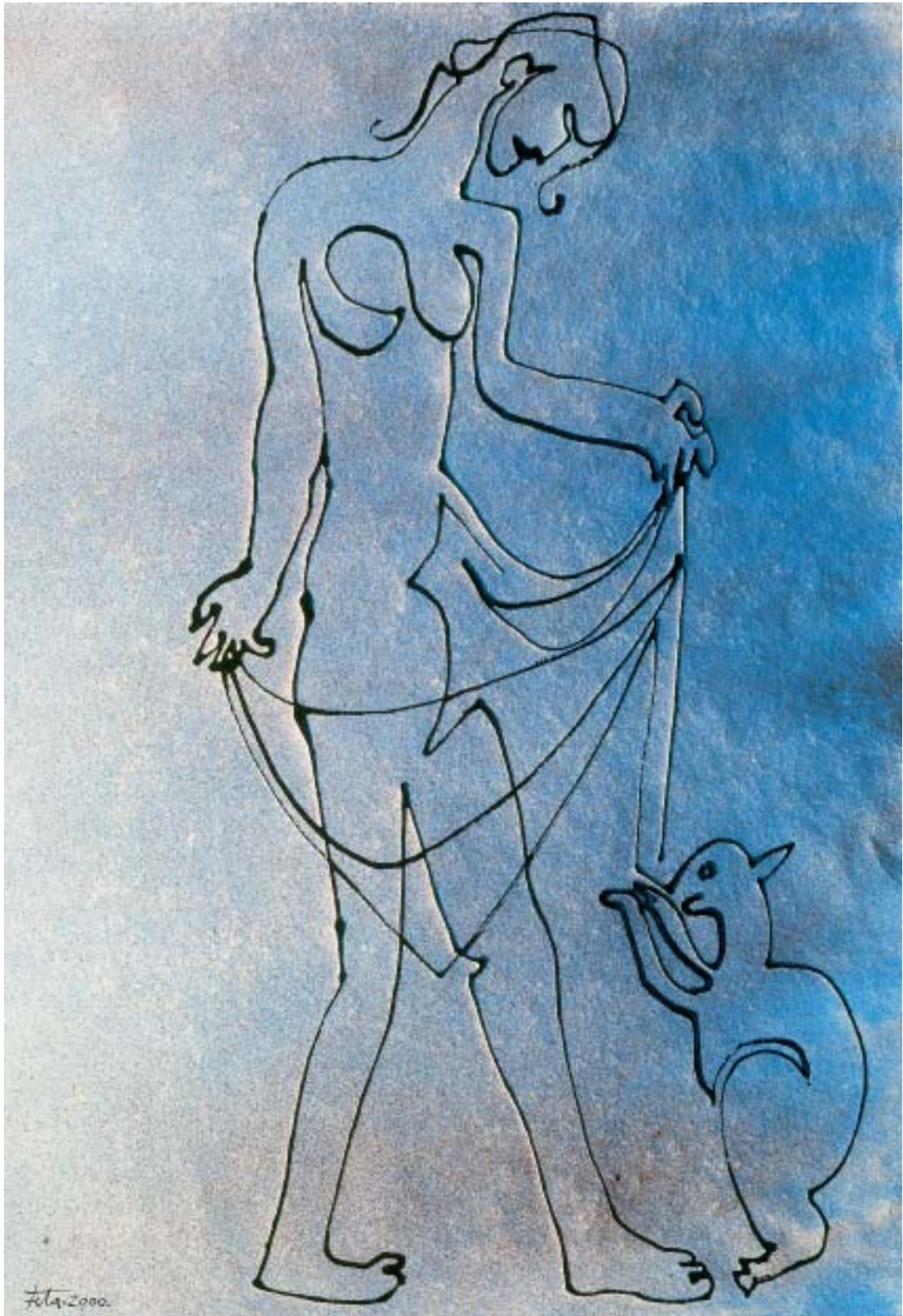
2000 *Femení I.*
71 x 50 cm.
Mixt.

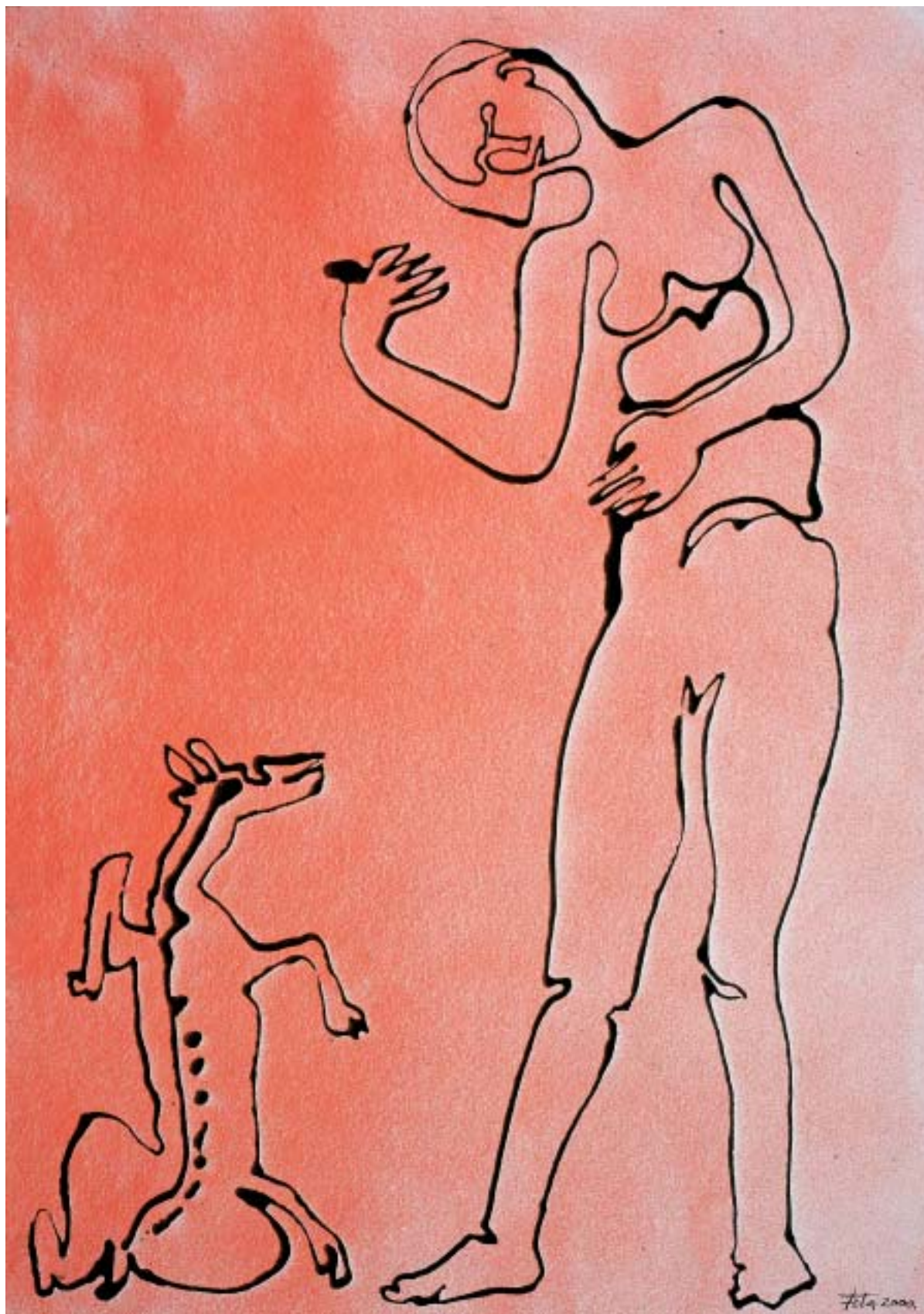
2000 *Femení 2.*
71 x 50 cm.
Mixt.

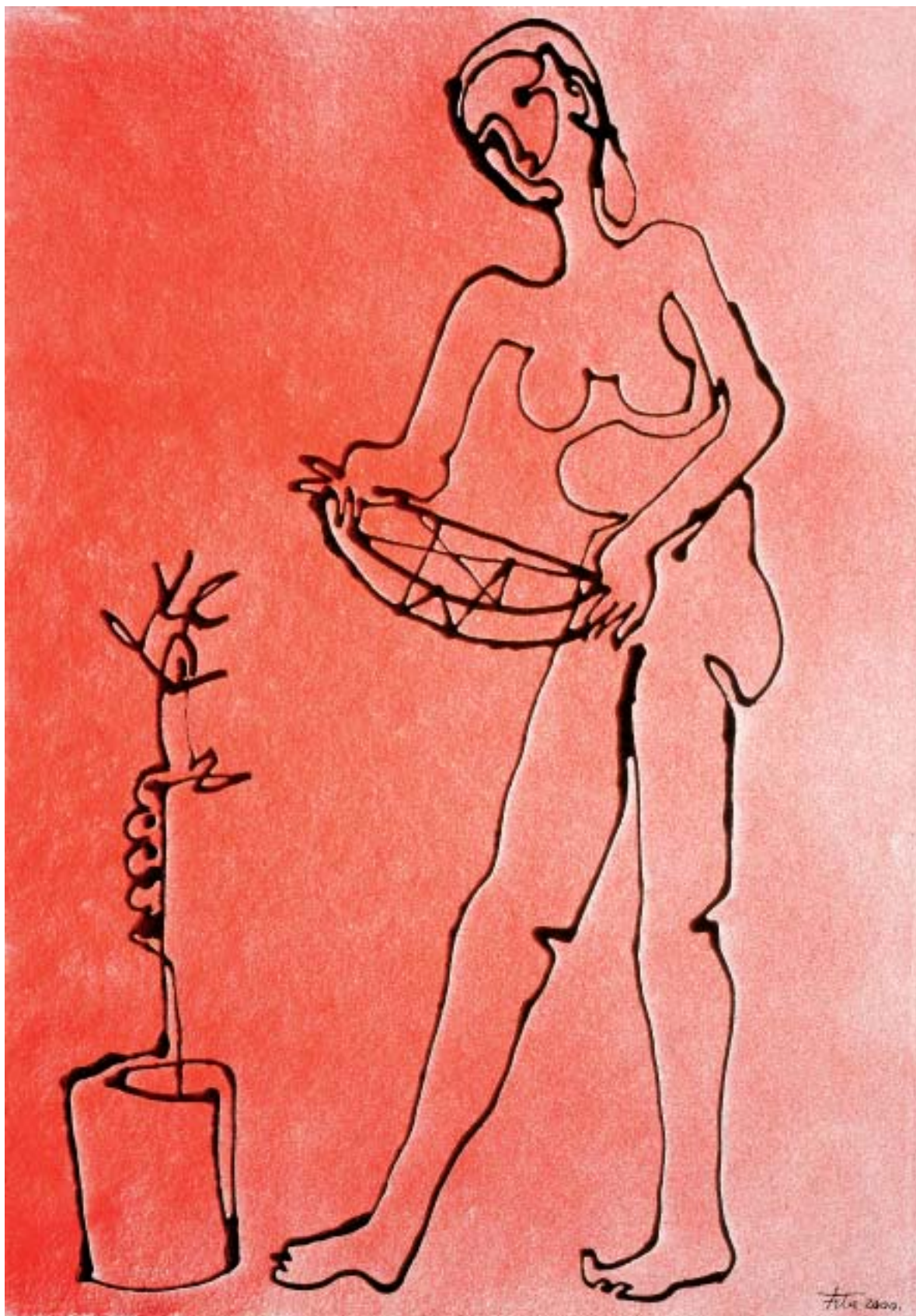
2000 *Femení 3.*
71 x 50 cm.
Mixt.

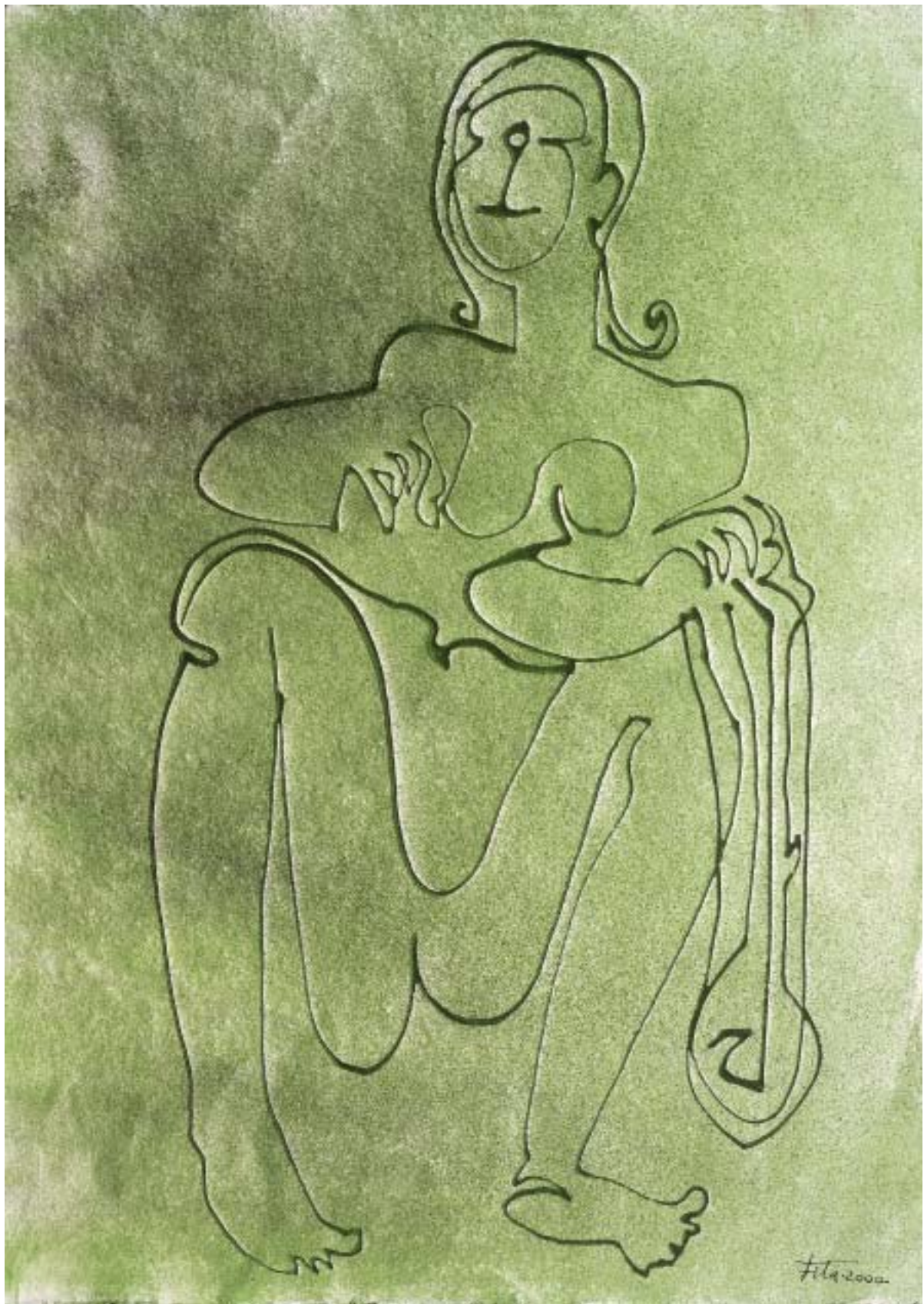
2000 *Femení 4.*
71 x 50 cm.
Mixt.

2000 *Femení 5.*
71 x 50 cm.
Mixt.

2000 *Femení 6.*
71 x 50 cm.
Mixt.

2000 *Femení 7.*
71 x 50 cm.
Mixt.

2000 *Femení 8.*
50 x 71 cm.
Mixt.

2000 *Femení 9*.
50 x 71 cm.
Mixt.

2000 *Femení 10.*
50 x 71 cm.
Mixt.

2003 Nu estudi 2.
35 x 50 cm.
Barra negra.

2003 *Estudi 16.*
50 x 35 cm.
Barra negra.

2003 *Estudi 25.*
35 x 50 cm.
Barra negra.

2003 *Estudi 23.*
35 x 50 cm.
Barra negra.

2003 Estudi 17.
35 x 50 cm.
Barra negra.

2003 Estudi 19.
35 x 50 cm.
Barra negra.

2003 Estudi 21.
35 x 50 cm.
Barra negra.

2003 Estudi 22.
35 x 50 cm.
Barra negra.

2003 *Estudi 20.*
50 x 35 cm.
Barra negra.

2003 *Estudi 26.*
50 x 35 cm.
Barra negra.

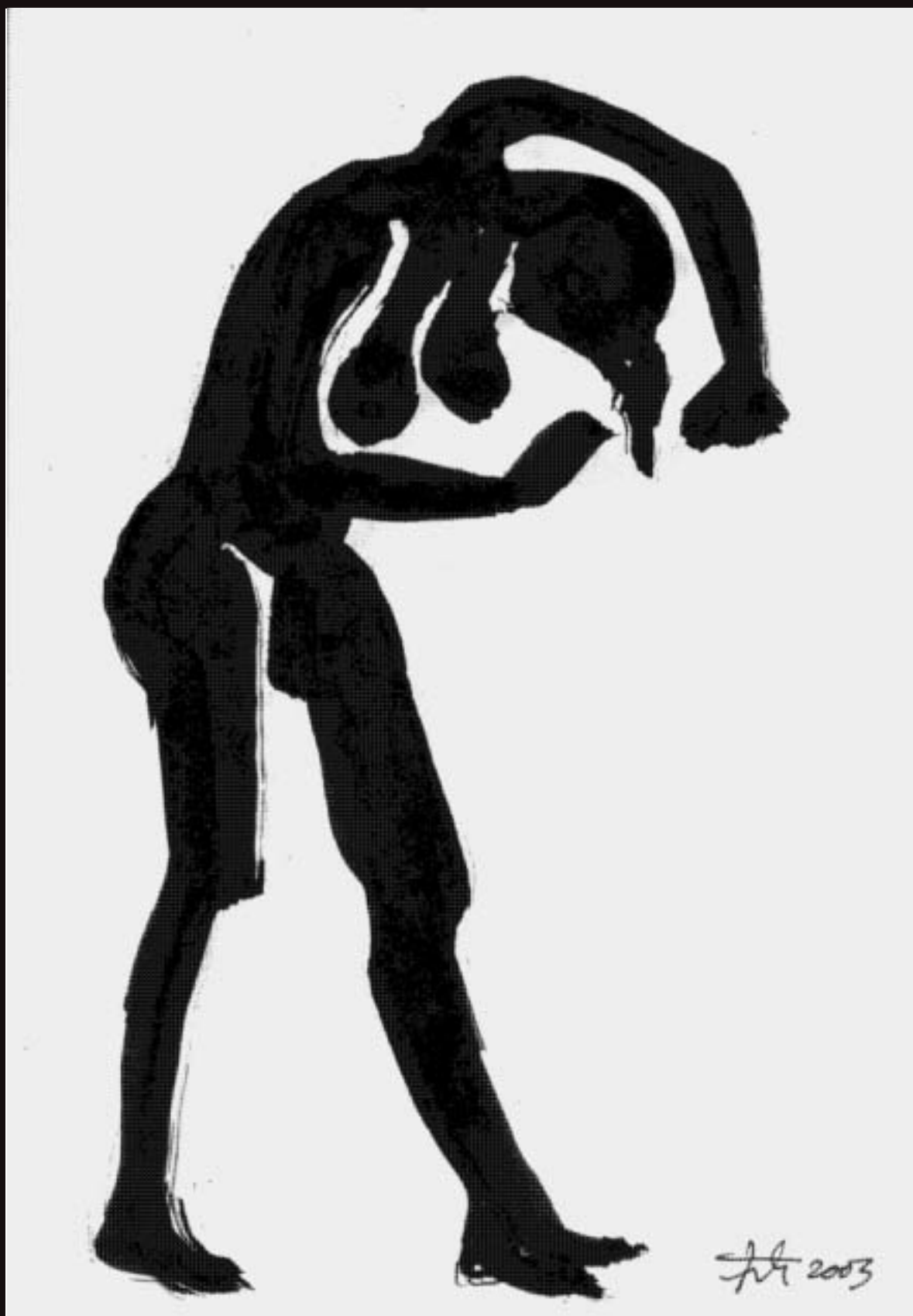
2003 *Estudi 28.*
50 x 35 cm.
Barra negra.

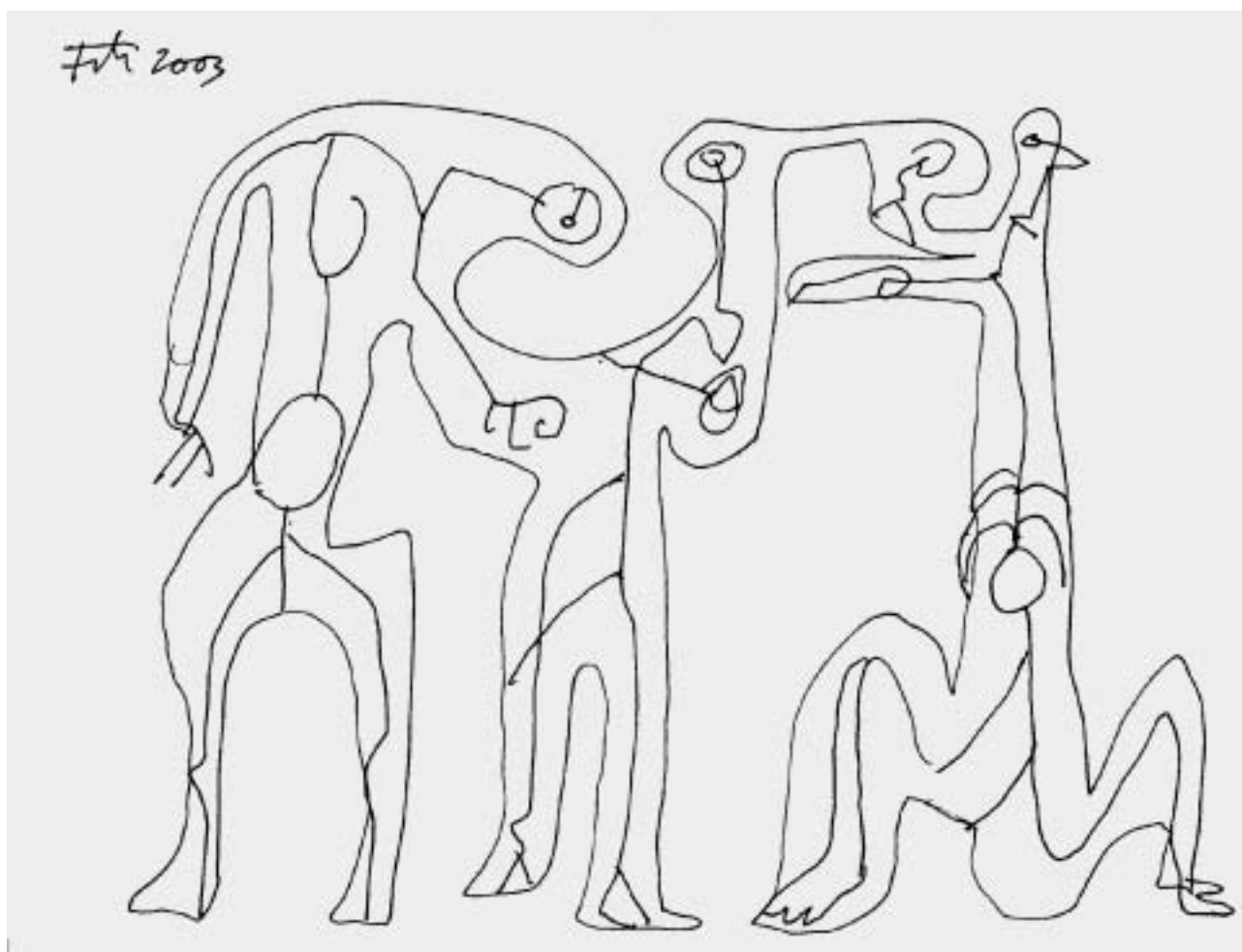
2003 Estudi 30.
50 x 35 cm.
Barra negra.

2003 *Bloc 453.*
21 x 14,5 cm.
Pinzell tinta xinesa.

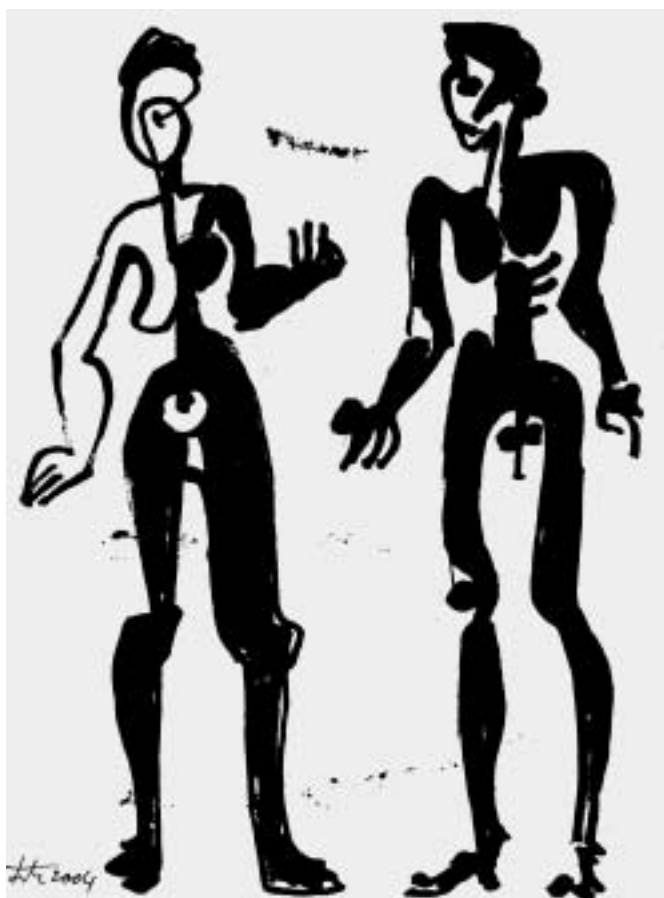
2003 *Bloc 454.*
21 x 14,5 cm.
Pinzell tinta xinesa.

2003 Bloc 457.
15 x 21 cm.
Retolador.

2003 *Bloc 457.*
15 x 21 cm.
Retolador.

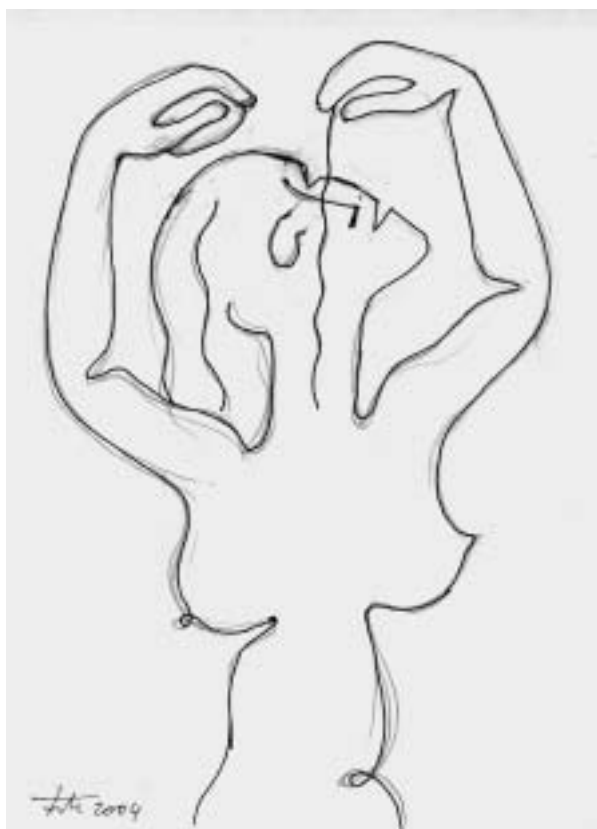
2004 *Bloc 470.*
21 x 15 cm.
Canya pinzell tinta xinesa.

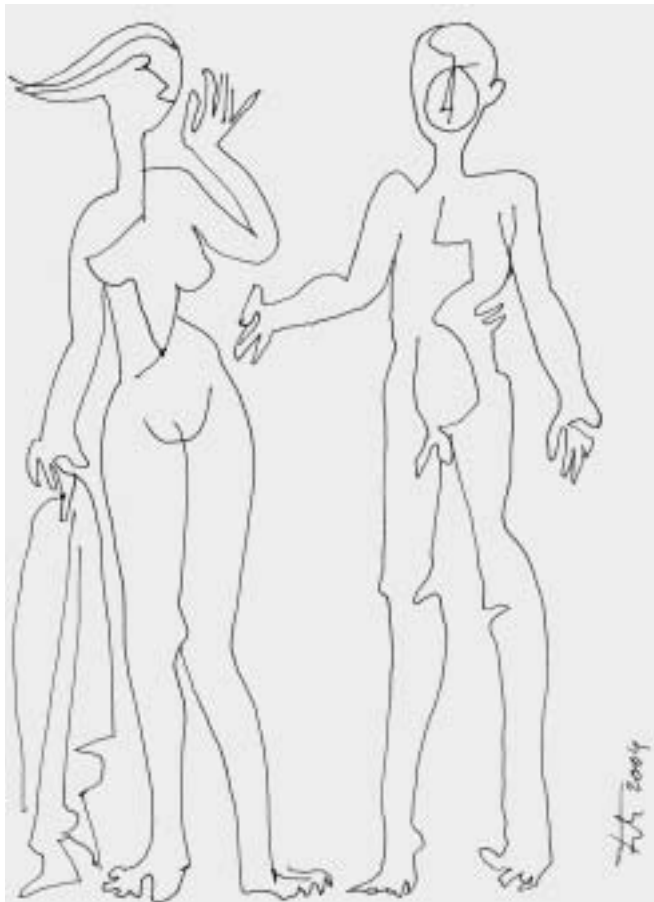
2004 *Bloc 470.*
21 x 15 cm.
Canya pinzell tinta xinesa.

2004 Bloc 471.
21 x 15 cm.
Pinzell tinta xinesa.

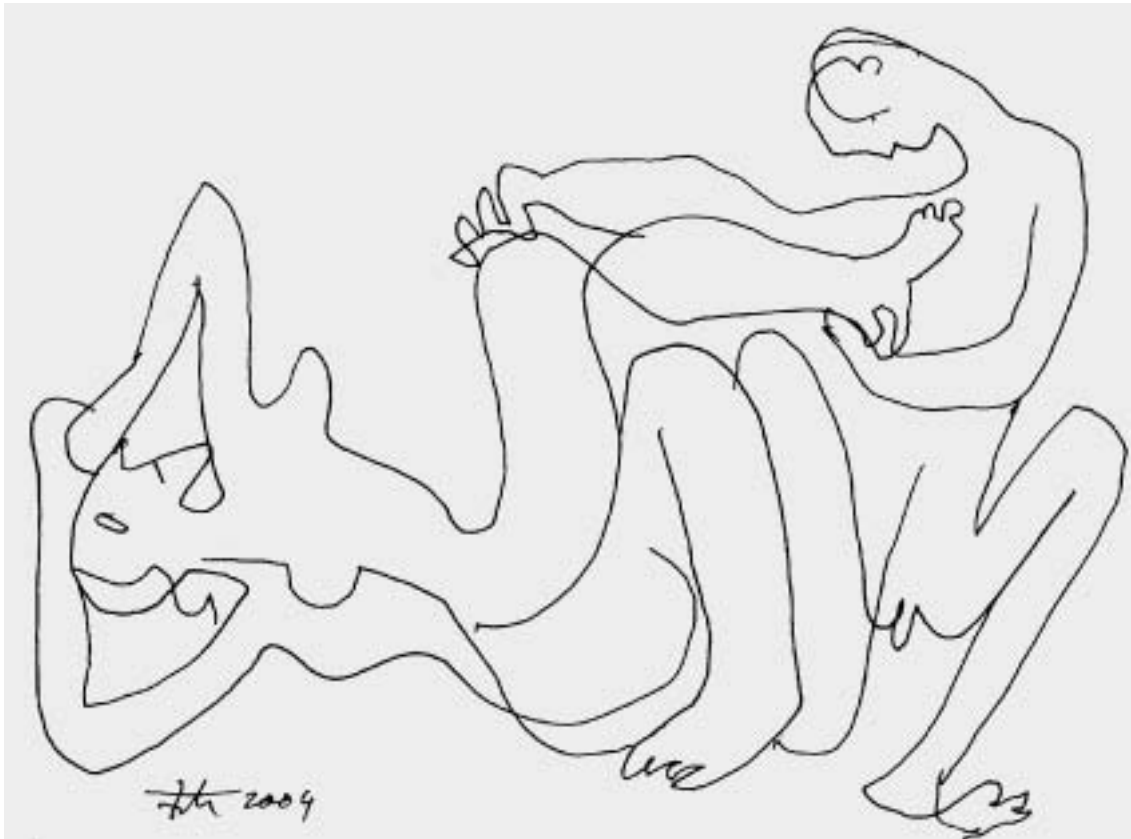

2004 Bloc 466.
21 x 15 cm.
Retolador.

2004 Bloc 465.
21 x 15 cm.
Retolador.

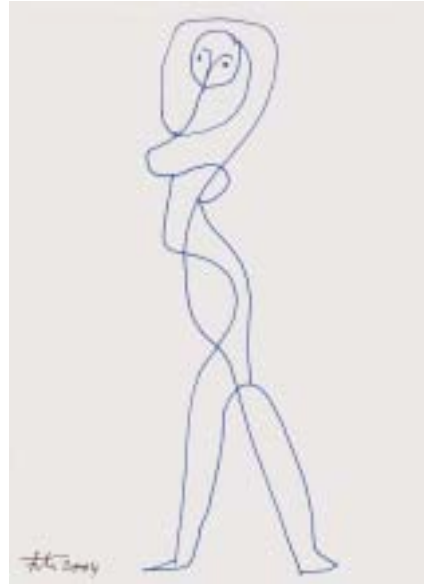
2004 Bloc 471.
15 x 21 cm.
Retolador.

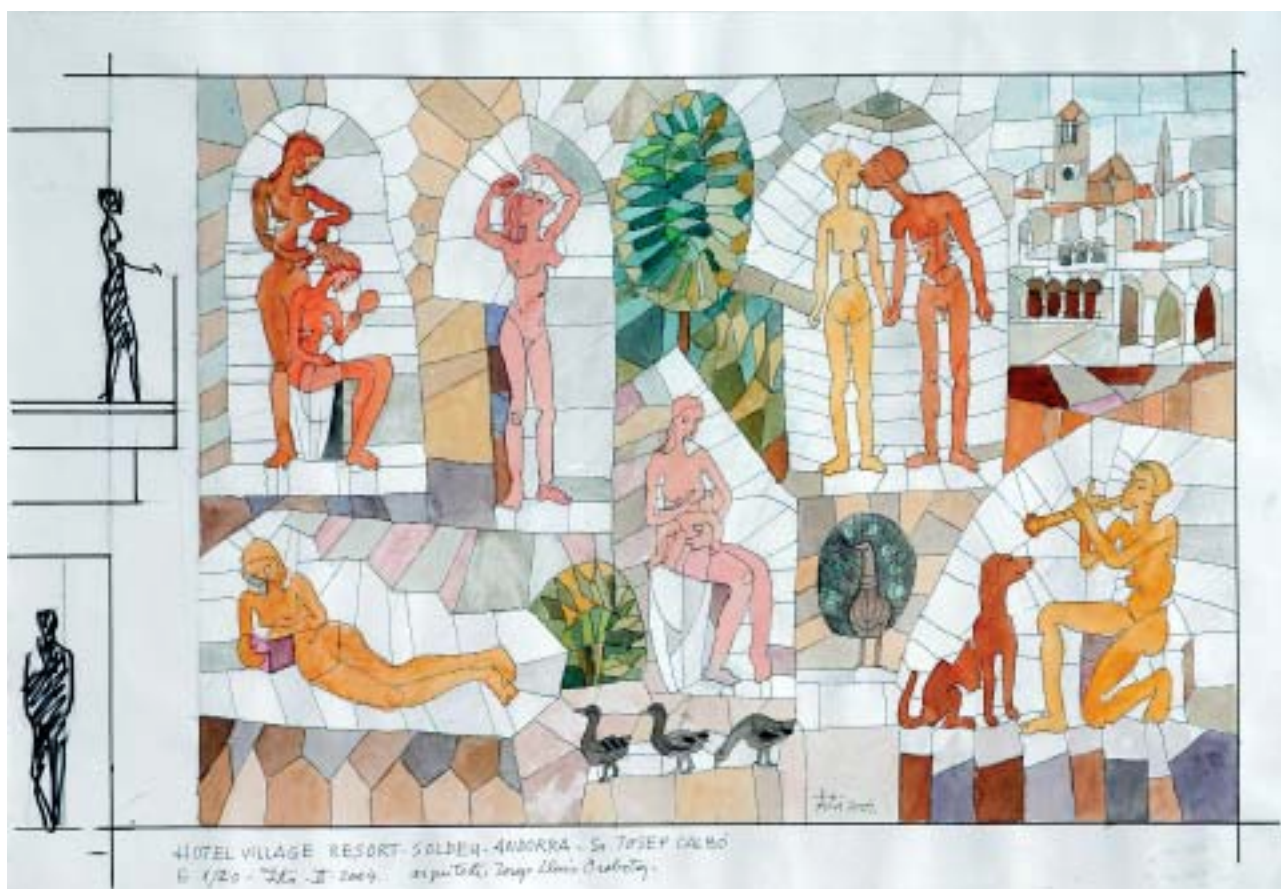
2004 *Bloc 471.*
15 x 21 cm.
Retolador.

2004 *Bloc 471.*
21 x 15 cm.
Retolador.

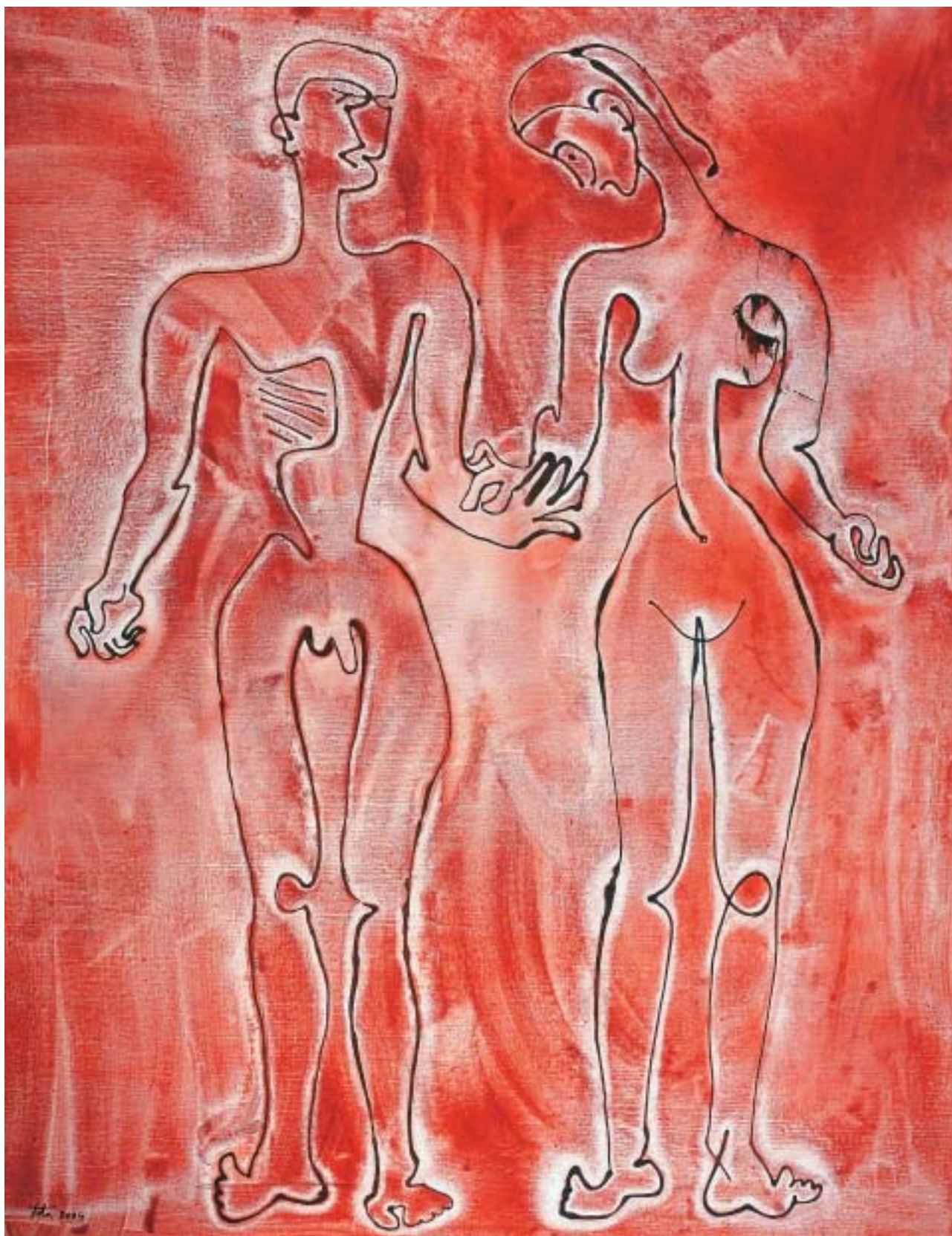
2004 *Bloc 471.*
21 x 15 cm.
Retolador.

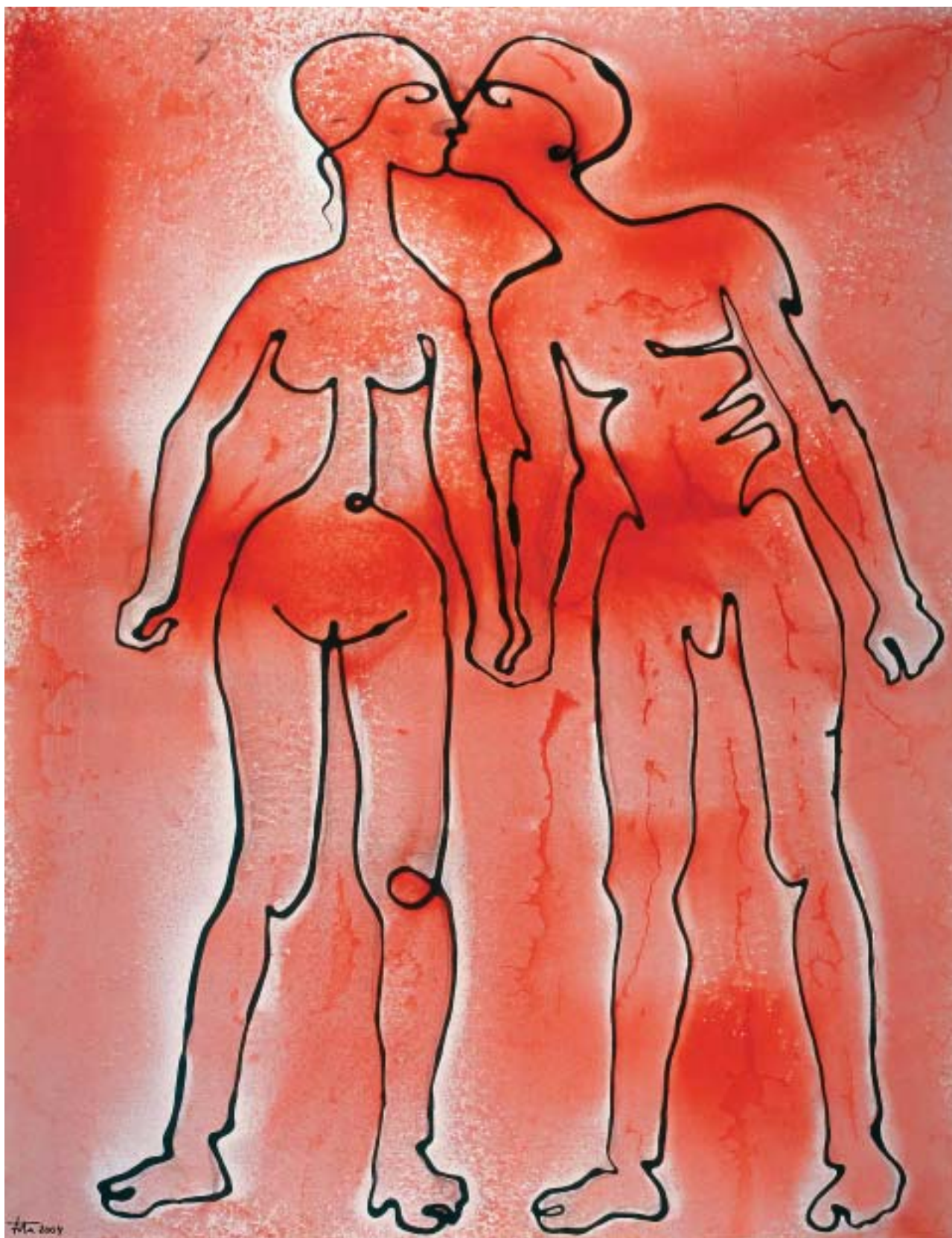
2004 Projecte plafó.
 35 x 50 cm.
 Ploma tinta xinesa,
 aquarel·la, paper.

2004 *Petó.*
70 x 47,5 cm.
Serigrafia.

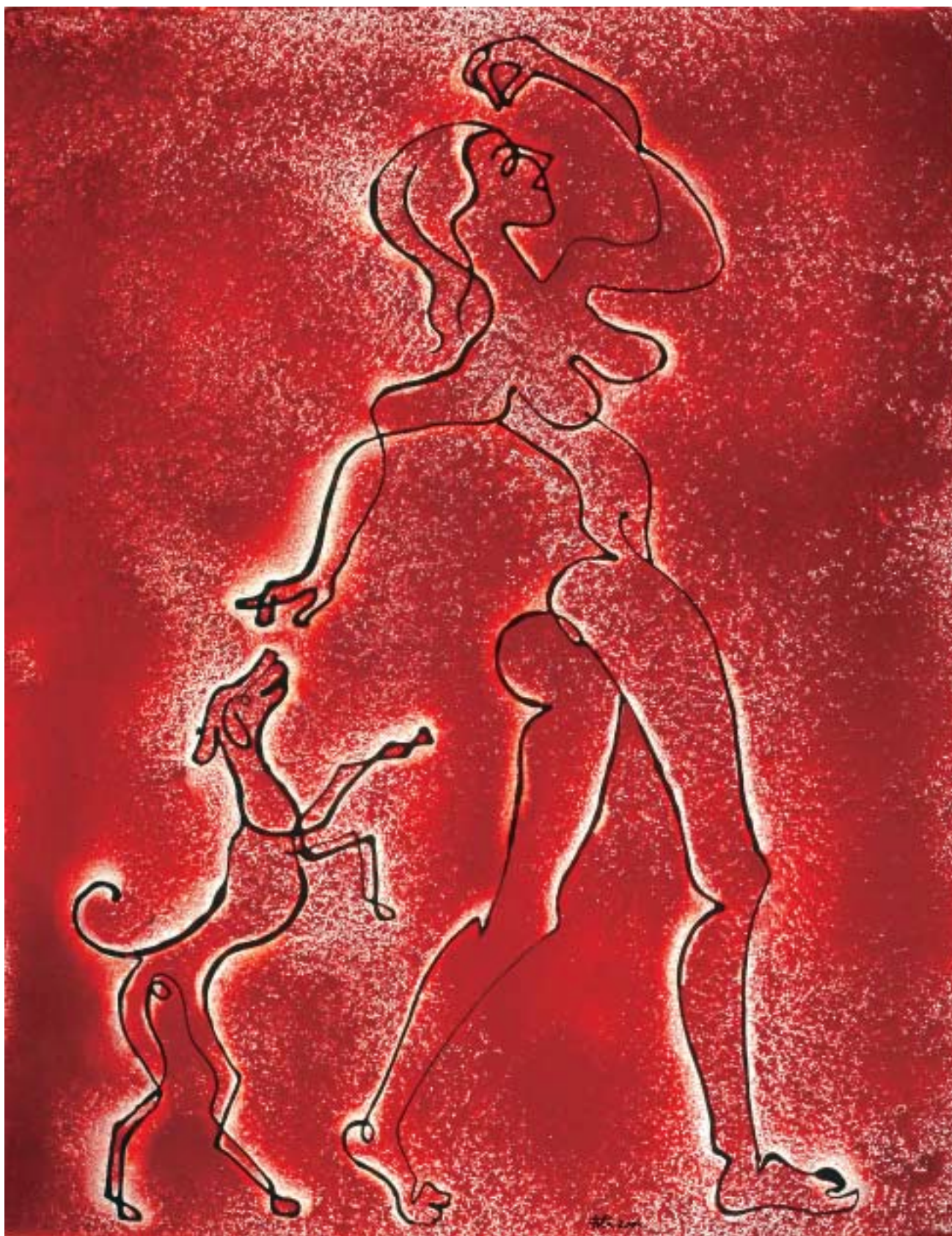
2004 *Comunicació 1.*
146 x 114 cm.
Mixta tela.

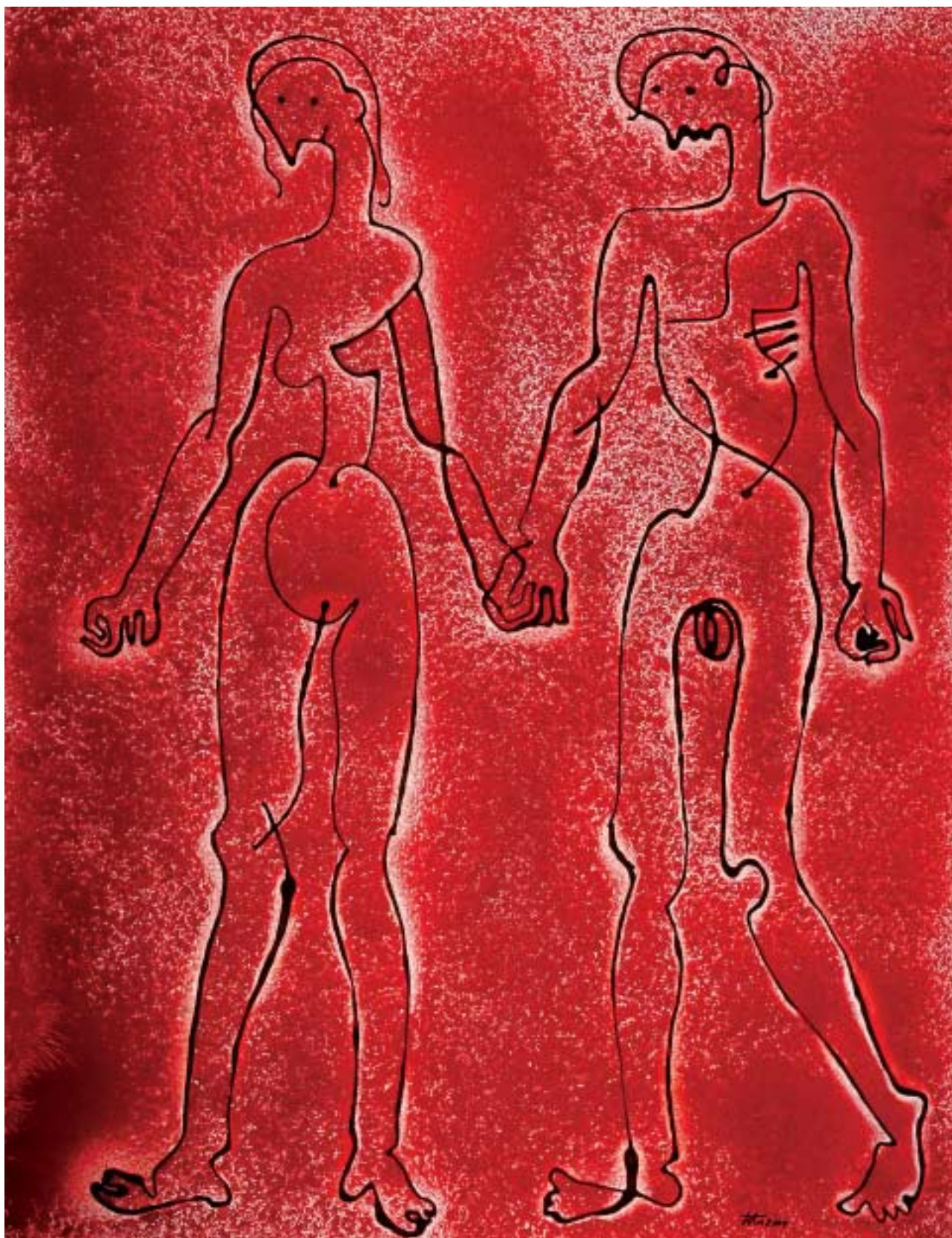
2004 *Comunicació 2.*
146 x 114 cm.
Mixta tela.

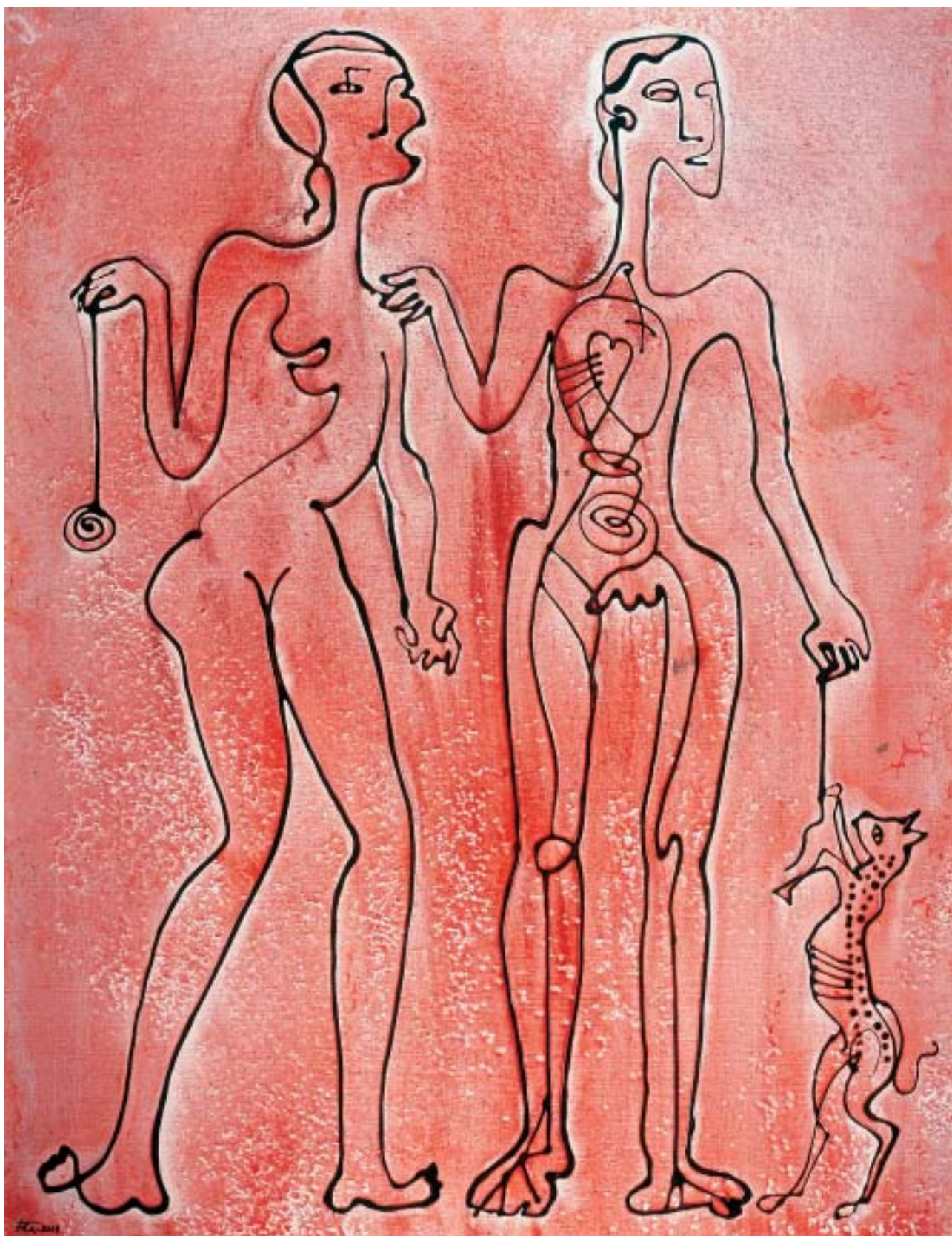
2004 *Comunicació 3 (maternitat)*
146 x 114 cm.
Mixta tela.

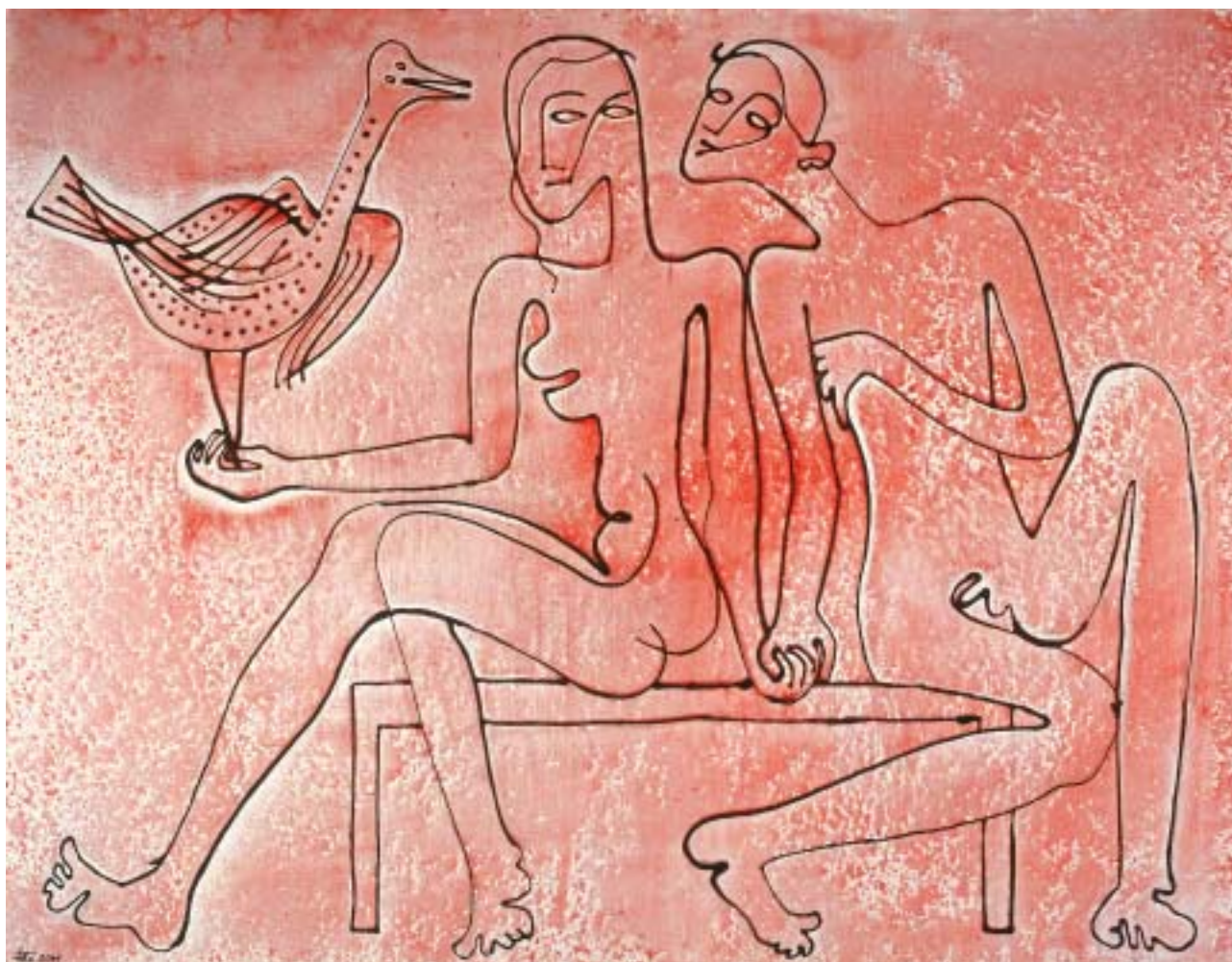
2004 *Comunicació 4.*
146 x 114 cm.
Mixta tela.

2004 *Comunicació 5.*
146 x 114 cm.
Mixta tela.

2004 *Comunicació 6.*
146 x 114 cm.
Mixta tela.

2004 *Comunicació 7.*
146 x 114 cm.
Mixta tela.

2004 *Comunicació 8.*
114 x 146 cm.
Mixta tela.

El cos humà, tant de dona com d'home, l'infant o vell, és interessant quant a forma per a l'artista, que el converteix en model a partir d'una atracció plàstica, d'un interès per conèixer i anar-hi aprofundint, des de l'esquelet fins a la completa anatomia, per les subtileses de les formes, els colors de les carns, les línies i les ombres. I aquest interès m'ha durat al llarg del que porto de vida.

És cert que en acabar els estudis a l'Escola de Belles Arts de Barcelona vaig passar gairebé 20 anys sense tornar a tenir model nu del natural, tot i que no havia deixat el desig de fer-ho. I és curiós que, en retornar-hi, van tornar les vivències que havia tingut i que pensava –fins i tot– haver perdut, o haver-ne canviat coses. Però no: semblava que tot tornava a encaixar, com si no hagués perdut res del que havia après. Naturalment, les ganes de transformar aquell estadi per a anar més enllà es traduïen en un desig intens, però volia partir de la mateixa realitat –òbviament, amb el model al davant et vas quedant esclavitzat per les seves formes–, i calia per tant rompre aquesta relació establerta. Coneixia allò que històricament s'ha aconseguit en els diferents moments, però per aquest mateix motiu havia de vigilar que no m'impedís nous enfocaments. Això costa molt. Ben sovint et sents estancat, però cal paciència i anar-hi insistent, cercar i confiar, i és així com al llarg del temps he teixit aquest conjunt, que és un bagatge que cal considerar.

Al llarg dels anys, he tingut ocasió de fer tant dibuix com pintura o escultura, i sovint he representat el nu. Aquestes obres han tingut, en diferents moments, conceptes i significats diversos. Un primitiu tenia interessos vers els seus congèneres. Quan la civilització va vestint el cos i l'adorna, el tema agafa un altre caire, i així fins arribar als nostres dies, en què el nu contempla des de la sensualitat del cos a la pornografia, passant per totes les seves atencions, que trobem reproduïdes en els mitjans a través de fotografies, cinema o televisió, formant un tramut que va transformant el criteri que podem tenir del cos humà. Si això ho afegim a les diferents representacions plàstiques que s'han anat sumant al llarg del temps, tenim un ampli ventall amb el qual cal ser molt curós per tal de no quedar-se absorbit per tot aquest conjunt de representacions.

Sens dubte, els coneixements que la història

ens ha llegat, els estils, les proporcions de formes i els colors, són tan amplis que sembla que la representació del nu pugui quedar esgotada. I com més gran és la pròpia experiència, s'hi van afegint nous aspectes difícils d'explicar, que van lligats a la convivència amb els nostres semblants. Amb tot això, la formació de la captació visual ens fa uns éssers que establim diàlegs amb allò que observem, i que ens motiva d'una manera plàstica o no. L'atracció que sento per l'ésser humà de totes les edats, el desig de representar-lo, no s'ha esgotat, i estic a punt per tal que es produeixin noves circumstàncies que em portin a tornar-hi.

La meua actitud respecte al nu i la figuració no tendeix a una destrucció intensiva o a prescindir de la figura humana. Si bé crec en la transgressió, el meu intent és treure'n noves variants. Jo no vull matar el tema, el voldria transformar per a donar el que tingui. Crec que estem dotats per a oferir més del que ens pensem, i això ho podem posar a prova. Al meu entendre, és positiu retornar a la realitat, a observar i captar aspectes que vagin ampliant les possibilitats. Hi he retornat moltes vegades, i crec que això em fa créixer. Dic això perquè crec d'interès que es pugui tenir solera per a ampliar el llenguatge, i ser cada vegada més subjectiu.

En treballar un assumpte específic com el nu, cal tenir una atenció especial respecte al tema, a allò que veus en les obres dels altres, en la realitat que vius i com se't presenta. És molt important l'elaboració de croquis i estudis objectius i subjectius que es van analitzant i produint, amb la dificultat de superar coses que podien semblar definitives i que cal oblidar per tal d'anar en altres direccions. La creativitat comporta a voltes unes experiències dràstiques, i a voltes molta paciència, teixint nous ordres i deixant entrar l'atzar, trobar per damunt del criteri la coherència d'un estil i una lògica. De vegades, trobar-se confús i incert dins el procés és poc amable, però cal estar esperançat pel que pot esdevenir de troballa o encert. I d'això, el que en té la patent és una sèrie de dibuixos que no tenen pretensió d'obra, sinó d'esbós, de tempteig. Per tant, he tingut interès de posar-ne en aquest llibre una part, perquè és el senyal més viu de l'expressió.

L'assumpte del nu ens ateny perquè ens és propi, n'estem plenament sensibilitzats per tot el

que hem passat, en el propi cos i en el de l'altre, i sentim la interrelació de les vivències pròpies i externes, veient en la realitat la interpretació que els artistes n'han fet en tots els temps, a més de la pròpia captació en els diferents nivells d'edats i experiències que es van sumant.

Si bé l'aventura artística és diferent de la vivencial, hem de dir que tot es barreja, que els plans s'interfereixen; per tant, l'art pot alimentar i testimoniar aquesta vida tan intensa que conforma la interrelació amb els nostres iguals.

Per finalitzar, vull senyalar que aquest recull representa una trajectòria de més de 60 anys. Conté el pòsit d'una experiència i realitat molt útils per a la pedagogia, i al mateix temps és ple d'inquietuds artístiques, que són el batec de l'art en la segona meitat del segle XX, concretades en intents d'aportació i de plantejaments que fa bo de considerar en aquest món escèptic i desenci-

sat. Tanmateix, com es pot veure, el desencant no és el meu cas, ans al contrari: sempre he procurat mantenir viva la inquietud de l'experimentació. Cal reivindicar el tema del nu en el pla artístic i fer-lo viu entre els humans, i espero que aquesta publicació hi contribueixi.

Els Patrons de la Fundació m'han encomanat d'escatir i donar cos als 16 apartats de què consta la totalitat de la meua obra, i el nu n'és una part que té la seva importància pel seu valor plàstic dins la història de l'art i d'aportació en un moment en què no abunda aquest tipus d'expressió de recerca, si se surt d'una expressió més convencional.

No podem prescindir, doncs, d'una expressió tan nostra i humana, en la qual hi ha tant a dir, i més en aquest moment, quan els instruments que menen cap a un art digital ens deparen un futur molt ampli en aquesta temàtica del nu.

THE NUDE EPILOGUE

El cos humà, tant de dona com d'home, és interessant en quant a forma per a l'artista, que el converteix en model a partir d'una atracció plàstica, d'un interès per conèixer i anar-hi aprofundint, des de l'esquelet fins a la completa anatomia, per les subtileses de les formes, els colors de les carns, les línies i les ombres. I aquest interès m'ha durat al llarg del que porto de vida.

És cert que en acabar els estudis a l'Escola de Belles Arts de Barcelona vaig passar gairebé 20 anys sense tornar a tenir model nu del natural, tot i que no havia deixat el desig de fer-ho. I és curiós que, en retornar-hi, van tornar les vivències que havia tingut i que pensava –fins i tot– haver perdut, o haver-ne canviat coses. Però no: semblava que tot tornava a encaixar, com si no hagués perdut res del que havia après. Naturalment, les ganes de transformar aquell estadi per a anar més enllà es traduïen en un desig intens, però volia partir de la mateixa realitat –òbviament, amb el model al davant et vas quedant esclavitzat per les seves formes–, i calia per tant rompre aquesta relació establerta. Coneixia allò que històricament s'ha aconseguit en els diferents moments, però per aquest mateix motiu havia de vigilar que no m'impedís nous enfocaments. Això costa molt. Ben sovint et sents estancat, però cal paciència i anar-hi insistent, cercar i confiar, i és així com al llarg del temps he teixit aquest conjunt, que és un bagatge que cal considerar.

Al llarg dels anys, he tingut ocasió de fer tant dibuix com pintura o escultura, i sovint he representat el nu. Aquestes obres han tingut, en diferents moments, conceptes i significats diversos. Un primitiu tenia interessos vers els seus congèneres. Quan la civilització va vestint el cos i l'adorna, el tema agafa un altre caire, i així fins arribar als nostres dies, en què el nu contempla des de la sensualitat del cos a la pornografia, passant per totes les seves atencions, que trobem reproduïdes en els mitjans a través de fotografies, cinema o televisió, formant un tramut que va transformant el criteri que podem tenir del cos humà. Si això ho afegim a les diferents representacions plàstiques que s'han anat sumant al llarg del temps, tenim un ampli ventall amb el qual cal ser molt curós per tal de no quedar-se absorbit per tot aquest conjunt de representacions.

Sens dubte, els coneixements que la història ens ha llegat, els estils, les proporcions de formes i els colors, són tan amplis que sembla que la representació del nu pugui quedar esgotada. I com més gran és la pròpia experiència, s'hi van afegint nous aspectes difícils d'explicar, que van lligats a la convivència amb els nostres semblants. Amb tot això, la formació de la captació visual ens fa uns éssers que establim diàlegs amb allò que observem, i que ens motiva d'una manera plàstica o no. L'atracció que sento per l'ésser humà de totes les edats, el desig de representar-lo, no s'ha esgotat, i estic a punt per tal que es produeixin noves circumstàncies que em portin a tornar-hi.

La meua actitud respecte al nu i la figuració no tendeix a una destrucció intensiva o a prescindir de la figura humana. Si bé crec en la transgressió, el meu intent és treure'n noves variants. Jo no vull matar el tema, el voldria transformar per a donar el que tingui. Crec que estem dotats per a oferir més del que ens pensem, i això ho podem posar a prova. Al meu entendre, és positiu retornar a la realitat, a observar i captar aspectes que vagin ampliant les possibilitats. Hi he retornat moltes vegades, i crec que això em fa créixer. Dic això perquè crec d'interès que es pugui tenir solera per a ampliar el llenguatge, i ser cada vegada més subjectiu.

En treballar un assumpte específic com el nu, cal tenir una atenció especial respecte al tema, a allò que veus en les obres dels altres, en la realitat que vius i com se't presenta. És molt important l'elaboració de croquis i estudis objectius i subjectius que es van analitzant i produint, amb la dificultat de superar coses que podien semblar definitives i que cal oblidar per tal d'anar en altres direccions. La creativitat comporta a voltes unes experiències dràstiques, i a voltes molta paciència, teixint nous ordres i deixant entrar l'atzar, trobar per damunt del criteri la coherència d'un estil i una lògica. De vegades, trobar-se confús i incert dins el procés és poc amable, però cal estar esperançat pel que pot esdevenir de treballa o encert. I d'això, el que en té la patent és una sèrie de dibuixos que no tenen pretensió d'obra, sinó d'esbós, de tempteig. Per tant, he tingut interès de posar-ne en aquest llibre una part, perquè és el senyal més viu de l'expressió.

L'assumpte del nu ens ateny perquè ens és propi, n'estem plenament sensibilitzats per tot el

que hem passat, en el propi cos i en el de l'altre, i sentim la interrelació de les vivències pròpies i externes, veient en la realitat la interpretació que els artistes n'han fet en tots els temps, a més de la pròpia captació en els diferents nivells d'edats i experiències que es van sumant.

Si bé l'aventura artística és diferent de la vivencial, hem de dir que tot es barreja, que els plans s'interfereixen; per tant, l'art pot alimentar i testimoniar aquesta vida tan intensa que conforma la interrelació amb els nostres iguals.

Per finalitzar, vull senyalar que aquest recull representa una trajectòria de més de 60 anys. Conté el pòsit d'una experiència i realitat molt útils per a la pedagogia, i al mateix temps és ple d'inquietuds artístiques, que són el batec de l'art en la segona meitat del segle XX, concretades en intents d'aportació i de plantejaments que fa bo de considerar en aquest món escèptic i desenci-

sat. Tanmateix, com es pot veure, el desencís no és el meu cas, ans al contrari: sempre he procurat mantenir viva la inquietud de l'experimentació. Cal reivindicar el tema del nu en el pla artístic i fer-lo viu entre els humans, i espero que aquesta publicació hi contribueixi.

Els Patrons de la Fundació m'han encomanat d'escatir i donar cos als 16 apartats de què consta la totalitat de la meva obra, i el nu n'és una part que té la seva importància pel seu valor plàstic dins la història de l'art i d'aportació en un moment en què no abunda aquest tipus d'expressió de recerca, si se surt d'una expressió més convencional.

No podem prescindir, doncs, una expressió tan nostra i humana, en la qual hi ha tant a dir, i més en aquest moment, quan els instruments que menen cap a un art digital ens deparen un futur molt ampli en aquesta temàtica del nu.

